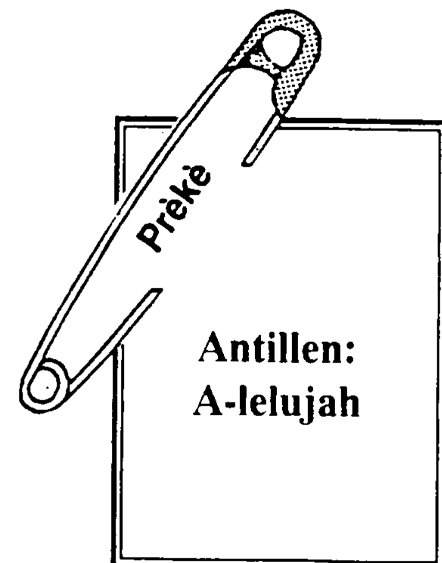

VAN LANSCHOT BANKIERS ...kantoorpand...

111E JAARGANG — NO.: 245 ZATERDAG 22 OKTOBER 1994

AMIGOE

Antillen: A-lelujah

Kuweit optimistisch over relatie met Jordanië

Egypte vraagt Palestijnen zich te onthouden van geweld

CAIRO/KUWEIT - De Egyptische minister van Buitenlandse Zaken, Amr Mussa heeft zaterdag een beroep gedaan op de Palestijnen om het gebruik van geweld te vermijden om zo een escalatie van het conflict in het Midden Oosten te voorkomen en de vrede in gevaar te brengen.

"Egypte doet een oproep tot het stopzetten van alle gewelddaden die kunnen leiden tot een escalatie en een snelle terugkeer naar het vredesproces tussen Israël en de Palestijnen. Dit is het enige juiste alternatief", aldus Mussa tijdens een persconferentie.

De Egyptische minister had vrijdag kritiek op de beslissing van de Israëlische regering om Gaza en de westelijke oever van de Jordaan af te grendelen na de bomaanslag op een bus in Tel Aviv die 21 mensenlevens eiste. "Ik veroordeel de aanslag, maar deze moet niet leiden tot een collectieve straf voor de Palestijnse bevolking", aldus Mussa.

De Israëlische maatregel belemmert 70.000 Palestijnen om vrijelijk de Israëlische grens te passeren om naar hun werk te gaan en levert de Gazastrook dagelijks een verlies van vele miljoenen op. De Egyptische minister van Buitenlandse Zaken waarschuwde voorts dat indien Israël zou besluiten de woningen van Hamas-volgelingen plat te walsen, dit zou leiden tot gezichtsverlies van Yasser Arafat bij de Palestijnen en grote schade zou toebrengen aan het vredesproces.

Intussen vond er zaterdag een demonstratie plaats in Jeruzalem, waarbij Palestijnen foto's van koning Hussein verbrandden, om zo te demonstreren tegen het Israëlisch-Jordaans vredesakkoord. Tientallen Palestijnse jongeren scandeerden anti-Jordaanse leuzen tijdens een mars door de Saladinstraat, de voornaamste boulevard in oostelijk Jeruzalem.

Het Israëlisch-Jordaans vredesakkoord moet volgende week woensdag worden ondertekend in het bijzijn van de Amerikaanse president Bill Clinton. Palestijnse autoriteiten hebben het bestempeld als een 'flagrante schending van het principeakkoord tussen de PLO en Israël daterend uit 1993 omdat het Jordanië zeggenschap geeft over heilige plaatsen van de moslims.

Tijdens zijn reis naar het Midden-Oosten zal president Bill Clinton behalve Jordanië ook Egypte en Syrië **bezoeken. Het is voor het eerst in twintig jaar dat een Amerikaanse president een bezoek zal brengen aan Damascus.**

Kuweit zegt dat de betrekkingen met Jordanië kunnen worden verbeterd indien Amman zijn recentelijk gewijzigde beleid jegens Irak handhaaft. De banden raakten op een dieptepunt door Jordanië's steun aan Irak tijdens de Golfcrisis in 1990 en 1991. "Indien Jordanië zijn houding handhaaft, voorzien wij een spoedige verbetering in de betrekkingen", verklaarde de minister van Buitenlandse Zaken sjeik Sabah al-Ahmed al-Sabah in de krant 'Arab Times'. "Dit is een politieke kwestie en zal tijd kosten", voegde hij eraan toe.

Jordanië hekelde onlangs Bagdad's troepenbewegingen nabij Kuweit, een verandering van beleid. Amman sloot tevens een vredesverdrag met Israël. De Jordaanse sympathie voor Irak kostte het land de morele en financiële steun van het westen. De betrekkingen worden nu weer opgebouwd.

Perry zoekt steun

■ *TOKIO - De Amerikaanse minister van Buitenlandse Zaken, William Perry, heeft een beroep gedaan op de autoriteiten in Zuid-Korea en Japan om mee te werken aan de implementatie van het nucleair akkoord dat de Verenigde Staten vrijdag hebben ondertekend met Noord-Korea. Perry verklaarde op een persconferentie in Tokio de nodige problemen met het akkoord te voorzien, maar dat de VS niet zullen aarzelen met sancties als Noord-Korea er zich niet aan houdt.*

Opkomst relatief laag

Bonaire kiest voor optie A

KRALENDIJK — Met 89,65% van de in totaal uitgebrachte stemmen koos vrijdag de Bonaireaanse bevolking voor optie-A. Het aantal stemgerechtigden dat niet de moeite nam om mee te beslissen over de toekomstige staatkundige structuur van Bonaire was onthutsend hoog.

Slechts 4956 van de 7450 stemgerechtigden besloten hun stem uit te brengen. Dat is 66,52%. Een absoluut laagte-record in het aantal kiezers, dat bij raads- en Statenverkiezingen gewoonlijk op 85 tot 87% ligt.

Het zag er donderdagavond al naar uit, dat de belangstelling niet erg groot zou zijn. De door de vakbonden en politieke partijen georganiseerde manifestatie in het Wilhelminapark ten gunste van optie-A werd magertjes bezocht. De komst van minister-president Miguel Pourier en minister drs Edith Strauss-Marsera ten spijt.

De verkiezingsdag zelf verliep erg rustig. Er was geen volk op straat, er was geen drukte bij de stembureaus en zoals het percentage stemgerechtigden toont, was er ook (erg) weinig belangstelling.

OPTIE	STEMBUREAU 1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	TOTAAL	%
A	398	498	541	518	407	464	380	387	533	367	4443	89,65
B	48	81	48	71	36	26	40	57	19	13	439	8,86
C	10	10	6	4	6	5	5	5	4	8	63	1,27
D	1	2	4	1	0	0	2	1	0	0	11	0,22

Hoewel de stemlokalen pas om 7.00 uur hun deuren sloten, was de uitslag van het referendum al om kwart voor negen officieel bekend. Stembureau 10 uit Rincon kwam als laatste binnen.

Via TV-11 werden 's avonds interviews afgenomen door Reina Joe, Marco de Castro en Aubrey Sealy die onder andere aan De Castro verkeerde vragen op verkeerde momenten stelde. Het werk van De Castro zelf was ook niet optimaal. Hij sprak Jopi Abraham aan als Jopi Hart en in plaats van het vooropgestelde interview met politici, legde De Castro nog eens uit, wat hij in zijn rapport bedoelde met het verplichte inleveren van het zelfbeschikkingsrecht.

Hij werd zowel door Paboso-leider Nochi Willem als door PDB-leider Jopi Abraham fors op de vingers getikt. Het optreden van partijleider Ellis was verwarrend. Zelfs na de uitslag van het referendum werd nog steeds niet duidelijk, of de Union Patriotico Bonairiano, nu voor Optie-A of Optie-B was. Wel zei Ellis, dat de wens van de bevolking door zijn partij gerespecteerd zou worden.

Teresa richt grote schade aan

■ *MANILA - De orkaan Teresa heeft grote schade veroorzaakt in diverse delen van de Filippijnen. Op het grootste eiland Luzon werden door de orkaan, die windsnelheden bereikte van 120 kilomter per uur, schepen op het land geworpen en bomen ontworteld. Ook werden diverse houten woningen verwoest en waaiden er daken van huizen weg. Een groot deel van de 30.000 bewoners van het eiland moest vluchten naar veiliger oorden.*

Vluchtelingen trainen in kampen

Hutu-eenheden bereiden guerrilla-strijd voor

GOMA - Hutu-legereenheden die zich bevinden in kampementen in zes verschillende vluchtelingen-opvangcentra in de omgeving van de Zaïrese stad Goma, worden momenteel verzameld in een guerrilla-eenheid die in staat is het nieuwe Ruandese regime te destabiliseren. Dat heeft de leider van de voormalige Ruandese regeringspartij, Matthieu Ngirumpatse, gisteren tijdens een persconferentie verklaard.

"De Hutu-eenheden worden momenteel getraind in guerrilla-technieken en kunnen rekenen op de steun van het merendeel van de 820.000 vluchtelingen die in de kampen zijn ondergebracht om indien nodig een massale invasie te ondernemen in Ruanda.

Matthieu Ngirumpatse, wiens naam voorkomt op de internationale lijst van Hutu-leiders die verdacht worden van genocide, verklaarde dat de meeste vluchtelingen staan achter een eventuele coup tegen de huidige Ruandese regering. "Als wij hen de opdracht te geven om de wapens op te nemen en terug te keren naar hun land, dan doen ze dat", aldus Ngirumpatse.

Volgens internationale hulpverleners in Goma, werd de indertijd afgezette Ruandese premier Jea Kabanda tijdens een bezoek aan de vluchtelingenkampen begroet met de leuze 'Wij willen oorlog'. Ook VN-autoriteiten in het gebied signaleren een toename van de aktiviteiten op het gebied van militaire trainingen. In de kampen huizen zo'n 30 tot 40 duizend ex-militairen uit Ruanda. VN-autoriteiten zijn tevens bezorgd over het feit dat exponenten van de Hutu de voedseldistributie in de kampen controleren en dat hulpzendingen uit het buitenland worden onderschept om voorraden op te bouwen voor gebruik bij een eventueel offensief in Ruanda.

Geen geweld bij campagne in Baskenland

MADRID - Spanje's 1,7 miljoen Basken gaan zondag naar de stembus voor het kiezen van een regionaal parlement, na een luidruchtige verkiezingscampagne die voor het eerst zonder bloedvergieten gepaard ging.

De clandestiene separatistische beweging ETA, verantwoordelijk voor 800 doden in 25 jaar van terreur, is ditmaal opvallend rustig gebleven. Er werd zelfs niet in het openbaar steun betuigd aan de kandidaat voor de onafhankelijkheid van Baskenland, Herri Batasuna.

Kandidaten van de overige partijen pleiten voor een vreedzame oplossing van de politieke problemen in de regio.

Hoe verder na referenda?

NU DE VIJF eilanden van de Nederlandse Antillen zich eensgezind hebben uitgesproken voor verder samengaan komt de vraag aan de orde: hoe dan wel verder? Die vraag proberen drs Lucita Moenir Alam en dr Arjen van Rijn te beantwoorden in het artikel *Hoe nu verder na de referenda?*

Beiden maakten deel uit van de Referendum Commissie Curaçao en adviseerden de Eilandelijke Herstructureringscommissie. In hun analyse komen zij tot de conclusie dat het fundament voor de Antillen opnieuw gegoten zal dienen te worden. Moenir Alam en Van Rijn zien eigenlijk maar één keuze, de uitslag van de referenda in ogenschouw nemend. "Het respect voor de beslissing van burgers brengt met zich dat het Antilliaans staatsverband uitgebouwd wordt tot een echte federatie."

Ook pleiten de auteurs voor constitutionele garanties om de scheefgroei tussen Land en eiland recht te trekken. Het Land kan op dit moment ongestraft zijn bevoegdheden overschrijden. De eilanden kunnen zich alleen met politieke middelen hier tegen weren, menen zij. In de nieuwe constellatie mag aan het zelfbeschikkingsrecht niet getornd worden, vervolgen de staatsrecht en internationaal recht deskundigen. "Dat is een galjoen van een langdurige emancipatiestrijd. Het is juist dankzij het eilandelijk zelfbeschikkingsrecht dat het Antilliaans staatsverband blijft bestaan. Niemand vermoordt toch degene die hem het leven heeft gered?"

Zij constateren evenwel dat niet alles overboord gegooid hoeft te worden. "De muren van het staatsverband hoeven echter niet alle vanaf de onderste steen opnieuw te worden opgebouwd. Veel kan blijven staan. Cruciaal is dat de verhouding tussen Land en Eilandgebieden opnieuw wordt geregeld.

Ten slotte juichen de auteurs het toe het instituut referendum een plaats in de constitutie te geven. "De burgers zijn mondig geworden. Zij willen nu rechtstreeks blijven meebeslissen."

Zie voor 'Hoe nu verder na de referenda?' pagina 6 van deze editie.

NEW DELHI - Meer dan 78.000 personen hebben in India malaria opgelopen en duizenden zijn al aan de epidemie gestorven die is opgelaaid in de noordelijke staat Rajasthan. Dat hebben Indiase autoriteiten van de Gezondheidsdienst zaterdag bekend gemaakt.

Sinds januari van dit jaar zijn er reeds 78.087 officiële gevallen van malaria geconstateerd, volgens R.-Singh, een woordvoerder van het ministerie van Volksgezondheid in Jaipur, de hoofdstad van Rajasthan.

Om nucleair akkoord te implementeren

VS vragen Japan en Zuid-Korea medewerking

TOKIO - De Amerikaanse minister van Defensie, William Perry heeft zaterdag een beroep gedaan op Japan en Zuid-Korea om nauw samen te werken met de Verenigde Staten teneinde het historisch nucleair akkoord dat deze week bereikt is tussen Washington en Pyuonyang te bestendigen. "Het gaat om een zeer complexe en gevoelige materie en daarom is alle medewerking van zowel Zuid-Korea als Japan noodzakelijk om het akkoord te implementeren", aldus Perry tijdens zijn bezoek aan Tokio.

De Amerikaanse minister wuifde de kritiek weg als zou het akkoord dat vrijdag in Genève is bereikt teveel concessies van de kant van Washington zou hebben gevergd. "Onder de gegeven omstandigheden heeft onze belangrijkse onderhandelaar, Rober Galluci, uitstekend werk verricht', verklaarde Perry tegenover journalisten in de Japanse hoofdstad.

Perry arriveerde in Tokio na bezoeken aan China en Zuid-Korea om in opdracht van president Bill Clinton met de Japanse autoriteiten te overleggen over het akkoord. In een gesprek met het legerautoriteit generaal Tokuichiro Tamazawa, gaf Perry toe dat er nog de nodige moeilijkheden kunnen worden verwacht bij de implementatie van het akkoord, maar dat de VS zeker met sancties zullen komen als Noord-Korea zich niet aan de afspraken dat er houdt.

Met de Japanse minister van Buitenlandse Zaken, Yohei Kono, werd afgesproken dat er binnenkort in Japan een werkvergadering zal worden gehouden tussen de Verenigde Staten en Japan om de details van het akkoord nader onder de loupe te nemen.

Noodweer eist doden en gewonden

Overstromingen teisteren deel van Griekse hoofdstad

ATHENE - Ten minste zeven personen zijn in de nacht van vrijdag op zaterdag om het leven gekomen door hevig noodweer en overstromingen in Athene en omgeving. Er is grote schade aangericht en in grote delen van de Griekse hoofdstad lag het openbare leven plat.

Een crisiscentrum deelde mee dat verscheidene mensen in souterrains omkwamen. Voor de kust bij de hoofdstad verdronk een visser en in Loutraki, 100 kilometer noordwestelijk van Athene, werd een bejaarde gedood toen zijn woning instortte. Ook een vrouw die 40 kilometer ten westen van Athene was meegesleurd door een modderstroom overleed. Er wordt rekening mee gehouden dat het aantal slachtoffers nog zal oplopen.

De autoriteiten riepen de noodtoestand uit in vijf wijken en de noordelijke voorsteden, waar honderden woningen zijn ondergelopen en zich aardverschuivingen voordeden. Elektriciteitsleidingen en telefoonverbindingen raakten verbroken. Legertroepen worden achter de hand gehouden voor reddingswerk maar voorlopig kon dit worden afgedaan met de inzet van drie helikopters.

De omvang van de schade is mede het gevolg van het verouderde rioleringstelsel en het in het wilde weg en zonder stadsplanning bouwen in een groot deel van de Griekse hoofdstad. Volgens de meteorologische dienst zal het slechte weer nog tot zaterdag duren.

Opinie-onderzoek blijkt goede graadmeter

Referendumuitslag bevestigt wat volk in 1988 al duidelijk maakte

WILLEMSTAD — In februari en april 1988 werd op initiatief van de UNA en de Kamara Sindikal onderzoek gedaan naar de staatkundige wensen van de bevolking van de Nederlandse Antillen. Door onderzoekers Willem Koot, Corrie Tempel-Schoorl en Valdemar Marcha werd vooraf aan politici gevraagd wat zij dachten dat de uitslag zou worden. Hun voorspellingen werden gelogenstraft; een overtuigende meerderheid van de bevolking van de vijf eilanden koos ook toen al voor het behoud van het Antilliaanse staatsverband. Desondanks gingen de politici op de ingeslagen weg voort.

Vijf, respectievelijk zes jaar later (de referenda) werden de uitkomsten van het onderzoek bevestigd. Zelfs de percentages van toen benaderen die van nu. Een opiniepeiling, mits wetenschappelijk net zo degelijk van opzet als het UNA-onderzoek, lijkt daarmee net zo betrouwbaar te zijn als een (veel duurdere) referendumronde.

In de tijd van Koot's onderzoek waren op Curaçao de MAN en de DP onder leiding van Agustin Diaz nog voor het behoud van het Antilliaanse staatsverband, de PNP een krachtig voorstander van de autonome status. Winston Lourens en Lucille Wout, toen nog beiden MAN-politici, en MAN-leider Don Martina hadden overigens een hard hoofd in de haalbaarheid van een Antillen van vijf. Binnen de MAN ontstonden bovendien twijfels wegens de opstelling van Sint Maartens politiek leider Claude Wathey, die begin 1988 had verklaard dat Sint Maarten binnen een jaar onafhankelijk zou moeten zijn.

MAN-gedeputeerde Lucille Wout (nu Statenvoorzitter George-Wout van de PAR), verklaarde in 1988 tegenover de onderzoekers: "Wij op de Antillen moeten een gezamenlijk standpunt ontwikkelen en ons niet door Nederland laten voorschrijven wat we moeten doen. Maar kunnen we dat bereiken, met al die emotionele politici die van dag tot dag leven? Ik vraag het me af (...). Onze politici, ook die in mijn eigen partij, maken een grote vergissing (...). Afgelopen week bezochten een aantal ministers Bonaire en verklaarden dat het geduld van Curaçao op is en dat iedereen op Curaçao er zo over denkt. Moet je je voorstellen! Het deprimeert me, maar ik kan het niet opgeven. De *messy*, irrationele politiek van vandaag is alleen maar in eigenbelang geïnteresseerd. We hebben iemand nodig die boven de partijen staat en die voldoende autoriteit heeft dit aan de politici duidelijk te maken. Iemand als dr Da Costa Gomez, bij voorbeeld. Ikzelf zit nog niet zo lang in de politiek, dus mij accepteren ze niet. Ik ben somber gestemd over de toekomst van zowel Curaçao als de andere eilanden."

BONAIRE

Naar verwachting van de politici zouden niet alleen kiezers op Curaçao, maar ook op Sint Maarten voor een autonome status zijn. Bonaire zou, volgens UPB-leider Rudy Ellis, kiezen voor een directe band met Nederland. De resultaten zouden anders zijn. In het onderzoek, dat in februari en april 1988 werd gehouden, lagen de percentages als volgt:

Curaçao, voorstander van het behoud van de Antillen van vijf: 63 en 79 procent (referendum 1993: 74 procent). Autonome status: 23 en 14 procent (referendum 18 procent). Bonaire, voorstander Antillen van vijf: 71 en 89 procent (referendum 1994: 89,5 procent), autonome status: 18 en 4 procent (referendum: 8,8 procent).

Sint Maarten, Antillen van vijf: 37 en 45 procent (referendum 59 procent). Autonome status: 32 en 33 procent (referendum 33 procent). Saba, Antillen van vijf 83 en 93 procent (referendum 86 procent), autonome status 22 en 2 procent (referendum 9,6 procent). Sint Eustatius, Antillen van vijf 84 en 85 procent (referendum 90 procent). Geen voorstanders autonome status (referendum 7 procent).

De uitslag van het referendum '93/'94 is voor 'optie A' zelfs nog gunstiger dan in 1988, ook op Sint Maarten. Maar even opvallend is, dat het percentage Sintmaartenaars dat in 1988 voor een autonome status koos (33 procent) momenteel nagenoeg ongewijzigd is (32 procent).

Het onderzoek eindigde met een aantal conclusies, die ook vandaag nog de moeite van het herlezen waard zijn. Een van de conclusies luidt, dat de voorkeur voor een Antillen van vijf niet zo zeer gebaseerd was op positieve gevoelens van 'bij elkaar horen', solidariteit, of het begaan zijn met elkanders lot als natie, maar vooral wegens de persoonlijke, familiale banden met mensen op de andere eilanden. Ook negatieve motivaties als onzekerheid over de economische en politieke toekomst (situaties à la Suriname) speelden een belangrijke rol. De verschillen tussen de eilanden onderling werden, ondanks de 'pro A-uitslag' van 1988, sterker gevoeld dan de overeenkomsten.

"Er zal rekening gehouden moeten worden met de wensen van de bevolking, die enerzijds heel duidelijk voorstander is van voortgezette samenwerking, maar anderzijds meer zelfstandigheid voor de eilanden wenst. Het is belangrijk mensen te betrekken bij zulke belangrijke zaken als de politieke organisatie. In het verleden claimden de politici te spreken uit naam van de bevolking, maar zij bleken het contact met hun achterban volledig verloren te hebben. Een eerste onderzoek naar wat het volk wilde, werd al in de jaren '40 gedaan. Het werd een mislukking doordat de politieke partijen weigerden samen te werken", aldus de onderzoekers in 1988. De komende maanden zullen moeten uitwijzen of dát deel van het onderzoek Koot inmiddels is achterhaald.

Setel repareert telefoonnet

■ *WILLEMSTAD — Werknemers van Setel verrichtten gisteravond drukke herstelwerkzaamheden aan het telefoonnet. Zo werd bij voorbeeld aan de Schottegatweg Oost een kabel hersteld. Het telefoonverkeer op Curaçao is de afgelopen dagen zowat lamgelegd als gevolg van de enorme hoeveelheid regenwater die uit de hemel viel.*

Leerstoel Milieu verricht voorwerk

Inderson blij met ontwerpen integrale milieuwetgeving

WILLEMSTAD — Minister Stanley Inderson (Volksgezondheid en Milieuhygiëne) zal de twee Landsverordeningen die de Leerstoel voor Milieu en Ontwikkeling heeft ontworpen voor een integraal stelsel van milieuwetgeving, gaan gebruiken. Inderson wil een groep milieudeskundigen bij elkaar roepen om de verordeningen te bestuderen en na eventuele bijstellingen te implementeren.

De minister zei dit tijdens een forum over milieurecht in de Universiteit van de Nederlandse Antillen. Het gebrek aan mankracht is er volgens Inderson de oorzaak van dat zijn departement zelf niet toekomt aan het opstellen van deze wetgeving. Hij verzocht de Leerstoel door te gaan met het voorkoken van nieuwe regelgeving.

Mr Arjen van Rijn, drs Jeffrey Sybesma en mr Pieter Verfaille hebben een tweetal Landsverordeningen ontworpen die de milieuproblemen op de Nederlandse Antillen adequaat te lijf moeten gaan. Voor de ontwerpen zijn de hiaten in de huidige milieuregelgeving opgespoord en is vastgesteld hoe de bevoegdheden van het Land en de eilanden verdeeld zijn. Op basis hiervan is een voorstel geformuleerd voor een Landsverordening voor milieubeheer en een voor natuurbeheer. De voorstellen zijn opgenomen in het boek 'Naar een integraal stelsel van milieuwetgeving voor de Nederlandse Antillen', dat woensdag van de persen rolde.

Samen met de Landsverordening Grondslagen Ruimtelijke Ordeningsplanning bieden deze verordeningen volgens de schrijvers een logisch, overzichtelijk en sluitend stelsel van milieuvoorschriften. De Eilandenregeling Nederlandse Antillen (ERNA) zegt niets uit over de milieuzorg. Om de taakverdeling tussen Land en de Eilandgebieden op dit punt duidelijk af te bakenen moet de ERNA volgens de samenstellers aangepast worden.

Dat beaamt minister Inderson."Er moet duidelijkheid komen over de verantwoordelijkheden. Nu kan iedereen elkaar de Zwarte Piet toeschuiven." Hij denkt onder meer dat het noodzakelijk zal zijn dat de inspectiebevoegdheden van het Land om erop toe te zien dat de eilanden de regels naleven, zullen moeten worden uitgebreid. Charles do Rego, milieu-coördinator bij het Eilandgebied Curaçao waarschuwt er echter voor dat een aanpassing van de ERNA de eilandelijke autonomie niet moet aantasten. "We moeten niet vergeten dat ook met de herstructurering van de Antillen de eilanden als entiteit behouden zullen blijven."

Dat de Nederlandse Antillen nu van plan zijn over te gaan tot milieuwetgeving komt volgens de minister door de internationale druk."Kun je je nog permitteren om bij voorbeeld geen toetreding te zoeken tot het Cites-verdrag?" Dat de controle op de doorvoer van dieren en planten de Curaçaose gemeenschap geld gaat kosten, terwijl de boosdoeners buiten schot blijven, ontlokte de reactie uit de zaal dat 'wij niet beter hoeven te zijn dan de rest. Moeten we ons onder druk laten zetten door grote landen? En zo ja: kunnen we de kosten die met de naleving van dergelijke verdragen gepaard gaan wel dragen.' Volgens Lloyd Narain (Defensa Ambiental) zijn hier echter voldoende internationale fondsen beschikbaar.

De verantwoordelijke gedeputeerde van het Eilandgebied, Raymond Bentoera (DP), is niet op de uitnodiging van de organisatoren ingegaan om deel te nemen aan het forum. Ook zijn collega uit Sint Maarten liet verstek gaan.

Picnic Concert in het museum

WILLEMSTAD — De Curaçaosche Kunstkring organiseert morgen een 'Picnic Concert' in het Curaçaosch Museum. De ensembles 'Ad Libitum' en 'Quatre Bras', die gisteren in de Fort optraden, zullen ook aanwezig zijn. De deelnemers aan de 'quatre mains' piano workshop, die afgelopen week door Harold Martina werd gegeven, zullen hun kunnen demonstreren. Johnny Kl... moedig brengt met zijn co... Antilliaanse muziek ten gehore.

Verder treden op Jean-Jacques Rojer (gitaar), Adj... Barbara Newton (sopraan), het kinderkoor Los Ange... en Grupo Serenada. A... lean Dance Theatre zul... een dansshow verzorgen. In de kelder van het museum zal Michael Newton een aantal films over Curaçao en Willemstad vertonen. Het is de derde keer dat de Curaçaosche Kunstkring een picnic concert organiseert. De entree kost 10 gulden (volwassenen), 5 gulden (tieners). Kinderen onder de 12 jaar kunnen het concert gratis bezoeken. De openingstijden zijn van 10.30 uur tot 18.00 uur.

Nederland dringt aan op Cites

DEN HAAG/WILLEMSTAD — Nederland, vooral het ministerie van Landbouw, Visserij en Natuurbeheer (L...) dringt aan op spoedige afronding van de wetgeving op de Antillen en Aruba aangaande het Cites-verdrag.

Om een impuls te geven aan de benodigde besluitvorming in de Rijksdelen werd de kwestie vrijdag ter sprake gebracht in de Rijksministerraad. Daar werd de bespreking van de instructie behandeld die de delegaties meekrijgen, die in november de Cites-conferentie in Florida bijwonen.

Op 11 oktober hebben minister Inderson (Milieu) en een afgevaardigde van Aruba publiekelijk aangekondigd vaart achter hun uitvoeringswetgeving te zetten. Beiden noemden de datum van januari 1995.

Het internationale Cites-verdrag regelt in- en uitvoer van bedreigde dier- en plantensoorten.

Pourier tegen transfersom Richardson uit landskas

WILLEMSTAD — Voor de transfersom van 150.000 gulden, die gezaghebber Dennis Richardson heeft gevraagd om zijn komst naar Sint Maarten financieel mogelijk te maken, zal het eilandgebied Sint Maarten zorgdragen. Dit nadat premier Pourier tot driemaal toe weigerde de financiële tegemoetkoming uit de kas van de centrale regering te betalen.

Vance James sprong in de bres voor Richardson nadat deze, volgens regeringswoordvoerder Edward Heerenveen, tot driemaal toe nul op het request had gekregen van minister-president Pourier inzake zijn verzoek om financiële compensatie.

In een persbericht geeft Heerenveen een overzicht van de gedane verzoeken. Richardson heeft medio augustus de centrale overheid voor de eerste keer benaderd met zijn verzoek. Zijn financiële verplichtingen en achteruitgang in salaris in Nederland noopten hem tot een verzoek om een tegemoetkoming in de transferkosten. Zoniet, dan zou zijn verhuizing naar Sint Maarten voor hem er niet inzitten.

Ook een verzoekschrift van begin september werd door Pourier afgewezen, want het was niet 'uitvoerbaar', zo meldt het persbericht. In de tweede brief had Richardson op de mogelijkheid van technische bijstandsgelden gewezen.

Een derde petitie van Vance James, die voorstelde de kosten voor de transfersom te verdelen over de Koninkrijksregering, de centrale en de eilandsoverheid vond eveneens geen gehoor bij de minister-president. Pourier suggereerde Vance James daarop naar de privésector te kijken waar het een gebruikelijke gang van zaken is dat er financiële tegemoetkomingen worden betaald bij het aantrekken van capabele mensen. Zo zou in Nederland een zogeheten arbeidsmarkttoelage worden betaald als *incentive* om deskundigen aan te trekken.

De centrale regering besluit haar communiqué met de opmerking dat het moeilijk is onder de huidige omstandigheden gekwalificeerde Antillianen aan te trekken. Pourier wil de afhankelijkheid van de technische bijstand verminderen door meer Antillianen terug te halen uit Nederland. Er wordt momenteel gewerkt aan een regeling die dat probleem oplost.

Veldbedden voor kindertehuis Casa Cuna

■ *WILLEMSTAD — Het kindertehuis Casa Cuna heeft van de Koninklijke marine 30 veldbedden cadeau gekregen. Ook is speelgoed uit Nederland bezorgd door de marine. Op 13 november zal de marine een motortour organiseren, waarvan de opbrengst bestemd is voor het kindertehuis.*

Echtpaar betaalt met nepkaart

WILLEMSTAD — Een Chinees echtpaar is vannacht aangehouden op verdenking met een vervalste kredietkaart te hebben betaald in een hotel. Toen de politie bij het hotel arriveerde nam de man de benen. Zijn vrouw werd direct aangehouden. De man werd na een korte achtervolging door de politie aangehouden. Hij had vijf kredietkaarten in zijn bezit. Beide verdachten zijn overgedragen aan de recherche voor nader onderzoek.

Pourier: "Leningen voor sociale projecten"

Banken moeten een meer sociaal gezicht tonen

WILLEMSTAD — De banken zullen een meer sociaal gezicht moeten tonen door sociale projecten te steunen, en door meer durf ten toon te spreiden bij het verstrekken van leningen aan sociale risicodragende projecten.

Dat zei premier Miguel Pourier gisteren bij de opening van het nieuwe kantoorpand van F. van Lanschot Bankiers waarbij de bank donaties schonk aan het Dodo Palm College (Seru Fortuna) en Drecha Kas.

Voor de banken die zich op de Antillen hebben gevestigd ligt er een taak klaar, aldus de premier. "Het is niet alleen de overheid die deze waarborgen moet creëren. De medewerking van allen werkzaam in de financiële sector is dan van belang." Volgens Pourier raakt de sociale problematiek in de huidige samenleving steeds verder in het verdomhoekje. Met name de globalisering draagt daar toe bij en is bij het bankwezen merkbaar."Materieel en fysiek welzijn voeren de boventoon."

Dat brengt een tweedeling in de maatschappij met zich mee tussen onderklasse en bovenklasse en een toenemende kloof tussen werklozen en werkhebbenden, vervolgt hij. "De nieuwe oriëntatie is onontbeerlijk in onze samenleving waar de bevolking steeds meer om offers wordt gevraagd. Dat offer mag ook van de banken worden gevraagd, aldus de premier die daarop liet volgen dat waar hij toe oproept 'niet direct omzetverhogend werkt'. "Maar dit is een zaak die onze natie heel erg aan het hart ligt en die borg dient te staan voor een harmonische maatschappelijke ontwikkeling. En dat komt uiteindelijk ook het bankwezen ten goede."

De premier besloot zijn betoog met een dankbetuiging aan de financiële sector voor de steun die steeds verleend wordt middels sponsoring en dergelijke. "U neemt ons als centrale overheid, waar financiën een uiterst schaars goed zijn, toch wel wat zorg uit handen."

■ *Premier Pourier opende gisteren het nieuwe kantoorpand van F. van Lanschot Bankiers. Hij wordt geflankeerd door H.J. Baeten, lid van de Raad van Bestuur van de bank en P. Bless, directeur van F. van Lanschot Bankiers Curaçao.*

Rectificatie

WILLEMSTAD — Bij het artikel 'Festival Center krijgt zes ton voor infrastructuur' is gisteren abusievelijk een tweede artikel geplaatst. Onze excuses voor de fout.

NAPA

DEZE WEEK

* HUBERT FERMINA, was de eerste Antilliaanse wethouder in Nederland en is sinds enkele maanden ook het eerste kamerlid van Antilliaanse afkomst. Jeannette van Ditzhuijzen had een gesprek met de man die volgens de Nederlandse pers 'vernederlandst' is maar die zich zelf nog volledig als Antillliaan beschouwt. p.1

* OP HAAR reis van Curaçao naar Nederland met de *Author* had Amigoe-redactrice Jeannette van Ditzhuijzen volop de tijd om de persoonlijke indrukken die zij opdeed op papier te zetten. In het artikel 'Deinend naar Nederland', waarvan vandaag het tweede deel verschijnt laat ze de Ñapa-lezers daarvan meegenieten. pag.3

* MET HET overlijden van Charles Corsen is een Antilliaanse dichter heengegaan die, zonder dat velen dat beseffen, een belangrijke plaats heeft ingenomen in onze literatuur. Wim Rutgers analyseert het werk van Corsen in een artikel op pag. 5

* VOLGENS de Brazilianen heeft God bij de schepping de zevende dag opgedragen aan Rio de Janeiro. De stad lijkt inderdaad iets goddelijks te hebben maar heeft daarnaast ook iets verderfelijks. Moorden, roofovervallen en besmetting met ernstige ziekten zijn dingen die er angstwekkend vaak voorkomen. Een reportage van Marius Bremmer op pag. 9

* VERDER IN ÑAPA de rubrieken Buitenland, Onderwijs, Impressies, Kook mee met May, Wat woorden ons zeggen, Literair, Kerk en Wereld, Cultuur, Filatelie, Natuurlijk beter worden en de wekelijkse Kruiswoordpuzzel.

ÑAPA wordt wekelijks gratis bezorgd aan Amigoe-abonnees en is in de losse verkoop verkrijgbaar met de zaterdagkrant voor het totaalbedrag van een gulden.

Levensgevaarlijke situatie in Beurs

Transformatorhuisje ligt onder het water

WILLEMSTAD — Wijkbewoners van Beurs, een wijk vlakbij Montagne Abou, schreeuwen Kodela en de Dienst Openbare Werken (DOW) om hulp. De hevige regenval van de laatste twee dagen zorgt namelijk voor een levensgevaarlijke situatie in de wijk. Tussen de percelen Beurs 45 en 46 bevindt zich een Kodela-transformatorhuisje dat al dagen onder water staat. Darcey Martinus, bewoner van perceel 45, vreest dat een kortsluiting een eventuele ramp kan betekenen voor de wijk.

Darcey Martinus heeft zowel Kodela als DOW van het gevaar op de hoogte gesteld. Hij vindt dat die twee instanties nalatig zijn.

"Beide instanties hebben werknemers gestuurd om te komen kijken, maar er gebeurt niets. Het 'huisje' ligt nog steeds, overigens vandaag voor slechts enkele centimeters, onder water. Het water is gedaald omdat een berg aarde, gestort door DOW na graafwerkzaamheden, als een soort dijk dienst doet."

Martinus werd door Kodela ingelicht dat het weghalen van het transformatorhuisje weg te halen 60.000 gulden kost. Het nutsbedrijf verzekerde hem dat het 'huisje' beveiligd is tegen kortsluiting.

Niettemin heeft de bewoner van Beurs 45 geen goed woord over voor Kodela en DOW. Het blijkt dat DOW allang werkt aan de riolering in de buurt. Een riool voert het water door de buurt af naar een afgelegen plaats. "Je ziet hoe vol dat riool zelf zit. Dat is dan ook geen riool meer, maar een riviertje", verklaart Martinus.

Het water in het riool ging vanochtend bijna over de rand. Dat stromende water staat zo hoog, omdat het vanuit een dam uit Montagne Abou komt. Via een ingebouwde opening in de damdijk wordt dat regenwater gepompt naar de riolering die door Beurs voert.

Verder is Martinus ook bevreesd voor een hoogspanningkabel van de Kodela die door zijn erf loopt. Die kabel werd abusievelijk door de bewoner zelf opgegraven: "Ik was aan het bouwen en stuitte op die kabel. Ik wist niet dat onder mijn erf dat potentiële gevaar lag en haalde Kodela erbij. God zij dank was er niets gebeurd toen die kabel werd opgegraven. Kodela zei dat die kabel geen gevaar opleverde en dat men na verloop van tijd die kabel zou vervangen. Op eigen kosten moet ik daarna zelf deze kabel laten weghalen, als het zover is." Met de hevige regenval van de laatste dagen is de kabel overigens weer omhoog gekomen.

H. Baeten (F. van Lanschot Bankiers):

"Niet tornen aan fiscale mogelijkheden Antillen"

WILLEMSTAD — Er mag niet getornd worden aan de fiscale mogelijkheden van de Nederlandse Antillen. Dat is in het belang van de Antillen, van ondernemers en particuliere beleggers.

De Nederlandse politici willen nog wel eens vergeten dat het verkleinen van de fiscale mogelijkheden niet leidt tot hogere belastingopbrengsten, maar uitsluitend tot verlegging van geldstromen naar andere jurisdicties.

Met deze woorden richtte mr H.J. Baeten, lid van de Raad van Bestuur van F. van Lanschot Bankiers zich gisteren tot de genodigden die aanwezig waren bij de opening van het nieuwe pand van de 'deftige Bossche' bank aan de Schottegatweg Oost.

Baeten vergelijkt fiscaal geld met water, dat ook altijd op zoek is naar het laagste niveau. De Nederlandse Antillen bieden volgens hem goede en verantwoorde mogelijkheden voor legale vermindering van belastingdruk, het in trust beheren van vermogen en vermogensbeheer voor particulieren en vennootschappen. "Onze naam is uitstekend en dat willen we zo houden", zo zei de topman van F. van Lanschot Bankiers.

Baeten stelde verder het imago van zijn bank aan de orde. Die zou deftig zijn. Dat is niet echt meer het geval. "Ik vind het een compliment als klanten ons zeggen dat we no-nonsense zijn."

Eisden wil goederen en diensten belasten

Invoering van BTI leidt tot gelijkheid belastingheffing

WILLEMSTAD — Met de invoering van acht procent BTI wil statenlid Cedric Eisden de gelijkheid in het Antilliaanse belastingstelsel doordrukken. Het MAN-statenlid is voorstander van de afschaffing van alle invoerrechten en accijnzen en invoering van de Belasting riba Transakshon International (BTI). In een uitgebreide brief gaat Eisden uitgebreid in op de voordelen van de heffing en dient daarbij PAR-collega Michèle Capriles direct van repliek. Capriles had enige tijd geleden verklaard het plan van Eisden 'too good to be true' te vinden.

Volgens de officiële cijfers van de Centrale Bank en het Centraal Bureau van de Statistiek ontving de Antilliaanse regering vorig jaar 294 miljoen gulden aan indirecte belastingen van Curaçao en Bonaire. St. Maarten, Saba en Sint Eustatius zijn hierbij niet inbegrepen, omdat zij geen indirecte belastingen betalen zoals invoerrechten en accijnzen.

De import gedurende 1993 bedroeg 1441 miljoen gulden voor Curaçao en Bonaire. Over alle geïmporteerde goederen wordt belasting betaald. Eisden noemt dit de 'semi-indirecte belasting quote' en komt tot een gemiddeld percentage van 20,4.

Eisden vergelijkt deze situatie vervolgens met die op de Bovenwindse Eilanden waar per jaar 661 miljoen gulden wordt geïmporteerd, zonder dat er invoerechten of accijnzen worden betaald. De enige uitzondering is de accijns op benzine, maar die bedraagt acht cent vergeleken met 48 cent op de Benedenwindse Eilanden. Eisden komt dan ook tot de conclusie dat de opbrengsten aan accijnzen op de Bovenwindse Eilanden niet meer dan vijf miljoen gulden zijn.

Eisden: "Indien de 'semi-belasting quote' van 20 procent ook wordt toegepast op de Bovenwindse Eilanden dan zal over alle geïmporteerde goederen een bedrag van 135 miljoen gulden betaald moeten worden aan indirecte belastingen. Dit zou dus betekenen dat de Antillen 294 plus 135 miljoen dus 429 miljoen gulden aan indirecte belastingen zou moeten ontvangen."

Eisden wil nu acht procent BTI invoeren over alle goederen en diensten van Curaçao, Bonaire, Sint Maarten, Saba en Sint Eustatius. Volgens de Centrale Bank is dit een bedrag van 4177,1 miljoen gulden. De acht procent BTI zou dus 334 miljoen gulden opbrengen. Eisden: "Dat is dus veertig miljoen gulden meer dan de overheid op dit moment ontvangt en 95 miljoen gulden minder dan wat de overheid zou ontvangen als de Bovenwindse Eilanden daadwerkelijk hun belasting betaalden. Met dit voorstel wordt echter de discriminatie in de belastingheffing opgeheven, omdat de Bovenwindse Eilanden nu buiten schot blijven en de Curaçaose en Bonaireaanse bevolking alleen moeten op draaien voor alle kosten."

Ook gezinnen zullen volgens Eisden vele voordelen van het nieuwe systeem hebben. Eisden: "Een gezin geeft ongeveer twintig procent uit aan voedingsmiddelen en tachtig procent aan andere zaken. Uitgaande van de gemiddelde heffing van 20,4 procent betekent dit dus dat een gezin acht procent extra gaat betalen voor voedingsmiddelen en 12,4 procent minder op andere goederen en diensten. De invoering van de BTI zal dus tot gevolg hebben, dat de prijzen in de gemeenschap met een gemiddelde van 8,3 procent zullen zakken. Dat is logisch want de belastingheffing wordt vergroot van 1443 miljoen gulden (uitsluitend goederen op Curaçao en Bonaire) naar 4177,1 miljoen gulden (goederen en diensten op alle Antilliaanse eilanden). En een ieder weet dat 20,4 procent van 1443 minder is dan 8 procent van 4177,1."

Eisden verklaart verder dat zelfs als voedingsmiddelen niet onder de heffing vallen (geschatte import 350 miljoen gulden) dan nog de inkomsten voor de overheid groter zijn, namelijk 306 miljoen tegenover 294 miljoen.

Eisden gelooft dan ook dat de opmerkingen van collega Michèle Capriles te wijten zijn aan een gebrek aan economische kennis of dat Capriles niet op de hoogte is van de Antilliaanse realiteit. "Of ze begrijpt het gewoon niet", aldus Eisden.

Ontwikkeling Brionplein medio 1995

WILLEMSTAD — Het ligt in de bedoeling om in de tweede helft van 1995 een aanvang te maken met de herinrichting van het Brionplein. Dat zal tegelijk gebeuren met de bebouwing van de open ruimtes rondom het plein.

Het is volgens Plataforma Otrobanda niet meer mogelijk om nog een prijsvraag uit te schrijven voor het ontwerp van het plein, zoals aanvankelijk de bedoeling was. Dat zou nu teveel tijd in beslag nemen, zodat de streefdatum niet gehaald zou worden.

Peru wil export naar Europese Unie via Curaçao

WILLEMSTAD — Peru wil via Curaçao produkten exporteren naar de Europese Unie (EU). Daartoe heeft Geronimo Vilela Medel van de Federatie van Peruaanse Werknemers (CTP) een oriënterend bezoek gebracht aan gedeputeerde Mendes de Gouveia en CurInc. Voor de export van in origine Peruaanse produkten naar de EU via Curaçao, zullen de produkten volgens de bestaande regels een herwaardering moeten ondergaan, zodat zij als Curaçaos produkt verscheept kunnen worden. CurInc. heeft Medel op de hoogte gesteld van de juridische en technische voorwaarden voor het entameren van een dergelijk project.

Vistoernooi Nautical Club

ORANJESTAD — Bij de Aruba Nautical Club wordt eind deze maand feest gevierd. Van 26 tot 30 oktober wordt het dertigste 'Classic' Internationaal Fishing Tournament' gehouden, alsmede het tiende 'Blue Marlin Calcutta Tournament'.

Beide toernooien vallen samen met het dertigjarige bestaan van de Aruba Nautical Club. Iedereen die een zeewaardige boot met VHF-radio aan boord heeft, kan meedoen aan deze vistoernooien. Men hoeft niet geen lid te zijn van de sportclub. Op woensdag 26 oktober wordt om 19.00 uur de 'Captains Meeting' gehouden, waarna een cocktail-party volgt voor alle deelnemers en gasten. Het Blue Marlin toernooi wordt op donderdag 27 oktober gehouden. Het dertigste internationale vistoernooi wordt op vrijdag en zaterdag gehouden, met een start om zeven uur 's ochtends en het wegen van de vangst tussen half vijf en half zeven 's middags. De vis wordt na weging verkocht.

Op zondag vindt de prijsuitreiking plaats waarna van twee tot acht uur een band speelt. Het bestuur van de Aruba Nautical Club deelt mee dat zij gezien het afnemende visbestand voortaan alleen maar vistoernooien georganiseerd zullen worden, waarbij de gevangen vis na weging weer wordt [illegible] Nos Kinan [illegible].

ARUBA
AGENDA

KANTOORUREN AMIGOE:
open van 08.30-12.00/14.30-17.30 uur; zaterdag gesloten.

TELEFOONS:
24333. Voor **spoedgevallen** na kantoortijd: **21639, 22316 en 24508. Pageboy** 127-0379.

FAX: 22368.

BANKREKENINGNUMMER
10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE
11100 (centrale) en 11141 (informatie).

ALARMCENTRALE
115.

* * * * * * * *

■ **ZOEKERTJES** verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

* * * * * * * *

WACHTREGELING DOKTOREN
zaterdag+zondag van 09.30-10.30/17.00-06.00 uur:
Oranjestad: dokter Lacle via Dr. Horacio Oduber Hospitaal (tel.: 74300) of via Alarmcentrale (115).
San Nicolas: dokter J. Tromp via Centro Medico Dr. Rudi Engelbrecht (San Nicolas; tel.: 48833) of via Alarmcentrale (115).

* * * * * * * *

BOTICA
(nachtdienst)
Pabao di Brug:
St. Cruz, Macuarima 23B. Tel. 58028.

* * * * * * * *

STICHTING
WIT GELE KRUIS ARUBA
ZUIGELINGENBUREAU
Voor informatie in alle districten kan men van maandag t/m vrijdag tussen 11.00-12.00/15.30-16.30 uur bellen. Openingstijden zuigelingenbureaus (volgens afspraak): Oranjestad (tel.: 23168): donderdag van 08.00-12.00 uur; Savaneta (tel.: 47020): donderdag van 08.00-12.00 uur; Noord (tel.: 73425): dinsdag van 08.00-12.00 uur; San Nicolas (tel.: 45906): dinsdag van 08.00-12.00 uur; Santa Cruz (tel.: 58288): dinsdag van 08.00-11.00 uur en woensdag van 08.0-12.00 uur; Dakota (tel.: 29008): woensdag van 08.00-12.00 uur; Braziel (tel.: 48301): dinsdag van 08.00-12.00 uur; Paradera (tel.: 25543): maandag van 08.00-12.00 uur.

* * * * * * * *

ZWANGER? STICHTING CIZKA geeft informatie en brengt u in contact met leden die zwangerschapsbegeleiding, verloskundige hulp en kraamzorg bieden. **Bel 37687.**

* * * * * * * *

HOME NURSING BUREAU ARUBA
Tel.: 34321.

* * * * * * * *

INFORMATIECENTRUM KONINGIN WILHELMINA FONDS (voor de kankerbestrijding op Aruba)
Geopend van maandag t/m vrijdag van 08.30-11.30 uur - J.E. Irausquinplein 3 (vlak achter de pastorie van Oranjestad).

* * * * * * * *

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE
Tel.: 38989 (24 uur per dag).

* * * * * * * *

AIDS-HOTLINE
Tel 23040/27352 tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur.

* * * * * * * *

FADA/PRIDE
(Van Walbeeckstraat 25, tel.: 32999)
Open van maandag tot en met vrijdag van 08.00-16.00 uur voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

* * * * * * * *

FUNDACION RESPETA MI
(stichting tegen sexueel misbruik van minderjarigen)
Tel.: 24433.

* * * * * * * *

AMNESTY INTERNATIONAL ARUBA
P.O. Box 1029, **tel.: 22318.**

* * * * * * * *

DIERENARTSEN
P. Barendsen en T.J.M. Wools, **tel.: 21720.** Voor **spoedgevallen** buiten kantooruren tel.: 115.

* * * * * * * *

BRIDGECLUB ARUBA ARIBA
(Wilhelminastraat 16)
Dinsdagavond om 19.30 uur speelavond. Voor opgave/informatie **tel.: 63350/61160.**

* * * * * * * *

PARKE TIRAKOCHI
(Kinderpark te Savaneta, achter kleuterschool Promé Paso)
Geopend van maandag t/m zondag van 16.00-18.30 uur voor kinderen van 1-13 jaar.

* * * * * * * *

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK
(Kerkstraat 5-A, Oranjestad)
Aanvangstijden van de diensten: **woensdag en zaterdag** om 19.00 uur.

* * * * * * * *

FUNDACION DIABETICO ARUBANO
(J.E. Irausquinplein z/n, Oranjestad)
Voor **informatie: tel. 21215.**

* * * * * * * *

MAANDAG
...ERSEN
...BELMUSEUM: geopend op elke ...dag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BUREAU LEVENS-, GEZINS- EN HUWELIJKSMOEILIJKHEDEN (Layex Building, Wilhelminastraat 19): iedere werkdag van 07.30-12.00/13.00-16.30 uur (ook mogelijk afspraak te maken via tel.: 23145 0f 25111).

BEGELEIDINGSCENTRUM GEESTELIJK GEHANDICAPTEN 'MAN NA OBRA': elke maandag en donderdag van 09.00-12.30 uur gelegenheid om produkten te kopen in het oude gebouw van Bibito Pin, t/o protestantse kerk, Piedra Plat.

* * * * * * * *

KERKDIENSTEN
BRAZIL: zon.: 09.00 en 19.00 uur
DAKOTA: zat. 19.00 uur; zon.: 08.00 en 18.00 uur.
EMANUELKAPEL: zat.: 19.00 uur.
MADIKIKAPEL: zat.: 19.00 uur
NOORD: zat.: 19.00 uur; zon.: 07.30 en 18.00 uur.
ORANJESTAD: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 08.00, 10.00 en 19.00 uur.
PARADERA: zat.: 19.00 uur; zon.: 10.00 en 17.30 uur.
POS CHIQUITO: zon.: 08.00 uur.
SAN NICOLAS: zon.: 08.30 en 18.30 uur.
SANTA CRUZ: zat.: 19.00 uur; zon.: 06.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAVANETA: zat.: 19.00 uur; zon.: 17.30 uur.
TANKI LEENDERT: zon.: 09.00 uur.

* * * * * * * *

PROTESTANTSE KERKDIENSTEN
ORANJESTAD: 10.00 uur ds A. van den Doel (crèche en zondagsschool).
SEROE COLORADO: 08.30 uur ds A. van den Doel.
SAN NICOLAS: 09.00 uur ds. G.J. Dekker.
PIEDRA PLAT: 10.30 uur zondagsschool; 17.30 uur ds. G.J. Dekker.

* * * * * * * *

MARINIERSKAZERNE SAVANETA
09.30 uur dienst, voorganger vlootaalmoezenier G.J. Jorissen.

* * * * * * * *

Na uitspraak Eman:
Tromp-Yarzagaray over imago Aruba

ORANJESTAD — Statenlid Ella Tromp Yarzagaray (MEP) vraagt zich af hoe premier Henny Eman (AVP) erbij komt dat Aruba in het buitenland en zeer in het bijzonder in Nederland een 'slecht imago' heeft. Na zijn bezoek aan Nederland in verband met de begrafenis van oud-minister Jan de Koning, verklaarde Eman dat Aruba 'een slechte naam' heeft. Eman heeft in die paar dagen tweemaal gesproken met minister Joris Voorhoeve. Statenlid van de oppositie Tromp, schrijft in een open brief dat zij wel eens wil weten wie daar eigenlijk voor verantwoordelijk is.

"De MEP heeft nooit iets gedaan dat het imago van Aruba zou kunnen hebben beschadigd", zo verzekert Tromp. Integendeel, beweert de oud-Gevolmachtigde minister van Aruba, het Arubahuis stond goed aangeschreven in politiek Den Haag en bij de grote steden als Amsterdam en Rotterdam. "Hoe komt premier Eman nu bij zijn beweringen?", wil zij weten.

Het statenlid schrijft verder dat zij over informatie beschikt dat premier Eman gedurende zijn recente verblijf in Nederland 'slecht behandeld' zou zijn. Maar zegt de MEP-parlementariër dat staat niet gelijk aan 'een slecht imago van Aruba' in Nederland. Tromp adviseert de minister-president daarom eens bij zichzelf en bij zijn partij te rade te gaan.

Expositie over Lago-periode

■*SANNICOLAS — In samenwerking met Henri Coffi, van Esso Petrolera, organiseert de Biblioteca Nacional San Nicolas een expositie van foto's, documenten en ander materiaal dat gebruikt werd gedurende de periode dat de Lago-raffinaderij in bedrijf was op Aruba.*

Meer aandacht voor creatief onderwijs

ORANJESTAD — Ter afsluiting van de Carib Art-tentoonstelling vond er een forum plaats met als vraagstelling: 'Welke waarde heeft creatief onderwijs in het leven van een persoon?' In een decor van kleurige Caribische schilderijen kwamen behalve de forumleider, Lydia Emerencia, drie sprekers aan het woord die ieder hun eigen vakgebied belichtten.

Stan Kuiperi had het over de waarde van creatief onderwijs op de basisschool, waarna Nigel Matthew dit deed voor het voortgezet onderwijs. Mayke Jansen beschreef de creatieve vorming buiten het onderwijs. Na de inleidingen werd de nagenoeg volle zaal betrokken in een levendige discussie.

Opvallend was wederom de roep om meer aandacht voor het basisonderwijs. Wordt er in de kleuterklas nog volop aandacht besteed aan de creatieve expressie, binnen het basisonderwijs valt dit zo goed als weg. Afhankelijk van de creativiteit van de leerkracht wordt er les gegeven in beeldende vorming (handenarbeid, rekenen en textiele werkvormen). 'Het verouderd onderwijssysteem staat me geen tijd voor creatief onderwijs toe, terwijl dat in deze gecompliceerde wereld zo nodig is. Behalve tijdgebrek is er te weinig materiaal. Kinderen leren niet om zich goed te uiten'.

Gelukkig is er binnen het voortgezet onderwijs meer aandacht voor creatieve educatie, hoewel de beschikbare tijd nog stamt uit de sterk verouderde en op de Mammoetwet (1963) gebaseerde, Landsverordening. Het lesgeven aan deze groep leerlingen vergt echter weer de nodige overtuigingskracht om hen de waarde van creatief onderwijs te laten inzien. Behalve dat dit een goede basis legt voor beroepsrichtingen als architectuur, fotografie en reclame, draagt creatief onderwijs ook bij aan de totale ontwikkeling van een persoon.

Ook de onbekendheid van Arubanen met creatieve vorming valt op. De drempel om deel te nemen aan cursussen, lijkt erg hoog. Vooral buiten schooltijd komt de materialistische kijk van jeugdigen tot uiting in opmerkingen als: 'Ik kan met creativiteit toch geen geld verdienen'.

Er zijn tijdens de discussie ook oplossingen aangedragen. Zo is er meer aandacht voor creatief onderwijs bij de scholing van leerkrachten en de nascholing.

Buiten het onderwijs wordt zoveel mogelijk gedaan aan het verlagen van de drempel door instuif-achtige activiteiten te organiseren. Ook de Carib Art-tentoonstelling, met een laagdrempelige entree, heeft haar dienst bewezen met honderden bezoekers van de vijfde en zesde klassen van het basisonderwijs en de grote belangstelling van de Arubaanse bevolking. Wat dat betreft is de Carib Art-tentoonstelling een waar succes gebleken.

Inzake indexering en bonus
Vakbond SEPA/STA raadpleegt leden

ORANJESTAD — Vakbondsleider Gregorio Wolff verklaarde gisteren namens SEPA/STA dat het geen zin heeft om verder te praten met de regering over indexering en kerstbonus. Minister van Financiën, Armand Engelbrecht, verklaarde namelijk dat er geen geld is om dit jaar indexering en kerstbonus te betalen, aldus de vakbondsman. Voor het bestuur van SEPA/STA is dit echter onaanvaardbaar.

De vakbond laat binnen twee weken haar leden zelf beslissen over de vraag 'Wat te doen?'. "De druk op de regering moet van de vakbondsleden komen", zei Wolff. De vakbondsleider trok gisteren fel van leer tegen minister Robertico Croes (Economische Zaken en Toerisme) die volgens Wolff in drie maanden tijd honderdtachtig graden is gedraaid. Croes beloofde 1 juli jongstleden, tijdens de verkiezingscampagne op het forum van SEPA/STA, dat 7.5 procent indexering zal worden uitbetaald. "Croes zou de oorlog aan zijn collega's moeten verklaren. Zij hebben in de Ministerraad zijn belofte van 7.5 procent indexering laten vallen en daarmee zijn geloofwaardigheid tot nul doen dalen", zegt Wolff.

SEPA/STA begrijpt de stelling van minister Croes niet dat er geen indexering wordt uitbetaald. "Indien minister Croes in juli van dit jaar als statenlid niet op de hoogte was van de financiële situatie van de regering, dan heeft hij gefaald. De eerste taak van een parlementariër is om de regering te controleren, vooral op financieel terrein", zo meent de vakbondsleider. De verklaring van de minister dat SEPA/STA verantwoordelijk is voor het volstoppen van het overheidsapparaat, klopt niet volgens Wolff. Ook in dit geval had het parlement de regering moeten controleren.

De vakbondsleider sprak zijn voldoening uit over de zege van SEPA/STA op het referendum voor werknemers van WEB Aruba n.v. SEPA/STA behaalde 123 stemmen en de tegenpartij SWA 83 stemmen. Binnen twee weken beginnen de onderhandelingen met de directie van WEB Aruba over een nieuwe cao die per 1 januari 1995 moet ingaan. "Het wordt een cao voor een periode van drie jaar", verklaarde Gregorio Wolff.

Transportbanden Airport defect

ORANJESTAD — Volgens luchthavenmeester Michael Nicolaas zullen de twee defecte transportbanden, de *conveyor belts*, voor de bagage van binnenkomende passagiers op de luchthaven, vanmiddag weer in orde zijn. De kapotte transportbanden zorgden voor veel problemen en klachten van passagiers die lang op hun bagage moesten wachten.

Enkele maanden geleden raakte een van de transportbanden defect, ondanks geregelde onderhoudsbeurten en inspecties. Er bleken niet genoeg onderdelen aanwezig te zijn om de reparatie aan de band te verrichten. De fabriek die de transportbanden levert en installeert bleek evenmin over voldoende onderdelen te beschikken om deze op korte termijn te kunnen leveren. "Het heeft veel tijd gekost om goedkeuring te krijgen voor een snelle aankoop van de onderdelen", zegt Nicolaas.

Begin september ging een tweede transportband kapot. In minder dan 24 uur machtigde de minister van Vervoer de luchthavendirectie om alle benodigde onderdelen te kopen voor reparatie van de twee transportbanden.

Regen spelbreker tennistoernooi

ORANJESTAD — Gisteravond werden op de Aruba Racquet Club de halve finales van het Toyota 100 tennistoernooi gespeeld. Jammergenoeg moest de halve finale-wedstrijd tussen Toppenberg/D'Arnault en Nicolaas/Van Dijk bij de stand 2-3 in de tweede set worden afgebroken. De regen zette toen echt goed door. Vanavond zal deze wedstrijd afgespeeld worden, waarna de winnaars om echt uur de strijd zullen aanbinden tegen Hos/Reeve.

Het zevende 100-toernooi, waarbij de gecombineerde leeftijd van de koppels boven de honderd dient te zijn, is dit jaar opgedragen aan Herman Kuiperi, die zich jarenlang voor de tennissport heeft ingezet. Ook was hij altijd wedstrijdleider van dit toernooi.

ARUBA
COMMENTAAR

Belangenroep(en)

ER WORDT AL JAREN aan gewerkt, aan de voorbereiding van de Algemene Ziektekosten Verzekering (AZV), maar insiders weten te vertellen dat het waarschijnlijk nog jaren gaat duren voordat deze daadwerkelijk ingevoerd wordt. Sommigen twijfelen er zelfs aan of het er überhaupt ooit nog van komt. De vorige Staten gaven in 1992 hun goedkeuring aan de raamwet, maar officieel wacht men nu op een invoeringsverordening.

Statenlid Noris van Lis-Donata (OLA) maakte zich afgelopen week in een open brief ernstig zorgen over de weerstand die de AZV oproept. Deze krant maakte daar melding van. Van Lis verwoordde vooral de bezwaren van één groepering in de samenleving, namelijk de ambtenaren. 'De verworven rechten van de ambtenaar dienen onaangetast te blijven'. 'De Arubaanse ambtenaar kenf hieromtrent nog geen zekerheid' en 'daardoor heerst er enige onrust onder de Arubaanse ambtenaren'. Terecht komt de parlementariër op voor de belangen van ambtenaren. De ruim 5 duizend overheidsdienaren zijn per slot van rekening ook een aantrekkelijk deel van het electoraat.

Maar er zijn meer belangengroepen. Bij voorbeeld heel simpel de particulier verzekerden, en niet geheel los daarvan, de particuliere ziektekostenverzekeraars (de maatschappijen). De AZV-wet verplicht particulier verzekerden om hun particuliere verzekering vaarwel te zeggen en voortaan de AZV-premies (nominaal, eigen bijdrage plus procentueel van inkomen) te betalen. De particuliere verzekeringen komen dan 'wettelijk te vervallen' zodra de wet Premiestelsel is aangenomen. Iedere ingezetene van Aruba krijgt een basispakket plus, als hij dat wil, een additionele verzekering. Maar de particuliere dekking is dan passé.

De positie van particuliere verzekeraars hangt daar nauw mee samen. Men hoeft met de maatschappijen geen medelijden te hebben, maar om onduidelijke redenen worden zij uitgesloten een basispakket gezondheidsvoorziening aan te bieden. Er is dan namelijk slechts één zorgaanbieder, in tegenstelling tot de concept-AZV in de Antillen die meerdere zorgaanbieders toelaat. Kortom: de particulier verzekerde heeft straks geen keus en de maatschappijen kunnen niet mee-concurreren.

De statenleden zouden zich ook moeten bekommeren om de 'rechten' van de particulieren; ook die dienen 'onaangetast' te blijven. En ook de Arubaanse particulier kent hieromtrent nog geen 'zekerheid' waardoor er enige 'onrust' heerst onder de Arubaanse particulier verzekerden. Per slot van rekening vormen ook zij een interessant deel van het electoraat.

■*ORANJESTAD — Advocaat C.G. (Joe) Maduro legde bij gouverneur Olindo Koolman de eed af als regeringscommissaris van de Centrale Bank van Aruba. De beëdiging vond plaats in aanwezigheid van minister van Financiën Armand Engelbrecht en functionarissen van de Centrale Bank van Aruba (CBA).*

Centrale Bank:
Ook augustus 1994 terugval toerisme

ORANJESTAD — Ook in de maand augustus liep het toerisme op Aruba enigszins terug. In vergelijking met augustus 1993, is het aantal overnachtingen van toeristen met 2 procent gedaald. Dat schrijft de Centrale Bank van Aruba (CBA) in haar bulletin voor augustus 1994.

Daarmee is de eerder in het tweede kwartaal van dit jaar ingezette daling van het toerisme, niet ten goede gekeerd. De CBA meldde dat in het tweede kwartaal (april, mei en juni) het aantal overnachtingen was teruggelopen met 4,5 procent.

Vergeleken met augustus 1993 nam het aantal toeristen dat Aruba bezocht wel iets toe. Vorig jaar waren dat er bijna 48 duizend, in augustus 1994 waren dat er ruim 48 duizend. Daarom nam het gemiddelde aantal overnachtingen enigszins af: van 7.4 tot 7.2 overnachtingen. Het cijfer van het gemiddeld aantal overnachtingen fluctueerde sinds 1990 tussen de 8.1 en 6.7.

Terwijl het aantal bezoekers uit Noord-Amerika en Europa, weer in vergelijking met een jaar geleden, ongeveer gelijk bleef, daalde het aantal Venezolaanse toeristen heel sterk. Van bijna 13 duizend in augustus 1993 tot 10.300 in augustus dit jaar.

De Centrale Bank verschaft in het bulletin geen augustus-cijfers voor wat betreft de gemiddelde bezettingsgraad in de hotels, noch van het aantal cruiseschepen dat de Arubaanse haven aandeed. Maar vergelijken we de maanden juli 1993 en juli 1994 met elkaar, dan zien we ook daarin een terugval.

De gemiddelde bezetting daalde van bijna 84 procent tot 68,5 procent. Een bezetting van driekwart (75 procent) wordt normaliter gezien als een minimale vereiste om het hotel rendabel te exploiteren. Het aantal cruise-schepen viel terug van 16 tot 14 in de maand juli. De Centrale Bank van Aruba ontleent deze cijfers aan de Aruba Tourism Authority.

ORANJESTAD — De voorzitter van de vaste Kamercommissie voor Nederlands Antilliaanse en Arubaanse Zaken, Elco Brinkman, geeft op maandag 24 oktober een openbare lezing aan de Universiteit van Aruba (UA). Hij zal spreken over de toekomst van de samenwerkingsrelatie tussen Aruba, de Nederlandse Antillen en Nederland, mede in het licht van de uitslag van het referendum op de Bovenwindse Eilanden.

Moenir Alam en Van Rijn staan stil bij herstructurering Nederlandse Antillen

Hoe nu verder na de referenda?

= door Arjen van Rijn en Lucita Moenir Alam =

Na Curaçao hebben respectievelijk vorige week vrijdag en gisteren ook de burgers van de Bovenwindse Eilanden en Bonaire zich uitgesproken over de staatkundige toekomst van hun eiland. Er heerst eensgezindheid: op elk eiland heeft een indrukwekkende meerderheid voor voortzetting van het Nederlands-Antilliaanse staatsverband geopteerd. De Nederlandse Antillen hebben sinds gisteren officieel weer een toekomst. Wel hebben de discussies van de afgelopen tijd duidelijk getoond dat de verhouding tussen de eilanden en de centrale overheid niet kan blijven zoals zij thans is.

Nu de uitslag van de referenda vaststaat is het tijdstip aangebroken om na te gaan denken over hoe het dan wel moet worden en vervolgens daarnaar te handelen. Die discussie is niet een aangelegenheid van de politici alleen. Zij dient - geheel in de geest van de grassroots-beweging die tot de referenda en hun verrassende uitkomst heeft geleid -vergezeld te gaan van een brede publieke discussie, waaraan zoveel mogelijk burgers deelnemen. Aan deze discussie wil dit artikel een bijdrage leveren.

Wat het afgelopen jaar in de Nederlandse Antillen heeft plaatsgevonden is uniek. De burgers van de vijf eilanden hebben zonder tussenkomst van hun gekozen vertegenwoordigers rechtstreeks en vrijwillig besloten tot voortzetting van het Nederlands-Antilliaanse staatsverband. Kon men ten tijde van de verkrijging van de autonomie misschien terecht aan het vrijwillige karakter van de Antilliaanse samenwerking twijfelen, voor de eilanden die anno 1994 de Antillen vormen zijn die twijfels nu weggeblazen.

Met hun votum hebben de burgers tevens te kennen gegeven ook de bestaande banden met Nederland te willen handhaven. Aldus is na bijna 45 jaar eindelijk ook een ander odium weggenomen dat destijds de geboorte van de Nederlandse Antillen begeleidde. In de Verenigde Naties vroeg men zich af of de associatie met Nederland werkelijk datgene was wat de burgers wilden. Er had immers geen volksraadpleging plaatsgevonden. Het lukte Nederland en de Nederlandse Antillen slechts met moeite, de Algemene Vergadering te overtuigen. De oude twijfels hebben dankzij het referendum definitief hun gelding verloren. Sterker nog: de Antillianen hebben op niet mis te verstane wijze afgerekend met het in de jaren zeventig en tachtig door het oude moederland geuite streven naar Antilliaanse onafhankelijkheid.

De referenda hebben aan de Nederlandse Antillen een staatkundige grondslag verleend, die tot dusver heeft ontbroken. De beslissing van de burgers is niets minder dan een constitutieve daad geweest. Zij hadden immers ook anders kunnen beslissen. Wie dit beseft kan niet anders dan aan die constitutieve daad het respect betuigen waarop zij aanspraak heeft. De toekomstige vormgeving van het Antilliaanse staatsverband dient dit respect te reflecteren. Dit betekent dat het vrijwillige karakter van de samenwerking in de nieuwe verhoudingen duidelijk tot uitdrukking moet komen en dat in die samenwerking de zelfstandigheid van de eilanden voorop dient te staan. Alleen wie zo handelt trekt lering uit het verleden.

ZELFBESCHIKKINGSRECHT

Nu alle eilanden het zelfbeschikkingsrecht hebben uitgeoefend gaan er hier en daar stemmen op om het eilandelijk zelfbeschikkingsrecht in te leveren aan het Land of zelfs als uitgeput te beschouwen. Het is echter niet verstandig bij de komende onderhandelingen over de nieuwe Antillen het eilandelijk zelfbeschikkingsrecht ter discussie te stellen. Het is het galjoen van een langdurige eilandelijke emancipatiestrijd. Theoretisch kan het weer aan de Nederlandse Antillen als geheel worden afgestaan, maar alleen door middel van een vrijwillige en unanieme beslissing van de eilanden. Gelet op het verleden en op de emoties die met het eilandelijk zelfbeschikkingsrecht verbonden zijn lijkt deze onderneming op een uiterst glibberig pad dat maar beter vermeden kan worden. Dankzij de uitoefening van het eilandelijk zelfbeschikkingsrecht blijft het Antilliaanse staatsverband bestaan. Niemand vermoordt toch degene die hem het leven zojuist gered heeft? De handhaving van het eilandelijk zelfbeschikkingsrecht neemt natuurlijk niet weg dat de samenwerking bestendig moet zijn, wil zij vruchtbaar zijn. De Antillen zijn geen vrijblijvende aangelegenheid maar scheppen ook verplichtingen. Het is dan ook niet onredelijk om een toekomstige uitoefening van het eilandelijk zelfbeschikkingsrecht aan bepaalde procedures te binden.

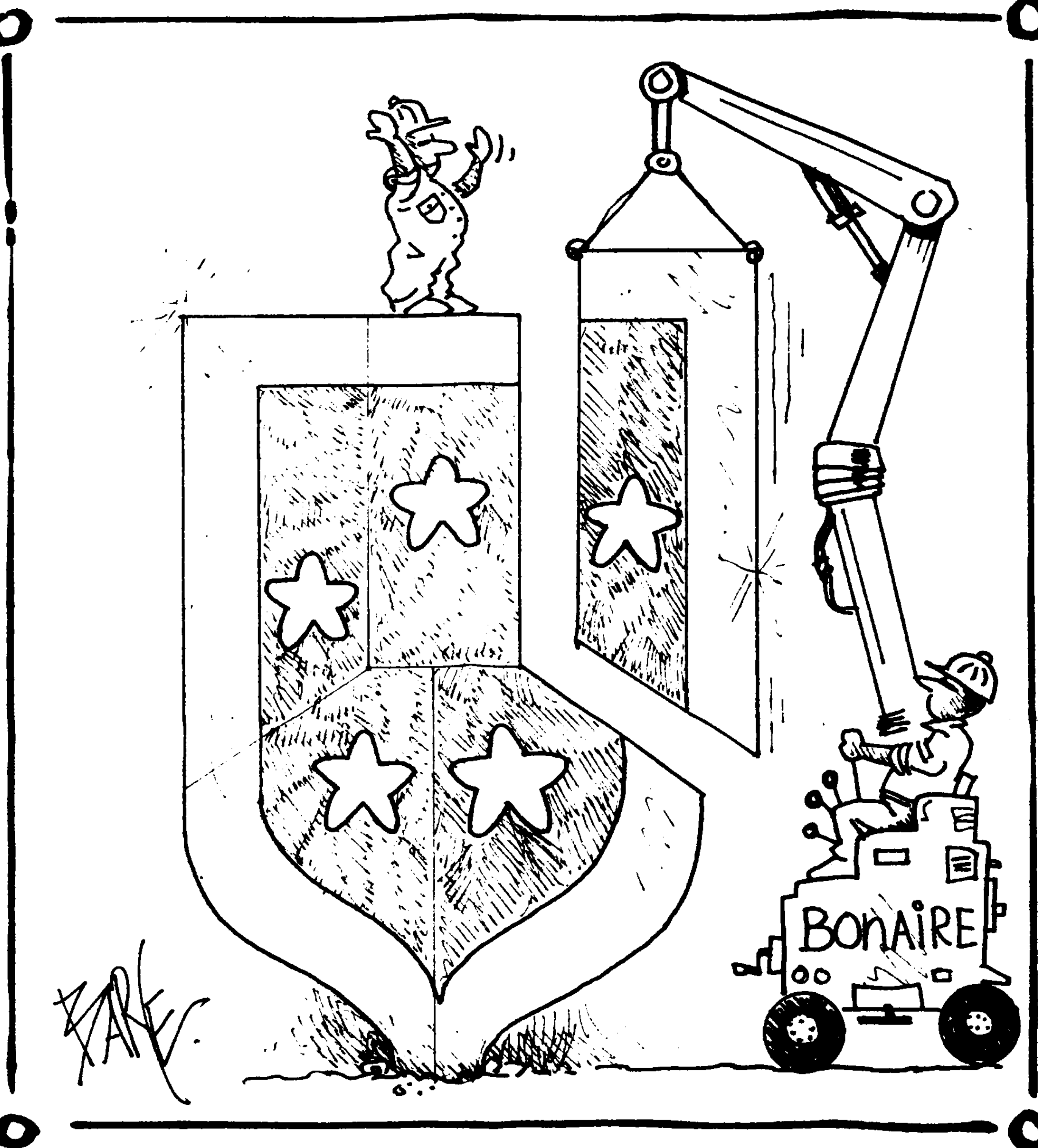
Om te voorkomen dat eilandsbesturen beslissingen nemen die niet stroken met de wensen van de burgers zou een referendum in ieder geval onderdeel van zo'n procedure moeten uitmaken. Door de wijze waarop de burgers van de referenda gebruik hebben gemaakt - op basis van dezelfde opties als bij het Curaçaose referendum - hoeft het eilandelijk zelfbeschikkingsrecht geen blok aan het been van de Antilliaanse samenwerking meer te zijn, maar zal in de praktijk juist prikkelend werken. Het verplicht namelijk het overkoepelende Antilliaans samenwerkingsverband, die samenwerking zo attractief te maken dat geen eiland de behoefte voelt eruit te stappen.

FEDERATIE

Hoe dient nu die samenwerking er uit te zien? Er zijn in het verleden al vele dikke rapporten over een herstructurering van de Nederlandse Antillen geschreven. Die rapporten staan vol modellen, die alle zijn ontworpen in een tijd dat de desintegratie van de Antillen onvermijdelijk leek. Dat neemt niet weg dat enkele van die modellen waardevolle details bevatten die nog altijd het overwegen waard zijn. Het fundament dient echter opnieuw gegoten te worden en wat dat betreft is er in feite maar één keuze: het respect voor de beslissing van de burgers brengt met zich dat het Antilliaanse staatsverband uitgebouwd wordt tot een echte federatie. Alleen een federaal staatsverband kan de vrijwilligheid van de samenwerking en de eilandelijke zelfstandigheid op gepaste wijze tot uitdrukking brengen.

De huidige verhoudingen binnen de Nederlandse Antillen gaan al een stukje in die richting. De eilandelijke autonomie is grondwettelijk gewaarborgd. Zo is de verdeling van bevoegdheden tussen Land en Eilandgebieden precies in de artikelen 2 en 2a van de Eilandenregeling (ERNA) vastgelegd. Alle taken die niet uitdrukkelijk aan het Land zijn opgedragen zijn des eilands. Maar in de praktijk heeft de centrale overheid toch een duidelijk overwicht op de eilanden. Zo kan het Land op dit moment ongestraft zijn bevoegdheden overschrijden. Door middel van wetgeving en het uitoefenen van hoger bestuurlijk toezicht kan het tamelijk vrij ingrijpen in het doen en laten van de Eilandgebieden. De eilanden kunnen zich daartegen alleen met politieke middelen weren. Maar dat functioneert de ene keer nu eenmaal beter dan de andere.

Constitutionele garanties zouden vertrouwenwekkender zijn. Bovendien bevordert de huidige verdeling van taken tussen Land en eilanden niet de samenwerking: het is òf de een òf de ander die iets mag doen, en dat kan ook tot gevolg hebben dat geen van beiden iets doet. Om een echte federatie te krijgen moet er het nodige veranderen. De federatie moet bovendien werkbaar zijn en het saamhorigheidsbesef stimuleren. Om die reden dient de bestaande regeling van verdeling van bevoegdheden te worden heroverwogen, er moeten betere waarborgen komen ten behoeve van de zelfstandigheid van de eilanden en *last but not least* moet het eigen bestuur van de eilanden een facelift krijgen, zowel in organisatorisch als in kwalitatief opzicht. Bij dit alles moet uiteraard rekening worden gehouden met het kleinschalige karakter van de eilandelijke samenlevingen. Met andere woorden: er zullen voldoende *checks and balances* moeten zijn, die garanderen dat er sprake is van verantwoordelijk bestuur dat aan een bepaalde behoorlijkheidsstandaard voldoet.

TAAKVERDELING

De huidige verdeling van bevoegdheden zoals in de ERNA vastgelegd dateert afgezien van enige kleine aanpassingen uit de beginjaren vijftig. Om te beginnen dient elk eiland eens bij zichzelf te rade te gaan en te inventariseren welke taken het in het vervolg zelf voor zijn rekening kan en wil nemen en welke taken nationale taken dienen te zijn. Het is in dit verband van groot belang te beseffen dat de eilanden vrijwillig handelen. Het is daarom niet de centrale overheid die taken afstaat aan de eilanden, nee het zijn de eilanden die de taken toedelen aan het samenwerkingsverband. Het ene eiland zal daarbij wellicht verder gaan dan het andere, afhankelijk van de eigen omvang en capaciteiten. Met uitzondering van een aantal nationale taken zoals justitie en monetair beleid mogen verschillen tussen hetgeen bij voorbeeld Curaçao en Sint Maarten enerzijds en Saba en Statia anderzijds aankunnen ook rustig worden erkend. Waar het om gaat is dat eilanden die niet zoveel aankunnen de garantie hebben vanuit de centrale te worden bediend en dat eilanden die beweren veel aan te kunnen niet in de kou blijven staan als ze hun pretenties niet waarmaken.

In dit verband stelt het staatsrecht een arsenaal aan instrumenten ter beschikking, dat vele malen gevarieerder en fantasievoller is dan hetgeen de Nederlandse en Nederland-georiënteerde bestuurders die in 1950 de ERNA bedachten wisten te verzinnen. Een paar ideeën. Allereerst zou men in zijn algemeenheid kunnen afspreken dat op de federatie de plicht rust om oplossingen te vinden voor die taken die kleinere eilanden in tegenstelling tot de grotere eilanden niet zelf op zich wensen te nemen. Daarbij zou het Land zelf de zorg voor een bepaald onderwerp op zich kunnen nemen, maar ook zou kunnen worden afgesproken dat Sint Maarten de twee kleine buureilanden en Curaçao Bonaire faciliteert, geheel afhankelijk van wat het meest doelmatig is. Meer specifiek zou voor bepaalde onderwerpen een stelsel van concurrerende bevoegdheden in het leven kunnen worden geroepen: zolang en voorzover een eiland iets niet doet, mag het Land de zaak regelen.

Neem het milieubeheer: zolang de eilanden niet gebruik maken van hun bevoegdheid om de lozing van afvalwater of de verwerking van afvalstoffen te regelen doet het Land het voor hen vanuit de erkenning van de noodzaak tot adequate milieubescherming. Een mogelijkheid is ook, dat een eiland op termijn wordt gesteld: handelt het binnen een bepaalde periode niet zelf, dan mag het Land ingrijpen. Ten slotte kan men er nog aan denken om bij voorbaat de handen in elkaar te slaan door het Land de bevoegdheid tot het maken van raamwetgeving toe te kennen, terwijl de concrete uitwerking bij de eilanden berust. Per saldo moet een dergelijk flexibel systeem van verdeling van bevoegdheden ertoe leiden dat Land en Eilandgebieden elkaar niet proberen te blokkeren, maar waar nodig de handen ineenslaan en elkaar aanvullen. Voor achterdeurtjes zoals thans Overgangsbepaling V van de ERNA die biedt is dan geen plaats meer.

ZELFSTANDIGHEID

In een federatie is een verdeling van bevoegdheden tussen het overkoepelend verband en de constituerende delen alleen serieus te noemen indien de garantie bestaat dat zij daadwerkelijk wordt nagekomen. Thans wordt de rechter niet bevoegd geacht om in te grijpen als het Land zijn bevoegdheden overschrijdt. Dat moet in de toekomst wel kunnen. Dreigende of reeds bestaande competentiegeschillen moeten onder alle omstandigheden aan een rechter kunnen worden voorgelegd. Een dergelijke rechterlijke inbreng verzekert de eilanden van *equal arms* ten opzichte van de centrale overheid en vormt een belangrijke waarborg voor de zelfstandigheid van de eilanden. De reeds geschreven herstructureringsrapporten wijzen stuk voor stuk op de noodzaak van een constitutionele rechter, dus moet ervan worden uitgegaan dat hierover reeds bij voorbaat consensus bestaat.

Als inbreuk op de eilandelijke zelfstandigheid wordt ook het hoger bestuurlijk toezicht beschouwd zoals dat thans door Land en Koninkrijk kan worden uitgeoefend. Dit toezicht past feitelijk niet in de federale gedachte. Gezien de kleinschaligheid van de eilandelijke samenlevingen is het echter niet wenselijk het toezicht over boord te zetten. Het vormt binnen het geheel van de Antilliaanse rechtsstaat immers een waardevol onderdeel van de *checks and balances*. Wel dient serieus te worden ingegaan op de angst van de eilanden, dat het toezicht niet altijd door zuivere motieven hoeft te zijn ingegeven. Om die reden is het aan te bevelen een extra check in te bouwen en de rechter bevoegd te verklaren om door de landsregering genomen vernietigingsbesluiten in het kader van het hoger toezicht op hun rechtmatigheid te toetsen. Er is echter meer dan rechterlijke bewaking van de eilandelijke autonomie alleen.

TWEEKAMERSTELSEL

Het is ook van groot belang dat het handelen van de centrale overheid daadwerkelijk weerspiegelt wat de eilanden gezamenlijk willen. Hun inbreng in de politieke besluitvorming van het Land dient daarom te worden versterkt. Anderzijds dient uit overwegingen van saamhorigheid ook het nationale element sterker dan tot dusver tot zijn recht te komen. Hoe doe je die twee dingen tegelijk? Typisch kenmerk van een federatie is een tweekamerstelsel, waarbij de ene kamer als nationaal parlement fungeert en de andere kamer de belangen van de deelstaten behartigt. In de Antilliaanse context zou naast de Staten een speciale eilandenkamer bestaande uit vertegenwoordigers van de eilandsregeringen de inbreng van de eilanden in de besluitvorming van het Land kunnen verzekeren.

De Nederlandse hoogleraar Jeukens heeft dit in de jaren zeventig al eens voorgesteld, maar zijn suggestie is in de - reeds uitpuilende -la beland. Er is wel beweerd dat met een tweekamerstelsel een te zware wissel op de kleinschalige Antilliaanse samenleving wordt getrokken. Alternatieve voorstellen zijn gedaan om in de Staten zelf de belangen van de kleine eilanden tegenover Curaçao veilig te stellen, bij voorbeeld door middel van een intern Statenappèl of door middel van een niet overstemmingsclausule. Inderdaad zou men de besluitvormingsprocedure in de Staten in een dergelijke zin kunnen aanpassen. Dat betekent echter wel dat de functie van de Staten als nationaal parlement nog zwakker wordt dan zij nu al is.

Eilandelijke belangen zullen een nog sterkere rol gaan spelen. Het voordeel van een tweekamerstelsel is juist dat er ruimte komt voor een werkelijk nationale vertegenwoordiging. Met de invoering van een eilandenkamer zou de eilandelijke zetelverdeling in de Staten kunnen worden losgelaten en zou er ruimte ontstaan voor verkiezingen middels nationale lijsten of lijstverbindingen. Dit zou een geheel nieuwe dynamiek brengen in het intereilandelijk saamhorigheidsbesef. Uit het zojuist aangeboden rapport van de Eilandelijke Herstructureringscommissie (de 'A-commissie') blijkt dat de maatschappelijke groeperingen op de eilanden niet onwelwillend staan tegenover een dergelijke herziening van het kiesstelsel.

De dynamiek zal ook doorwerken in de samenstelling van de regering. Als gevolg van de nationale verkiezingen mag worden verwacht dat het aantal fracties vermindert en de coalitievorming anders zal verlopen. Dat geldt zeker wanneer in het kiesstelsel enige meerderheidsbevorderende mechanismen worden ingebouwd. Indien daartoe wordt besloten dient er overigens wel voor gewaakt te worden dat de kleinere eilanden behoorlijk gerepresenteerd blijven. Van belang is in dit verband dat de regering haar nationale karakter ook in de logistieke sfeer onderstreept. Er valt veel voor te zeggen om een of twee departementen op Sint Maarten te vestigen, zodat ook daar een fysiek anker ontstaat (zonder daarmee trouwens te willen zeggen dat op deze departementen per se Bovenwindse ministers zouden moeten zitten). Met de huidige telecommunicatievoorzieningen is de afstand gemakkelijk te overbruggen.

OPWAARDERING

Een belangrijke waarborg voor de zelfstandigheid van deelstaten in een federatie is dat zij hun eigen constitutie kunnen opstellen en hun bestuur, met inachtneming van de algemene richtlijnen die de federale constitutie stelt, naar eigen inzicht kunnen inrichten. In de Nederlandse Antillen is de inrichting van de eilandsbesturen centraal geregeld in de ERNA. Dat was in 1950 geen slechte gedachte. De capaciteit en de deskundigheid ontbrak om per eiland te kunnen differentiëren. Daarom werd een voor alle eilanden identieke bestuursstructuur ingevoerd met Eilandsraad, Bestuurscollege en Gezaghebber, een kopie van de wijze waarop het bestuur van een Nederlandse gemeente is georganiseerd. Formeel is sprake van een monistisch stelsel met collectief bestuur: de Eilandsraad als vertegenwoordiging van alle burgers stelt het beleid vast, het Bestuurscollege komt grotendeels uit de Eilandsraad voort en is niet meer dan een soort dagelijks bestuur van die raad.

De praktijk ziet er anders uit. Het Bestuurscollege domineert de Eilandsraad, gaat grotendeels zijn eigen gang en is helemaal geen getrouwe afspiegeling van de politieke krachtsverhoudingen op eilandelijk niveau. Er is alle reden voor om de parlementaire-bestuurlijke verhoudingen op eilandsniveau een wat meer volwassen karakter te geven. Het gaat om serieuze politiek en dat vergt een serieuze aanpak. Ook de positie van de Gezaghebber kan daarbij niet buiten beschouwing blijven. De vele petten die hij op heeft verdienen een kritische evaluatie. Zo is er weinig zicht op de uitoefening van zulke belangrijke bevoegdheden als die op het terrein van de politie en toelating en uitzetting. zijn structuren nodig die beter recht doen aan de politieke verantwoordingsplicht.

Gelet op de kleinschaligheid die nog steeds een belangrijk aspect vormt van de Antilliaanse werkelijkheid is het geen goed idee om ten aanzien van de inrichting van het eilandsbestuur de ERNA over boord te gooien en de eilanden het maar helemaal zelf te laten uitzoeken. zouden de eilanden in beginsel de bevoegdheid moeten krijgen om desgewenst hun bestuur afwijkend van de ERNA naar eigen inzicht in te richten. De eigen inrichtingsbevoegdheid zou de eilanden in staat stellen om de politiek-bestuurlijke verhoudingen, rekening houdend met de lokale cultuur, meer langs de lijnen van het parlementaire of zelfs het presidentiële model te regelen (dit laatste was het model dat Sint Maarten en Nederland in het conceptprotocol van 17 december 1993 met elkaar afspraken in het geval Sint Maarten de status van autonoom Land binnen het Koninkrijk zou krijgen).

In zijn totaliteit moet het eilandelijk besturen aantrekkelijker worden gemaakt.

Nog altijd geniet althans op Curaçao het apparaat van de centrale overheid meer prestige dan het eilandelijke apparaat. Deze antagonie heeft oude wortels en valt aan te treffen zowel bij ambtenaren als politici. Daar kan door het toekennen van meer bevoegdheden, betere waarborgen voor de eilandelijke autonomie en een meer volwassen bestuursvorm verbetering in komen. Maar dat is het natuurlijk niet alleen. Prestige en gezag ontstaan uiteindelijk door kwaliteit. En het zijn niet de structuren maar de mensen die de kwaliteit moeten leveren.

DEUGDELIJK BESTUUR

Voorwaarde voor een geslaagde samenwerking tussen Land en Eilandgebieden is duidelijkheid en voorspelbaarheid. Voor vage verhoudingen is geen plaats meer. Daartoe behoort dat gemakkelijk kan worden vastgesteld wie voor wat verantwoordelijk is. En aangezien er in de federale Antillen een duidelijke scheidslijn behoort te bestaan tussen de vijf eilanden enerzijds en het centrale niveau anderzijds brengt een en ander met zich dat de dubbele bestuurslaag dient te worden gehandhaafd. De Samenvoeging van de bestuurslaag van het Land met de bestuurslaag van het Eilandgebied Curaçao is jarenlang gezien als het alpha en omega van een geherstructureerde Antillen.

Wie echter de rapporten waarin deze gedachte is uitgewerkt de revue laat passeren, raakt het gevoel niet kwijt dat het ineenschuiven van twee bestuurslagen wel eens meer problemen zou kunnen scheppen dan oplossen. Wanneer treedt een ambtenaar op als Land en wanneer als eiland? Hoe staat het met de verantwoordingsplicht van een bewindspersoon die tegelijk Curaçaos gedeputeerde en landsminister is? Kunnen kabinetten nog wel vallen? Eliminering van een bestuurslaag zou de introductie van enige onbekende staatsrechtelijke grootheden betekenen die niemand bij voorbaat overziet. Hoe gaan staatsrechtelijk onbevangen bestuurders hiermee om? Om niet te spreken van de clash van ambtelijke culturen die een samenvoeging zou veroorzaken. De ervaringen met de fusie van Economische Zaken van Land en Curaçao zijn een aardig voorproefje geweest. Samenvoeging van de beide bestuurslagen zou bovendien de erkenning van een bijzondere invloed van Curaçao betekenen en daar zitten de overige eilanden juist niet op te wachten.

Evenmin moet erop

Vervolg op pag. 9.

SPORT AGENDA

SENTRO DEPORTIVO KORSOU
(Bonamweg 49, Brievengat)
(Tel. 376620/376626)
Zwembad:
open van 09.00-12.00/14.00-17.00 uur; di.- en do.-morgen gesloten.

PISINA BENNIE LEITO
(Gouverneur Van Slobbeweg z/n, Rif)
open voor publiek-zwemmen (toegang kinderen t/m 14 jaar één gulden en volwassenen twee gulden): vri. van 20.00-22.30 uur; za. van 14.00-17.00 uur en zo. van 12.00-17.00 uur.

SENTRO DI BARIO JANWÉ
dammen:
do. van 15.00-18.00 uur **les en training** voor de jeugd vanaf 8-18 jaar.
Schaakvereniging Janwé:
za. van 09.00-12.00 uur **les en training** voor de jeugd vanaf 7-23 jaar.

SKOL DI DAM STRATEGÍA
(Tel. 612573)
dammen:
do. van 19.30-23.00 uur - **Sentro di Bario Janwé.**
zaterdag van 09.00-12.00 uur - **IPK-gebouw** (naast Martinus mavo, Plasa Brion).

SCHAAKVERENIGING CURAÇAO
(Rust & Burgh)
ma. om 20.00 uur gelegenheid tot schaken.

CURAÇAO BULLETS SKATERS
(Schaatsclub Curaçao).
elke zo. training *in line skates* en *skeelers*. Voor meer informatie **tel.: 377289** (vragen naar Kees).

ZATERDAG

BASEBALL
(Federashon baseball Kòrsou)
11.00 uur Pif Paf vs Sta. Maria Pirates - terrein Tio Daou.

ZONDAG

BASEBALL
(Federashon baseball Kòrsou)
10.00 uur Sta. Maria Pirates vs Pif Paf - terrein Heintje Kool.

SOFTBALL
(Herensoftball)
14.00 uur Twins vs Rising Trotters;
16.00 uur Rising Trotters vs Twins - Softballpark Brievengat.

SOFTBALL
(Herensoftball)
10.00 uur Isla/H.R.S.A. vs St. Joris/Ackerman;
12.00 uur St. Joris/Ackerman vs Isla/H.R.S.A.;
14.00 uur St. Joris/H.A.R.S. vs R & R Masters;
16.00 uur R. & R Masters vs St. Joris/H.A.R.S. - Softballpark Post VI.

BASEBALL
('Pre-infantil'-toernool).
11.00 uur Marchena vs Farhas;
13.00 uur Rotec vs Princess Beach;
15.00 uur STP vs Valtex - Little League Ballpark Suffisant.

VOETBAL
(Federashon Futbòl Kòrsou).
10.00 uur C.H. Mahuma vs V.E.S.T.A. - Vesta.
12.00 uur Canisius Boys vs Streanan Uni - Vesta.
10.00 uur Centro Dominguito vs Jong Colombia - Suffisant.
12.00 uur Sithoc vs Victory Boys - Suffisant.
10.00 uur Jong Holland vs UN.DE.BA. - Zakito.

JEUGDVOETBAL
(Drilk & Veteranos).
10.30 uur Wimpiri Didi vs Marchena;.
12.00 uur Muskita Suffisant vs Marchena;
14.00 uur Veterano The Champs vs De Koning;
15.00 uur Veterano Sithoc vs Polis;
16.00 uur Veterano SUBT vs Porta Blancu - terrein Colebra Vèrdè.

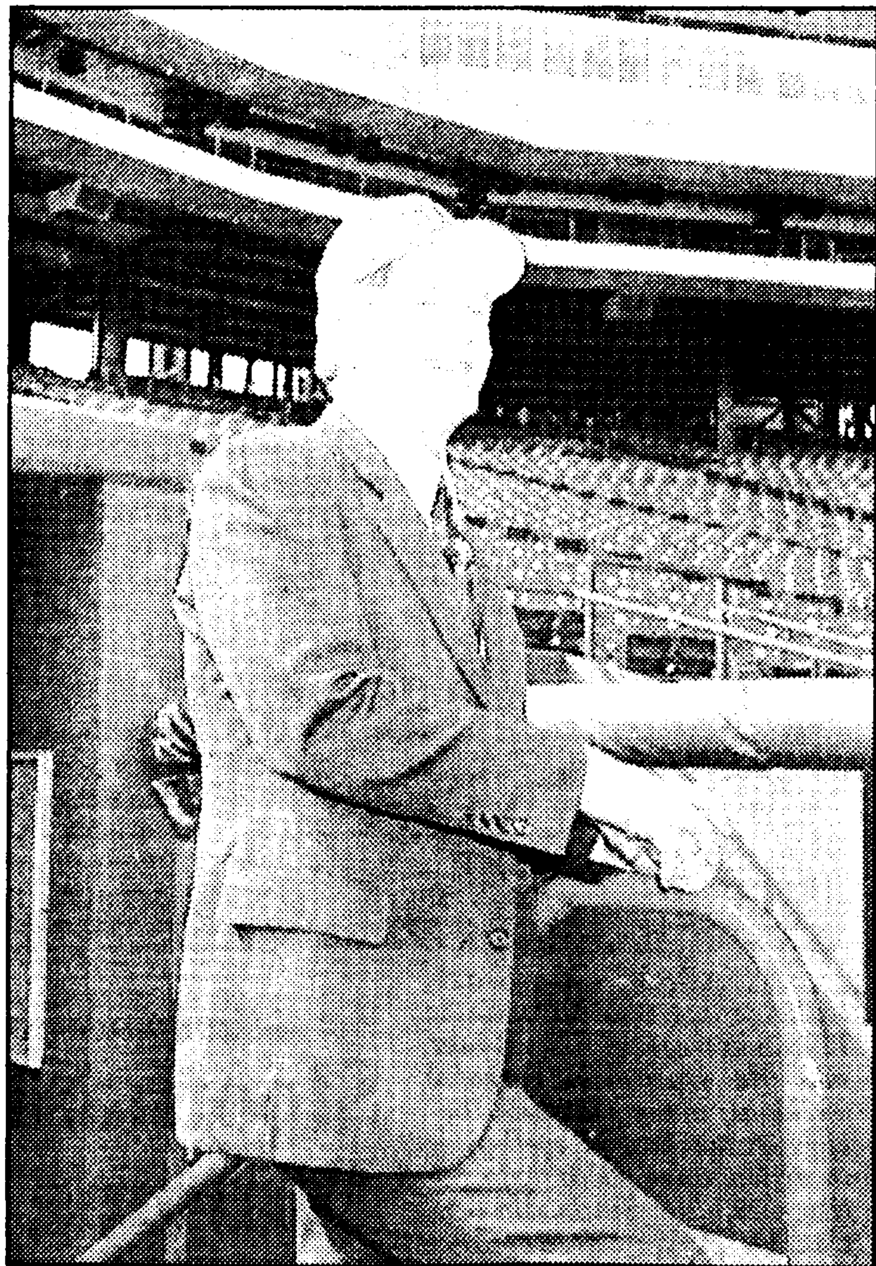
VOETBAL
(Toernool Antilliaanse Voetbalbeker).
17.00 uur Jong Colombia vs Vitesse - S.D.K.
17.00 uur Juventus vs Sithoc - Kralendijk.

SOFTBALL SLOWPITCH
(Liga Trai Seru).
10.00 uur Caterpillar vs Fria Cabes;
12.00 uur Curioso Uni vs Atlethics;
14.00 uur Navegantes vs Nos Ambiente;
16.00 uur Forti vs Quisqueia - Cirilo Chirino Ballpark.

SOFTBALL SLOWPITCH
(Liga Van Engelen).
11.00 uur Lucas Bols vs Domino Posner;
13.00 uur Baranka Setel vs SWIFT;
15.00 uur Domino Posner vs Lucas Bols;
17.00 uur SWIFT vs Baranka Setel.

HONKBAL / DEN HAAG — De honkbalclub ADO heeft zich nog niet definitief teruggetrokken uit de hoofdklasse. De club kampt met geldproblemen en liet een deelname aan de competitie nog in het midden. De honkbalbond had het gedegradeerde Pirates al gevraagd eventueel in te vallen. Het bestuur van ADO probeert nu alsnog een team te formeren. Sponsor Data Circuit heeft zijn steun toegezegd. Het bestuur verwacht dinsdag 25 oktober definitief uitsluitsel te geven.

Nieuwe manager Texas Rangers

■ *ARLINGTON (Texas) -Johnny Oates wordt de nieuwe manager van de Texas Rangers die spelen in de American League. Oates tekende een contract van twee jaar en wordt al de veertiende manager in de toch vrij korte geschiedenis van de club uit Texas.*

Stanley Menzo heeft iets te bewijzen

PSV-Ajax graadmeter voor beide topclubs

DEN HAAG — De confrontatie tussen PSV en Ajax is komend weekeinde de meest in het oog springende wedstrijd in de eredivisie. Het wordt de eerste echte graadmeter voor het miljoenenelftal van Aad de Mos en degedoodverfdelandskampioen Ajax. PSV en Ajax is vooral de wedstrijd van doelman en oud-Ajacied Stanley Menzo. De keeper raakte begin vorig seizoen bij Ajax zijn plaats onder de lat kwijt aan Edwin van der Sar.

De andere topper in het weekeinde, tussen FC Twente en Feyenoord, werd inmiddels verplaatst. Burgemeester Mans van Enschedé verbood de wedstrijd omdat de handhaving van de openbare orde niet kan worden gegarandeerd.

Na een jaar te hebben toegekeken op de bank, stapte Stanley Menzo over naar concurrent PSV. In het Philips-stadion zal de doelman van Surinaamse afkomst zich vooral willen bewijzen tegenover zijn oude trainer Louis van Gaal.

De kans is groot dat de Eindhovenaren zich binnenkort met nog een Ajacied versterken. PSV hoopt rond de wedstrijd tegen Ajax de overgang van Michel Kreek te kunnen bespreken. Na de terugkeer van Stan Valckx en het aantrekken van de bij de Amsterdammers min of meer overbodig geworden Kreek hoopt coach Aad de Mos de defensieve problemen eindelijk op te lossen.

Het is de vraag hoe Ajax zich herstelt van het matige Champions League-duel tegen Austria Salzburg (0-0). De Amsterdammers moeten het tegen de Brabantse club waarschijnlijk doen zonder de geblesseerde Edgar Davids. Ook het meespelen van Marc Overmars is onzeker. De aanvaller viel woensdag tegen Salzburg uit met een enkelblessure.

Vrijdag ontmoeten SC Heerenveen en Vitesse elkaar al. Voor beide teams een belangrijke wedstrijd. De Friezen mogen niet verliezen om niet verder op de ranglijst af te zakken. De ambiteuze Arnhemmers moeten winnen om aansluiting met de subtop te behouden.

Een dag later staan NAC -Sparta en Roda JC - NEC op het programma. NAC - Sparta is een duel tussen twee clubs die maar langzaam op gang kunnen komen. De Bredase formatie van Ron Spelbos die vorig seizoen als gepromoveerde club veel indruk maakte, wacht nog steeds op de eerste thuisoverwinning. Ondanks het aardige spel lukt het Sparta maar niet van de onderste regionen van de ranglijst weg te komen. De Rotterdamse club weet met vier punten uit acht wedstrijden alleen Dordrecht'90 nog onder zich.

Roda JC gaat gezien de competitiestand een niet al te moeilijke middag in het eigen stadion tegemoet. De Limburgers staan op de vierde plaats. Het gepromoveerde NEC neemt de elfde positie in.

BRATISLAVA — De Nederlandse vrouwenploeg heeft tijdens het Wereldkampioenschap Powerlifting in Bratislava de landenwedstrijd gewonnen. De ploeg van bondscoach Henk Keizer bleef Duitsland voor.

Alie van Keulen en Joke van der Meulen hadden met hun individuele wereldtitels het grootste aandeel in het succes van Nederland. Van Keulen werd wereldkampioene in de categorie tot 60 kilogram.

Van der Meulen greep goud voor Nederland in de gewichtsklasse tot 72,5 kilo met een totaal van 432,5 kilo. Daarmee bleef Van der Meulen de derde Nederlandse, Tiny Koppen, ruim voor. Met een totaal van 385 kilogram, na de onderdelen kniebuigen, bankdrukken en deadliften, legde Koppen wel beslag op de tweede plaats.

Door conflicten tussen spelers en clubs

Grote crisis met stakingen in de Amerikaanse topsport

WASHINGTON/WILLEMSTAD — Veel Amerikanen zijn de wanhoop nabij nu — nadat op 12 augustus jongstleden de competitie in de Major League al door een spelersstaking vroegtijdig werd afgebroken — ook het ijshockey als gevolg van een arbeidsconflict voor twee weken is stilgelegd. Van de vier grote sporten in de Verenigde Staten is alleen American Football nog gevrijwaard van stakingen.

Voornamelijk op Curaçao en Sint Maarten worden de wedstrijden in de American en National League via de televisiebuis gevolgd. De laatste jaren genieten de televisiekijkers op Bonaire, door toedoen van Flamingo TV ofwel TV11, ook van de beelden van het professionele honkbal in de VS.

Kenners op met name Curaçao vragen zich af wat er nu gaat gebeuren. Vooral nu ook Hensley Meulens door zijn Japanse werkgever werd ontslagen, nadat een nieuwe manager was aangetrokken. Curaçaose honkballiefhebbers hopen Meulens het komende seizoen of tenminste over twee jaar terug te zien als buitenvelder in een profteam in de VS. Na zijn ontslag reisde hij af naar de States waar de competitie echter nog stil ligt en waar de manager (Showalter in de American League) en nieuwkomers van het jaar (Mondesi in de National en Hamling in de American) de afgelopen week werden gekozen.

Bij de profbasketballers broeit ook een conflict. De oefenwedstrijden voor de nieuwe professionele Amerikaanse basketbalcompetitie zijn wel begonnen. Naast contractnieuws van een over de diverse profbasketballers, wordt tot ontzetting van miljoenen televisiekijkers ook die League nog steeds (alhoewel in mindere mate) bedreigd met een staking.

Het uitstel van de start van de ijshockeycompetitie in de VS — de op honkbal, American football en basketbal na populairste sport in de States — typeert de diepe crisis waaraan de hele Amerikaanse betaalde topsport ten prooi is. Het is een bepaald niet onverwachte crisis voor ieder die de afgelopen jaren met ontsteltenis de excessieve inkomensontwikkeling in de bedrijfstak heeft gadegeslagen.

IJshockey is dan nog de meest bescheiden fabriek in de sportsector. Een gemiddelde profspeler ontvangt er een 'schamel' jaarloon van zo'n 200.000 dollar. In de twee baseball-afdelingen, de American en National League, bedraagt het gemiddelde jaarsalaris van een prof 1,2 miljoen dollar.

Ook het ijshockey begint z'n uitwassen te kennen. Zo betaalden de Ottawa Senators dit seizoen twaalf miljoen dollar voor een contract met de ster-speler Alexander Daigle. Dat is dan altijd nog *peanuts* vergeleken met bij voorbeeld het aanbod van de NBA-basketbalclub Milwaukee Bucks aan de vedette Glen Robinson. De laatste werd verzocht een contract voor tien jaar te tekenen voor een bedrag van zeventig miljoen dollar. Hij wees dit af en vroeg ....honderd miljoen dollar voor een dertienjarig contract!

Inmiddels heeft Robinson toch een droomcontract getekend met de Bucks. De basketballer is een negenjarig contract overeengekomen met zijn nieuwe werkgever. Zijn handtekening was dit keer 'slechts' 60 miljoen dollar waard, 108 miljoen gulden. Robinson was eind juni de eerste keus in de zogenaamde *draft*, de bijeenkomst waarop profclubs hun keuze mogen maken uit college-spelers.

Net als bij het honkbal willen nu ook de gezamenlijke clubeigenaren van het ijshockey in een collectief contract een of ander maximum-salaris voor de spelers opnemen. De spelersbond verwerpt die eis. De clubs klagen dat ze verlies lijden als gevolg van de loonkosten, maar de spelers voeren aan dat de clubs allerlei neveninkomsten (dus naast de opbrengst van kaartverkoop en televisie-uitzendrechten) niet meetellen, bij voorbeeld de winst uit de verkoop van eten en drinken, kleding en souvenirs aan de supporters.

Het honkbalconflict is trouwens nog niet opgelost, nadat recent een poging werd gedaan de partijen weer rond de tafel te krijgen. Het gevaar dreigt nu dat de nieuwe competitie het volgend jaar ook zelfs niet van start zal gaan. Wel heeft de Amerikaanse president Bill Clinton, die blijkbaar een nationaal belang ziet in het oplossen van het geschil, exminister van Arbeid Bill Usery aangezocht om te bemiddelen.

De staking in de Amerikaanse profhonkbalcompetitie, die op 12 augustus is begonnen, heeft tot banenverlies geleid. Dat is op de kantoren van de twee Major Leagues (de American en National League) en aanverwante organisaties. In totaal wordt geschat dat dertig arbeidsplaatsen werden geschrapt door de clubeigenaren.

Intussen moet het land ook maar afwachten of de basketbalcompetitie op 4 november aanstaande echt van start gaat. Wie doordrongen is van de aard van de Amerikaanse behoefte aan sport op de televisie, weet hoe smachtend dat afwachten is.

Telekom-ploeg ziet af van renner Van Orsouw

OSS — Het aflopende contract van Marc van Orsouw bij de Telekomploeg wordt niet meer verlengd. Volgens ploegleider Walter Godefroot heeft de Nederlander slecht gepresteerd. "Marc heeft twee jaar bij ons gereden. In het eerste jaar heeft hij al niet best gereden. Ik wilde hem dit seizoen nog een kans geven, maar hij heeft opnieuw gefaald", aldus de verklaring van Godefroot.

"Ik weet dat Marc van Orsouw privé-problemen heeft gehad, maar die kunnen natuurlijk niet eeuwig duren. En iemand die zijn werk niet goed doet, wordt ontslagen", verklaarde Walter Godefroot.

Van Orsouw zelf weet officieel nog van niets. "Maar ik ben er toch al min of meer vanuit gegaan dat mijn contract niet zou worden verlengd. Ik weet ook dat ik dit seizoen geen prestaties heb neergezet. Die privé-omstandigheden hebben daar wel degelijk nog steeds mee te maken."

De oud-renner van Peter Post wil zich nu gaan richten op de mountainbike. "Na negen jaar op de weg ben ik wel toe aan een nieuwe uitdaging. Bovendien is de sport in 1996 Olympisch, dus ik verwacht dat het voor sponsors alleen maar interessanter zal worden."

Van Orsouw heeft dit seizoen op eigen initiatief al een aantal wedstrijden bij de mountainbikers gereden. "Ik wilde me in de kijker rijden om zo een contract bij een team te verdienen. Er is nog niets concreet, maar ik heb wel contact met een aantal ploegen. Binnen een paar weken hoop ik een nieuwe werkgever te hebben."

De oud-renner wil echter niet helemaal stoppen met het wegwielrennen. "Mountainbike zal het belangrijkste worden, maar ik wil het af en toe wel combineren met een wedstrijd op de weg, een criterium of koers in België of zo."

Vertrouwen in een contract bij een wielerploeg heeft hij niet. "De Nederlandse ploegen zijn al vol. Bovendien zie ik het qua sfeer niet zo zitten om daar te rijden. Voor een contract bij een buitenlands team heb ik dit seizoen te weinig gepresteerd."

DEN BOSCH — De Eerste Bossche Basketbal Club (EBBC) heeft met Michael Hopkins een tweede Amerikaan aangetrokken. De 23-jarige forward van 1 meter 95 moet international Goedee vervangen.

Michael Hopkins is afkomstig van de Syracuse University. Hij speelde tot voor kort in Turkije.

Goedee scheurde in de competitiewedstrijd tegen Goba de voorste kruisband in de linkerknie en is tot de *playoffs*, eind maart, uitgeschakeld. De spelverdeler mist door zijn blessure de trip van de Nederlandse ploeg naar de Verenigde Staten en de Haarlemse Basketball Week (HBW). Daaraan doet Oranje op eigen kosten mee zonder Te Velde en Van Poelgeest, die in de HBW voor Goba spelen.

Ajax-trainer Louis van Gaal:

'Meespelen van Overmars en Davids nog steeds onzeker'

DEN HAAG — Het is onzeker of Edgar Davids en Marc Overmars zondag meedoen in de topper tussen PSV en Ajax in Eindhoven. De middenvelder en aanvaller van de landskampioen kampen met liesblessures. Davids miste afgelopen woensdag de Europese wedstrijd tegen Austria Salzburg. Hij trainde vrijdag individueel. "Verder heeft Overmars nog niet eens looptraining kunnen doen", aldus trainer Louis van Gaal.

De flankspeler viel in de rust van het duel tegen de Oostenrijkers uit. Ajax-trainer Louis van Gaal, die nog altijd geen beroep kan doen op aankoop Bogarde, zal na de training vandaag (zaterdag) beslissen of Edgar Davids en Marc Overmars spelen.

Bij PSV ontbreekt, net als vorige week tegen SC Heerenveen, het geblesseerde trio Van Mol, Vink en Hoekstra.

De wedstrijd is vooral speciaal voor doelman Stanley Menzo, die afgelopen zomer de Amsterdamse club verruilde voor die uit Eindhoven. PSV-trainer Aad de Mos is blijkbaar voorbarig geweest met zijn uitspraken over het aantrekken van Ajacied Michel Kreek, want van de overgang was tot vrijdagavond nog geen sprake.

De wedstrijd, die onder leiding staat van Hagenaar Mario van der Ende, is uitverkocht en komt rechtstreeks op televisie. In de laatste elf jaar won Ajax voor de competitie slechts een keer in Eindhoven. Dat was in het seizoen 1988/89.

De laatste ontmoeting, in februari van dit jaar, eindigde in 4-1. Toen zeer verrassend: PSV kwakkelde, Ajax was oppermachtig in de competitie. Beide ploegen zijn dit seizoen na zes duels nog ongeslagen. Ajax speelde een keer gelijk, bij Roda JC. PSV deed dat twee keer, bij Sparta en NAC.

Geen ruimte en zwembaduren beschikbaar

Sithoc-zwemmers wijken uit naar Florida voor trainingen

WILLEMSTAD — Het bestuur van Zwemvereniging Sithoc werd in de tweede week van oktober zogenaamd genoodzaakt een trainingskamp in het buitenland te houden voor de eigen topzwemmers. Het Sithoc-bestuur schrijft namelijk in een persbericht dat Curaçaose zwemonderkomens niet deugen en dat dat een gerichte groepstraining niet ten goede komt. Vandaar dat een groep van 22 Sithoc-topzwemmers tussen 8 en 15 oktober naar de Verenigde Staten is gevlogen voor een trainingskamp.

Zwemvereniging Sithoc is een van de meest actieve zwemclubs op Curaçao en de overige Antillen. Regelmatig houdt de vereniging wedstrijden en trainingsdagen voor de eigen leden. Ook propageert het bestuur deelname van de jonge Sithoc-zwemmers aan de zwemwedstrijden die gehouden worden door de Curaçaose Zwem Bond (CZB).

Veel van de Sithoc-trainingen en CZB-wedstrijden vinden plaats in het zwembad van het complex Sentro Deportivo Kòrsou (SDK) te Brievengat. Dat zwembad is dan ook een van de meest gebruikte zwembaden op Curaçao. Van het SDK-complex worden dan ook bijna dagelijks het zwembad en de sporthal gebruikt.

Het zwembad wordt door sommige van de bestaande zwemclubs gebruikt, door basisscholen en door waterpolovereniging 'De Dolfijnen'. Ook worden er twee maal per week zwemlessen gegeven in het bad. De sporthal wordt meestal gebruikt voor schoolsport, Sedreko, de jeugdbasketbalorganisatie Or.Ba.Hu en de Curaçaose Volleybal Bond voor het eigen volleybalkampioenschap.

Met de klachten van het bestuur van Zwemvereniging Sithoc wordt er duidelijk op gewezen dat de faciliteiten toch niet helemaal deugen. Niet alleen het SDK-complex, maar de faciliteiten bij de andere voornaamste sportcentra en zwembaden op Curaçao laten ook te wensen over. Al jaren wordt, overigens met man en macht, gewerkt aan het Asiento-zwembad op Rust & Burgh. Het Benny Leito Zwembad (Rif-stadion) werd al onderworpen aan enige veranderingen in de bouw.

Terecht klaagt Sithoc over het gebrek aan geschikte ruimte en onvoldoende zwembaduren. Het bestuur gaat echter niet bij de pakken neerzitten en bewijst durf en continuïteit in het clubbeleid. In de aanloop naar deelname aan Curaçaose zwemwedstrijden en internationale toernooien, besloot het Sithoc-bestuur zijn topzwemmers naar een trainingskamp in het buitenland te sturen. Sithoc vermeldt echter niet in het rondgestuurde persbericht of die reis en het verblijf in de Amerikaanse staat Florida, Fort Lauderdale, goedkoper is uitgekomen dan wanneer men op Curaçao was gebleven.

Feit is dat diverse clubs klagen over het feit dat er onvoldoende zwembaduren beschikbaar zijn om te trainen in de Curaçaose zwembaden die voldoen aan volwaardige internationale zwemcriteria die de internationale zwemorganisatie FINA stelt. In het buitenland oefenen topzwemmers drie- soms viermaal per dag. Op Curaçao moeten zwemmers het doen met een eenmalige training die ook nog slechts één tot twee uur duurt.

Een ander probleem volgens Sithoc is het onderkomen. Voor een gerichte groepstraining beschikken de zwembaden niet over een ruimte die plaats kan bieden aan alle deelnemers en die ook nog voor een redelijk prijs kan worden gehuurd. Laat staan dat de faciliteiten volwaardig gebruikt kunnen worden. De huurtarieven komen dan niet overeen met wat beschikbaar is aan faciliteiten.

Een tweede zeer belangrijk punt dat Sithoc naar voren bracht is het bustransport naar de zwembaden. Inderdaad worden hoge prijzen voor bussen die de sporters moeten vervoeren, gehanteerd.

Sithoc koos voor een trainingsstage in het buitenland. In zekere zin toch een goed overwogen keuze, temeer daar in het buitenland ook meer 'know how' is en de faciliteiten zeer modern zijn. Dat Sithoc voor het trainingskamp uiteindelijk voor Fort Lauderdale koos, was vanwege de uitstraling van het internationale Hall of Fame zwembadcomplex.

Dagelijks wordt daar onder deskundige leiding van de Olympische coach Jack Nelson een aantal van de beste Amerikaanse zwemmers getraind. Het complex behelst ook een omgeving die voor serieuze zwemmers een extra dimensie toevoegt aan de ervaring van een trainingskamp.

In Florida trainden de 22 topzwemmers van Sithoc onder leiding van hoofdtrainer Mike Richards. De zwemmers werden verder toegesproken door de Olympische zwemcoach Jack Nelson en kregen tips van de bekende schoolslagzwemmer Seth van Neerden.

Deze staat nummer twee op de FINA-ranglijst van 1994 met een tijd van 1.01,40. De Sithoc-zwemmers en begeleiders keerden op 14 oktober voldaan en zeer zeker met nieuwe ervaringen terug naar Curaçao.

EFE-trofee voor Braziliaan Romario

■ *MADRID - De Braziliaanse voetbalvedette Romario (rechts) poseert hier met de fraaie EFE-trofee welke hij kreeg als beste Iberisch-Amerikaanse voetballer in de Spaanse voetbalcompetitie 1993-'94. Sinds zijn vertrek bij PSV heeft Romario grote successen geboekt zowel in Spanje als bij de wk in de Verenigde Staten. Rechts op de foto de president-commissaris van het persbureau EFE, Alfonso Palomares.*

Wereldruiterspelen financieel fiasco

Blind vertrouwen in organisatoren leidt tot drama voor schuldeisers

UTRECHT — Met koningin Beatrix als beschermvrouwe en aan het hoofd jonkheer mr Octave van Nispen tot Sevenaer, jonkheer Aernout Loudon en Jacques van Leeuwen konden de Wereldruiterspelen deze zomer in Den Haag niet meer stuk. De spelen waren echter, sportief gezien, al in de eerste competitiedagen een grote mislukking. Naderhand blijkt ook de financiële chaos enorm te zijn en leed het imago van Nederland als 'paardeland' een enorme deuk in het buitenland. De schuldeisers staan inmiddels in de rij.

Een 'Koninklijk' besluit noemde mr Leuftink afgelopen week het akkoord dat de Stichting Wereldruiterspelen (WRS) sloot met de 244 crediteuren. Hij doelde daarmee op het hoge gehalte blauw bloed dat door de aderen van twee van de drie bestuursleden van de stichting stroomt en het feit dat koningin Beatrix de beschermvrouwe is.

Adel wekt immers vertrouwen. Althans dat dachten de bedrijven. Van groot tot klein. Die dachten mee te werken aan het welslagen van het grootste sportevenement in Nederland sinds de Olympische Spelen van 1928.

SCHULD

Nauwelijks drie maanden later zit een deel van de geldschieters financieel aan de grond. De stichting WRS kan niet uitbetalen en kampt met een schuld van 13,2 miljoen gulden. De voorlopige surséance van betaling werd afgelopen woensdag tijdens de crediteurenvergadering bij de rechtbank in Utrecht verlengd tot en met 25 februari 1995. Voor die tijd moet de stichting de schuldenlast flink terugbrengen.

Ongeveer 25 van de 244 crediteuren, hadden liever gezien dat de surséance van betaling was verlengd tot het einde van dit jaar. Zoals Theo de Boer, die de firma Heras Hekwerk uit Oirschot vertegenwoordigde. Het bedrijf heeft 89.965,64 gulden tegoed van de stichting. Het ooit zo rotsvaste vertrouwen in het bestuur van de stichting zijn de crediteuren volledig kwijt. Het idee bestaat dat ze er allemaal in zijn gestonken.

"In sommige gevallen heeft het debâcle van de WRS dramatische gevolgen", weet mr Bertrams, die een groep van crediteuren, samen goed voor 5,5 miljoen gulden, vertegenwoordigt. "Een drukker gaat voor bijna zeven ton het schip in. Die man is er helemaal kapot van. Ik verbaas me er soms over dat zo veel mensen met een blind vertrouwen in zee zijn gegaan met de stichting. Zonder te vragen naar garanties leverden ze werk af, waarvoor ze uiteindelijk niet zijn betaald."

TEGENVALLER

Na de Nederlandse Hippische Sportbond (NHS), die met 1.863.062,50 gulden de grootste schuldeiser is, volgt het managementsbureau BCM, dat gespecialiseerd is in het organiseren van concoursen. Dat krijgt nog 1.435.534,48 gulden van de stichting. "Een zware tegenvaller natuurlijk, maar we raken daardoor niet in de rode cijfers", aldus directeur drs Joep Bartels, die tijdens de WRS optrad als perschef. "We moeten de ellende zo snel mogelijk vergeten. Voor anderen komt de klap veel harder aan dan voor ons."

De oorzaken voor het falen van de Spelen zijn legio en al vele keren genoemd. Feit is dat de bestuursleden aansprakelijk zijn voor het debâcle. Het leger vrijwilligers dat op de werkvloer bezig was, heeft zich in de hitte uit de naad gewerkt. Het beleid ontbrak. Geen overleg, geen aanspreekpunten, niemand wist wie er verantwoordelijk was voor welk onderdeel. Kinderen die de hele dag in de brandende zon boekjes verkochten, kregen maar één keer iets te drinken. Zo zijn er talloze voorbeelden te noemen van medewerkers die niets kregen voor de gratis en vrijwillige arbeid die ze deden.

Al tijdens het evenement verontschuldigde Aernout Loudon zich namens de stichting voor de chaos in het Zuiderpark en op de Vlasakkers bij Soesterberg. Maar, zo sprak hij de wens uit, de schade zou uiteindelijk wel meevallen. "Het bestuur heeft niet gezorgd voor een managementsteam dat een project van zo'n omvang adequaat kan organiseren", meende Bertram. "Het bestuur heeft de grootte van de WRS onderschat en structureel fouten gemaakt."

ONGEGROND

Het aanvankelijke optimisme van Loudon dat alles wel goed zou komen bleek na afloop van het evenement ongegrond. Al snel werd duidelijk dat de WRS zouden eindigen met een enorm verlies, dat is opgelopen tot 13,2 miljoen gulden. In kas zit ongeveer 6 miljoen, zodat het huidige tekort 7,2 miljoen gulden bedraagt. Mocht er na 25 februari niet voldoende geld zijn opgehaald, dan stellen de crediteuren de bestuursleden persoonlijk aansprakelijk. Dan zullen de heren Loudon, Van Nispen tot Sevenaer en Van Leeuwen uit eigen zak moeten betalen.

Wereldkampioen springen kiest voor Wenen

Sloothaak niet naar Jumping Amsterdam

AMSTERDAM — Franke Sloothaak is de meest opvallende afwezige op het internationale concours hippique Jumping Amsterdam. De Duitse wereldkampioen geeft van 3 tot en met 6 november de voorkeur aan een wedstrijd in Wenen. Tot onsteltenis van de organisatie in Amsterdam, die de ex-Fries graag in de Rai had willen zien.

Voorzitter Kees de Ruiter was niet te spreken over de daadkracht van de Internationale Paardesport Federatie (FEI), die twee grote concoursen op dezelfde data heeft vastgesteld.

"De organisatie in Wenen heeft Sloothaak een financieel aantrekkelijker bod gedaan, daar kunnen we niet tegenop", aldus Kees de Ruiter. "Maar er blijven genoeg toppers over."

Trekpleisters bij het springen zijn de Duitse broers Ludger en Markus Beerbaum, hun landgenoot Hafemeister, de Fransen Navet, Bost en Robert, de broertjes Fuchs uit Zwitserland, de Braziliaan Rodrigo Pessoa en de Britse veteraan Michael Whitaker. Nederland levert dertien deelnemers: Lansink, Tops, Ehrens, Eras, Geerink, Harmsen, Hendrix, Van de Pol, Raymakers, Romp, Van der Schans, Van der Vleuten en Voorn.

Het hoogtepunt bij het springen is de wedstrijd om de wereldbeker die zondag plaats heeft. 's Ochtends werken de dressuurruiters hun wereldbekerwedstrijd af. Na twee wedstrijden in die cyclus staat Anky van Grunsven bovenaan met Olympic Cocktail. Dat paard zet ze echter niet in te Amsterdam. "Cocktail heeft al twee wedstrijden gelopen, ik spaar hem voor de finale later in het seizoen in Hollywood. In Amsterdam loop[t] met Olympic Bonfire."

Met de hengst werd deze zomer in Den H[aag] wereldkampioen. "Ik durf [het] risico niet te lopen Cock[tail] stuk te rijden. Ik wil in [ieder] geval met een fit paard [in] Hollywood kunnen st[arten]. Daar heb ik altijd al b[e]gewild."

Andretti en Tracy rijden voor Newman

LINCOLNSHIRE — Canadees Paul Tracy de Amerikaan Mich[ael] Andretti worden in [het] Indycar-team van P[aul] Newman en Carl Haas opvolgers van de Nigel Mansell en M[ario] Andretti. Financiële [gegevens] werden niet bek[end] gemaakt. Michael A[ndr]etti heeft een mislukte [loop]baan in de Formule [1] achter de rug, Tracy [heeft] voor het Benetton-te[am] van Schumacher en [een paar] stappen enkele testri[tten] achter de rug.

De 25-jarige Cana[dees] Tracy won de afgelopen [twee] seizoenen, in dienst [van] Penske, acht Indycar-r[aces]. Volgens een Brits autosp[ort]blad zou Tracy een aa[nbod] hebben gekregen om [de] komende drie seizoenen een bedrag van zestien [mil]joen gulden voor Benetton [te] gaan rijden.

"In eerste instantie kre[eg] ik van Benetton een cont[ract] aangeboden, maar daar [was] ik niet in geïnteresseerd. [Ik] wil eerst het Indy-kamp[ioen]schap veroveren. Voor [19..] heb ik mijn woord aan Carl Haas gegeven, na het e[inde] van dat jaar bekijken we [de] situatie opnieuw", [aldus de] nuwde Tracy het geruch[t dat] hij de plaats van Verstappen zou gaan innemen.

Vervolg van pag. 6.

worden gerekend dat bij een ineenschuiven van twee bestuurslagen massaal ambtenaren zouden afvloeien. Men denke aan de garantieverklaringen die hierover kort voor het referendum op Curaçao door politici werden afgelegd. Waar het veel meer op aankomt is dat er constitutioneel gewaarborgde procedures worden geschapen voor politieke en ambtelijke samenwerking tussen de bestuurslagen. Via coördinatie, goede overlegstructuren en bijstand- en faciliteitenregelingen valt een beter resultaat te bereiken dan door een riskante fusie met onzekere afloop. Het voortbestaan van twee bestuurslagen laat uiteraard onverlet dat de zwakke plekken in elke bestuurslaag afzonderlijk door rationalisering en professionalisering dienen te worden aangepakt. Een federatie brengt eigen organen voor elke bestuurslaag met zich, die elk hun eigen verantwoordelijkheid hebben. Dit betekent ook, dat Land en Eilandgebieden elk hun eigen politieke dynamiek kennen. Voor synchronisatie van verkiezingen en regeertermijnen is daardoor nauwelijks plaats. Want ofwel het Land ofwel de Eilandgebieden zouden essentiële politiek-bestuurlijke vrijheden moeten inleveren ten behoeve van de ander. En met welk doel? Ook hier geldt weer dat een stuk duidelijkheid verloren zou gaan. Ook hier geldt: het samenspel tussen Land en Eilandgebieden dient niet door middel van synchronisatie maar door middel van verplichte coördinatie en geïnstitutionaliseerde samenwerking te worden bevorderd.

FUNDAMENT

De referenda hebben de Nederlandse Antillen van een nieuw fundament verzekerd. De muren van het staatsverband hoeven echter niet alle vanaf de onderste steen opnieuw te worden opgebouwd. Veel kan blijven staan. Cruciaal is dat de verhouding tussen Land en Eilandgebieden opnieuw wordt geregeld. Door de toekenning van maximale autonomie aan de eilanden zal de bereidheid tot samenwerking en daarmee de Antilliaanse saamhorigheid worden versterkt. Voorts dient het cement hier en daar te worden ververst: er zullen goede financiële afspraken moeten komen; er zullen maatregelen moeten worden getroffen om behoorlijk bestuur te garanderen - openbaarheid van bestuur, een algemene administratieve rechtspraak, ombudsman, maar ook training van ambtenaren. Ook het democratisch gehalte van de besluitvorming mag best wat worden versterkt. Bestuurders dienen niet alleen een politieke verantwoordingsplicht te hebben, zij dienen evenzeer daadwerkelijk door een mondig parlement ter verantwoording te worden geroepen.

In dit verband ten slotte nog het volgende. Referenda passen niet in de staatkundige traditie van de Nederlandse Antillen. Dat de staatkundige toekomst van de eilanden van de Antillen door middel van referenda werd bepaald is uniek. Dat het uiteindelijk zover is gekomen is te danken aan een grassroots-beweging van geëngageerde burgers. De politici onderling waren het allang met elkaar eens en lieten zich het referendum slechts onder druk ontlokken. Ook de weinige (ex)politici die in hun hart voor voortzetting van het Antilliaanse staatsverband waren hadden zich al bij een autonome status voor Curaçao neergelegd. Toen de Referendum Commissie Curaçao vorig jaar personen benaderde om de verschillende opties tijdens het publieksforum in het ITC te verdedigen, was het geen probleem om protagonisten voor optie B, C en D te vinden. Het kostte haar echter wel aanzienlijke moeite een gekwalificeerde persoon te vinden die optie A wilde verdedigen. "Het heeft geen zin meer", luidde het antwoord meer dan eens. Ook Nederland stond er niet op dat de bevolking van de eilanden naar hun wensen met betrekking tot de staatkundige toekomst van de Antillen werd gevraagd: het proces werd als 'onomkeerbaar' beschouwd. *Business as usual* met de gekozen bestuurders werd voldoende grondslag geacht voor dergelijke ingrijpende beslissingen als genomen tijdens de Toekomstconferentie.

Het waren de burgers - en sommige burgers in het bijzonder - die de ontwikkeling het afgelopen jaar een heel andere richting hebben gegeven dan de politici in de onderscheiden delen van het Koninkrijk met elkaar meenden te kunnen afspreken.

Het referendum is daarvoor van vitale betekenis geweest. Een overtuigender bewijs van de noodzaak van referenda als het om fundamentele beslissingen gaat bestaat er niet. Het referendum is voor het nemen van een bepaald soort beslissingen als democratisch instrument onontbeerlijk. Wij pleiten er dan ook voor om het instituut referendum een plaats in de constitutie te geven. De burgers zijn mondig geworden. Zij willen nu ook rechtstreeks blijven meebeslissen.

**Drs Lucita Moenir Alam is adjunct-directeur van het Bureau voor Buitenlandse Betrekkingen. Dr Arjen van Rijn is lector staats- en bestuursrecht aan de Universiteit van de Nederlandse Antillen. Zij waren coördinator respectievelijk secretaris van de Referendum Commissie Curaçao en adviseur van de Eilandelijke Herstructureringscommissie.*

■ *WILLEMSTAD — Onder een vrachtwagen houden Myrte (Myrte Sutorius) en Ryan (Ixiomar Cathalina) zich schuil voor de politie. Dit is een scène uit de vijfdelige tv-serie 'Op de vleugels van de wind'. In de film, die voor een groot deel op Curaçao is opgenomen, wordt zowel Nederlands als Papiaments gesproken.*

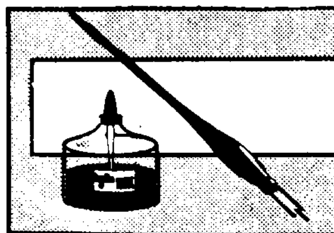
Op Curaçao opgenomen tv-serie in première

WILLEMSTAD — De vijfdelige tv-serie 'Op de vleugels van de wind/ Riba alanan di bientu', die voor een groot deel is opgenomen op Curaçao, mag zich verheugen in een flinke internationale belangstelling. Het script en de regie waren in handen van de Curaçaoënaar Edsel Samson.

De serie werd voor het eerst vertoond op de internationale filmbeurs MIPCOM in Cannes, die van 10 tot en met 14 oktober werd gehouden. Verscheidene Europese omroepen hebben reeds belangstelling getoond.

'Op de vleugels van de wind' is opgenomen met een internationale crew, waaronder veel Antillianen. Vytas Brenner, de in Caracas wonende en werkende musicus tekende voor de muziek. Zijn muziek is een synthese van moderne westerse muziek en traditionele Latijnsamerikaanse ritmes, gecombineerd met een klassiek orkest.

INGEZONDEN

Het Tulasyndroom

ONDERTUSSEN zult u ook de aankondiging gezien hebben van een prijsvraag om te komen tot het monument dat als 'kroonjuweel' moet gaan dienen van een nog aan te leggen 'nationaal park ter herdenking van het 200ste jaar van de opstand van 1795'.

Een snelle lezing van de tekst van de prijsvraag, dat voorzien is van het wapen van het Eilandgebied Curaçao maar hopelijk niet van de overheid afkomstig is, verraadt de kronkels in het brein van de auteur(s) en doet mij het ergste vrezen voor wat betreft andere aangekondigde herdenkingsactiviteiten die nog in voorbereiding zijn en waarvan de uitvoering waarschijnlijk uit gemeenschapsgelden zal moeten worden bekostigd.

Afgezien van het feit dat de aankondiging geen afzender vermeldt noch een 'deadline' voor indiening van inzendingen of een adres waar de inzendingen kunnen worden ingediend, rijzen de haren je vooral te berge bij het doornemen van de voorwaarden die gesteld worden aan het ontwerp voor het 'monument' ter ere van wat de opstellers hoogdravend beschrijven als een 'strijd van slaven tegen het toenmalige koloniale bewind'.

Behalve dat het monument (de aankondiging spreekt ook van een standbeeld) 'de' figuren moet uitbeelden die aan 'de vrijheidsstrijd' hebben deelgenomen, wordt van de inzenders geëist dat de figuren 'typisch negroïde/Afrikaanse trekken' vertonen. Tevens moet het ontwerp-monument, volgens de opstellers, overeen komen met de onder de 'pueblo' heersende artistieke normen. Een 'realistisch' ontwerp is dan ook te verkiezen boven een 'abstract' ontwerp, aldus de opstellers van de prijsvraag die er kennelijk van uit gaan dat de opstand van 1795 een zuiver 'zwarte' aangelegenheid was en dat het Curaçaose volk te dom is om abstracte kunst te kunnen waarderen.

Ofschoon de aankondiging van deze prijsvraag voorzien is van het officiële wapen van het Eilandgebied Curaçao, blijf ik hopen dat het Bestuurscollege en haar adviseurs er niets mee te maken hebben. Het tegendeel zou namelijk betekenen dat onze overheid uw en mijn zuur verdiende belastinggelden laat verkwanselen door zwaar gefrustreerde lieden die zelf van de idealen die ze zeggen te propageren niets begrijpen.

De auteurs van dit bizarre initiatief zouden zichzelf en Curaçao een veel groter plezier kunnen doen met het promoveren van kunstexpressies die — in plaats van verdeeldheid en misplaatste frustraties te projecteren — eenheid inspireren en de positieve waarden uitstralen van een moderne samenleving waarvan de sociale en economische ontwikkeling tot nu toe slechts mogelijk is geweest dankzij een succesvolle samenbundeling van krachten en middelen uit verschillende rassen, culturen, landen en milieu's.

PAUL COMENENCIA
Curaçao

Trekkingslijst van de Landsloterij N.A.

21ste Trekking donderdag 20 oktober 1994

TIEN TALLEN		1707	100	3490	100	5364	100	7093	100
		1710	100	3491	100	5370	100	7106	100
		1734	100	3504	100	5373	100	7135	100
		1739	100	3506	100	5374	100	7146	100
20	100	1743	100	3532	100	5378	100	7157	100
28	100	1746	100	3542	100	5405	100	7159	100
30	100	1754	100	3553	100	5410	100	7166	100
46	100	1757	100	3554	100	5418	100	7174	100
54	100	1771	100	3574	100	5419	100	7183	100
56	100	1784	100	3575	100	5433	100	7203	100
59	100	1797	100	3579	100	5440	100	7214	100
61	100	1813	100	3581	100	5444	100	7224	100
66	100	1823	100	3598	100	5452	100	7230	100
75	100	1834	100	3605	100	5455	100	7234	100
93	100	1848	100	3607	100	5475	100	7245	100
99	100	1852	100	3613	100	5483	100	7252	100
		**********		3619	100	5503	100	7264	100
HONDERD TALLEN		1STE PRIJS		3622	1000	5516	100	7267	100
		**********		3628	100	5543	100	7280	100
		1855	2000	3649	100	5556	100	7292	100
109	100	1856		3651	100	5568	100	7293	100
110	100		100000	3673	100	5577	100	7304	100
118	100	1857	2000	3674	100	5578	100	7307	100
121	500	**********		3688	100	5592	100	7330	100
123	100	1868	100	3690	100	5595	100	7336	100
129	100	1880	100	3691	100	5607	100	7349	100
132	100	1882	100	3707	100	5635	100	7354	100
137	100	1883	100	3735	100	5648	100	7362	100
139	100	1889	100	3739	100	5666	100	7381	100
141	100	1908	100	3744	100	5677	100	7391	100
144	100	1921	100	3754	100	5703	100	7393	100
146	100	1922	100	3772	100	5704	100	7397	100
152	100	1929	100	3777	100	5708	100	7401	100
156	100	1938	100	3789	100	5712	100	7409	100
164	100	1943	100	3792	100	5722	100	7439	100
170	100	1946	100	3793	100	5741	100	7440	100
175	100	1988	100	3798	100	5747	100	7454	100
177	100	1990	100	3801	100	5753	100	7460	100
190	100			3809	100	5760	100	7464	100
191	100	TWEE DUIZEND		3821	100	5762	100	7485	100
209	100			3822	100	5766	100	7496	100
213	100			3825	100	5768	100	7500	100
215	100	2011	100	3835	100	5775	100	7508	100
216	100	2016	100	3837	100	5788	100	7513	100
233	100	2019	100	3838	100	5803	100	7531	100
235	100	2033	100	3840	100	5808	100	7536	100
254	100	2065	100	3846	100	5816	100	7544	100
277	100	2075	100	3850	100	5822	100	7548	100
293	100	2078	100	3857	100	5830	100	7553	100
318	100	2087	100	3860	100	5839	100	7561	100
325	100	2094	100	3866	100	5847	100	7567	100

[illegible]

Waarvan proces-verbaal was opgemaakt en ondertekend door
Namens de Procureur-Generaal M. M. VITOR.

De wnd. Directeur S. L. CAPELLA

21ste trekking op donderdag 20 oktober 1994

VOLGENDE TREKKING DONDERDAG 3 NOVEMBER 1994

1ste PRIJS		2de PRIJS		3de PRIJS	
1855	2.000	20767	1.500	9692	1.000
1856	**100.000**	**20768**	**30.000**	**9693**	**10.000**
1857	2.000	20769	1.500	9694	1.000

Getuigen
J. Th. WILSON
O. I. NAHR

UREN VAN UITBETALING

CURAÇAO	8.00--15.00 continu (maandag t.m. vrijdag)
ARUBA	
Oranjestad	8.00--12.00 en 13.30--16.30
San Nicolas	8.00 12.00 en 13.00—16.00
BONAIRE	8.00—11.30 en 13.00—15.00 (maandag gesloten)
ST. MAARTEN	7.15—12.30 (op trekkingsdagen gesloten)
SABA	s.v.p. bellen tel. 63217. Mr. E. Lynch

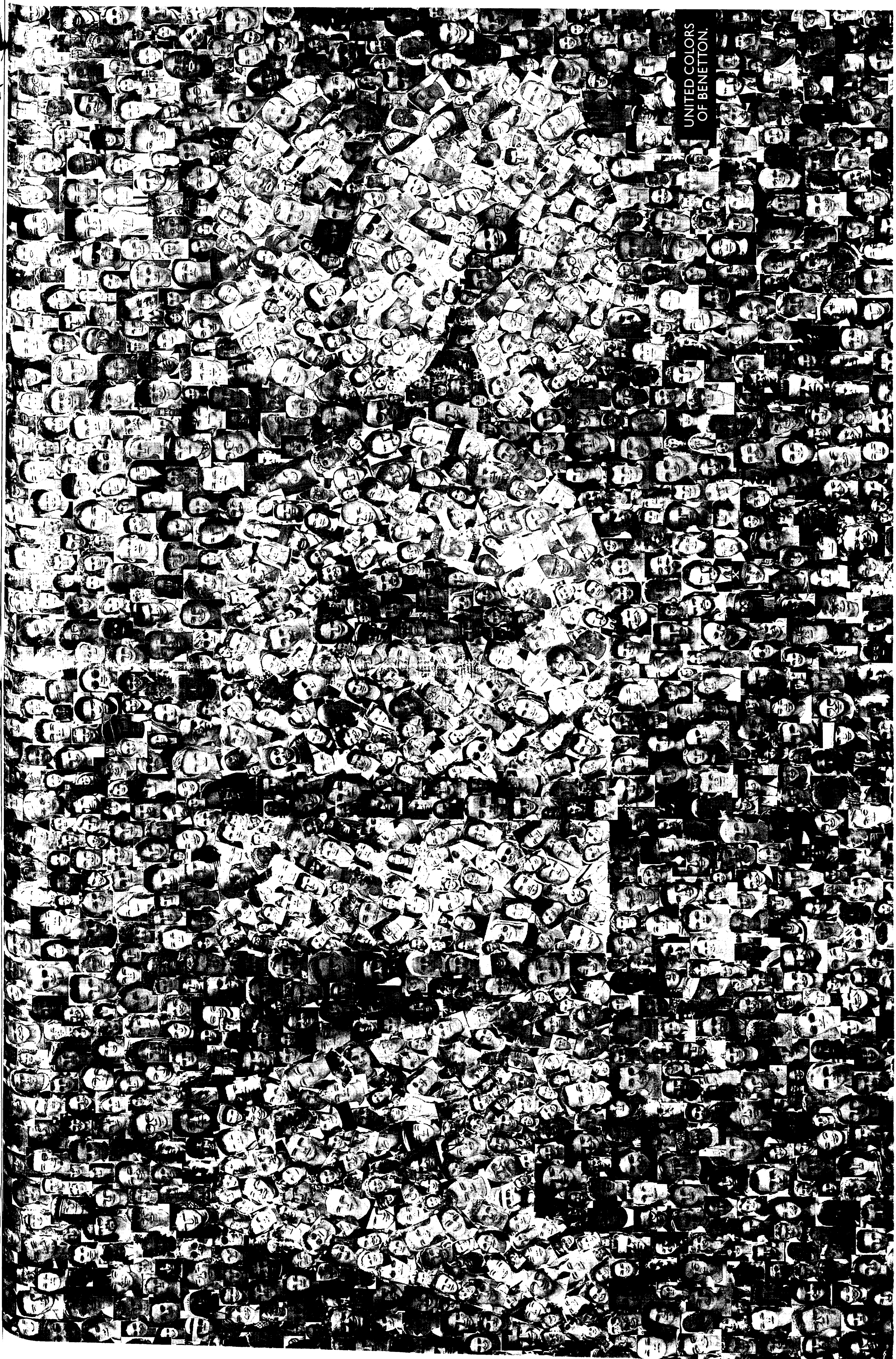
■ *XAI-XAI - In Mozambique is de verkiezingscampagne voor de eerste verkiezingen waaraan meer dan één partij kan meedoen volop aan de gang. Deze foto toont president Joaquin Chissano van Mozambique als leider van de regeringspartij Mozambique Bevrijdingsfront (FRELIMO) die honderden aanhangers begroet in Xai-Xai, dat in het zuiden van Mozambique ligt. De verkiezingen zijn op 27 en 28 oktober. Daarmee komt het vredesproces dat een einde moest maken aan de burgeroorlog tussen het Renamo-verzet en de regeringstroepen in hoogste versnelling. Twee jaar lang werd aan deze vrede getimmerd.*

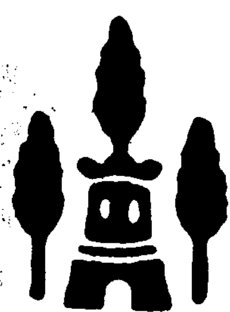
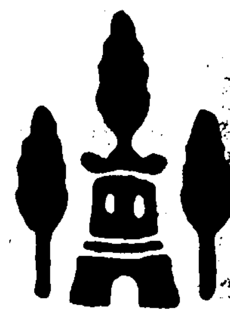
JERUZALEM - De mensenrechtenorganisatie *Human Rights Watch* is bang dat Israël te hard zal gaan optreden in de strijd tegen het terrorisme van de Palestijnse Hamas beweging. De mensenrechtengroep vindt ook dat de Palestijnse autoriteiten binnen de autonome gebieden de rechten van de tegenstanders van vrede moeten respecteren.

De organisatie sprak donderdag zijn afschuw uit over de bomaanslag die Hamas woensdag in Tel Aviv pleegde waarbij 22 doden vielen, maar toonde zich tegelijktertijd bezorgd over de toon die de Israëlische premier Yitzhak Rabin in een reactie aansloeg. Rabin zei de geheime dienst van Israël meer de vrije hand te willen geven en harder te zullen optreden tegen verdachte Palestijnen in de bezette gebieden. "We moeten de terroristen laten weten dat niet alleen zij kunnen sterven in de strijd, maar dat ook hun huizen en die van hun familie getroffen kunnen worden", aldus de premier woensdag voor de televisie.

Behalve Rabin moest ook de Palestijnse raad binnen de autonome gebieden het in de verklaring van Human Rights Watch ontgelden. Volgens de organisatie zijn de laatste dagen veel willekeurige arrestaties verricht onder vermeende aanhangers van Hamas.

UNITED COLORS
OF BENETTON.

Officiële opening

F. van Lanschot Bankiers (Curaçao) N.V.

WILLEMSTAD - Het pand aan de Abraham de Veerstraat was al lang te klein vanwege de groei van F. van Lanschot Bankiers. Daarom besloot de top private bank' tot verruiming van haar jasje. Aan de Schottegatweg Oost 32 werd een bestaand pand verbouwd. Dat heeft de bank inmiddels betrokken. Gisteren was de feestelijke opening, die werd verricht door premier Pourier, die enkele jaren directeur is geweest van de ABN-AMRO bank. Het openingswoord werd gesproken door H.J. Baeten, lid van de Raad van Bestuur van F. van Lanschot Bankiers nv.

NOTITIES UIT PARAMARIBO

door
Max Ooft

DE CENTRALE Bank van Suriname heeft besloten de hoogte van de officiële **wisselkoers** nu door vraag en aanbod tot stand te doen komen. Tot voor kort werd de geünificeerde koers, die in juli werd ingevoerd, kunstmatig nog binnen bepaalde grenzen gehouden; echter, de parallelmarktkoers klom drastisch en de schaarse deviezen werden buiten de formele geldomloop gehouden, waardoor noch de banken, noch de overheid, noch de ondernemers die wettelijk verplicht zijn valuta bij de bank of erkende cambio's te kopen, aan de hoognodige vreemde valuta konden komen en zich dus toch tot de zwarte markt moesten wenden.

De hoop bestaat dat men door deze maatregel weer bij de banken of wisselkantoren zal wisselen en de parallelmarkt uitgeschakeld zal worden. De bankkoers is nu vrijwel even hoog als op de zwarte markt, intussen Sf.294,- voor de dollar en Sf.173,- voor de Nederlandse gulden. Hoewel hij niet tegen de maatregel is, die tot de competentie van de Centrale Bank behoort, heeft president Ronald Venetiaan tegenover persmedia verklaard niet vooraf op de hoogte te zijn gesteld van het voornemen de koers 'los te laten'.

* * *

Ook uitspraken van de Surinaamse minister van Defensie, Siegfried Gilds, zijn verrassend aangekomen in de gemeenschap. Al enige tijd botert het niet tussen het **leger** en het ministerie dat ervan beticht wordt administratieve zaken betreffende het leger niet tijdig af te handelen. Ook zouden er voedsel en brandstoftekorten zijn in bepaalde legerdivisies. Minister Gilds zei tijdens een persconferentie dat het leger kennelijk nog niet kan wennen aan een burgerregering en zich niet wenst te onderwerpen aan het wettelijk gezag; verder kondigde hij een accountantsonderzoek aan over de voorraden en distributie van voedsel en brandstof die wel in voldoende mate voorhanden zouden moeten zijn maar kennelijk op onverklaarbare wijze verdwijnen.

Minister Gilds was enige tijd uitlandig in verband met een bezoek aan Nederland en Indonesië ter verbetering van de militaire relaties. Tijdens zijn afwezigheid kwamen de berichten over ontevreden militairen in de pers, en circuleerde zelfs het gerucht van een op handen zijnde couppoging, die later als 'stemmingmakerij' werd afgedaan. De uitspraken van Gilds hebben gewerkt als olie op vuur.

* * *

De problematiek rond het **Staatsziekenfonds** (S.Z.F.), de verplichte verzekering voor ambtenaren, schijnt voorbij te zijn en daarmee ook de werkneerlegging door landsdienaren. Artsen, vertegenwoordigd door de Vereniging van Medici, eisten tot voor kort contante betaling voor verrichte diensten, omdat ze geen overeenstemming met het S.Z.F. hadden bereikt over de hoogte van hun vergoeding per patiënt, en verder wensten zij het nakomen van een afspraak met de regering uit 1992, waarbij overeengekomen was dat een groep van 32 artsen in aanmerking zou komen voor goedkope dollars voor de aankoop van een auto.

Deze voornaamste geschilpunten zijn nu opgelost; hoewel er geen valuta beschikbaar gesteld kunnen worden, heeft de regering onder druk van de stakingen een afkoopregeling met de artsen getroffen. In totaal zal ongeveer 75 miljoen Surinaamse gulden ter beschikking worden gesteld aan de 32 artsen op de toenmalige lijst. En patiënten kunnen weer kosteloos gebruik maken van S.Z.F.-diensten, hoewel binnenkort de premie vermoedelijk verhoogd zal worden en een eigen minimum-bijdrage voor onkosten gevraagd zal worden.

* * *

Genoeg nieuws uit Suriname! De **elektriciteitstarieven** zijn ingaande 16 oktober weer drastisch verhoogd, met 200% - 450%, anders gezegd: men zal nu twee tot vier keer zoveel moeten betalen voor stroom. Vooral grootverbruikers zullen het zwaar krijgen. Verwacht wordt dat de verhoogde tarieven hun weerslag zullen vinden in de prijzen, die door bedrijven zullen worden aangepast om de kosten af te wentelen op de consument. Ook de prijs voor brandstof is inmiddels wederom verhoogd met 100%; voor benzine op de rantsoenbon (20 liter per week voor auto's) betaalt men nu Sf.40,- per liter. Door de verandering in het koersbeleid zal vermoedelijk ook de prijs voor benzine in de vrije verkoop ('witte pomp') drastisch stijgen.

* * *

Om de vrije-markt gedachte verder vorm te geven, zal het verkrijgen van **import- en exportvergunningen** voortaan een eenvoudige administratieve handeling worden, heeft minister Richard Kalloe van Handel en Industrie aangekondigd. Tot nu toe kostte het ondernemers enorm veel moeite om aan een vergunning te komen, waardoor zich in de loop van de afgelopen jaren enkele monopolies hebben ontwikkeld op de Surinaamse markten, met alle gevolgen van dien op de prijzen. De minister haalde op een open dag van de Kamer van Koophandel aan, dat er een 'Suriname Business Center' opgezet zal worden.

* * *

In een poging de **koopkracht** van de burgers te verstevigen, heeft de Nationale Assemblee de wet op de loonbelasting gewijzigd, met dien verstande dat de belastingvrije grens is opgetrokken van Sf.10.000,- tot Sf.50.000,- inkomen op jaarbasis. Bovendien zal er in de komende twee jaren een 'solidariteitsheffing' plaatsvinden in de hoogste inkomens, om het inkomstenverlies door bovengenoemde maatregel voor de staat enigszins te beperken en uiting te geven aan de wens dat de 'breedste schouders de zwaarste lasten moeten dragen'. Beide wijzigingen stuitten aanvankelijk op ernstige bezwaren; zowel oppositie als coalitie vonden dat onder de huidige omstandigheden de belastingvrije grens tot wel 120.000,- zou moeten worden opgetrokken aangezien dat beter overeenkomt met de werkelijke armoedegrens zoals berekend door het Surinaamse statistiekbureau en met het oog op door te voeren salarisverhogingen met 100% voor ambtenaren en anderen. De 'solidariteitsheffing' werd eveneens aan de kaak gesteld. Minister Hildenberg van Financiën wist na een aantal verdagingen en schorsingen uiteindelijk de coalitie achter zich te krijgen en de wijziging werd ondanks het tegenstemmen van de oppositie toch aangenomen.

* * *

Ronnie Brunswijk, leider van het 'Jungle Commando', blijft toch aangehouden, aangezien het Openbaar Ministerie hoger beroep heeft aangetekend tegen het vonnis van 4 maanden waarvan 2 voorwaardelijk met aftrek van de tijd in voorarrest, voor zware mishandeling. Brunswijk schoot een man in de rug, die hij aanzag voor de dief van zijn bromfiets. Hij zou volgens het vonnis nog slechts enkele dagen moeten uitzitten. Zijn advocaten zullen het voortduren van de inverzekeringstelling aanvechten.

* * *

De Electriciteitsbedrijven Suriname (E.B.S.) hebben twee nieuwe **dieselgeneratoren** ontvangen van het Engelse Mirlees Blackstone bedrijf. Hiermee zal de opwekkingscapaciteit met 2x16 megawatt worden uitgebreid. De generatoren, die nog geïnstalleerd moeten worden, zullen echter pas over anderhalf jaar in gebruik kunnen worden genomen. Suriname kampt al geruime tijd met een tekort aan opwekkingscapaciteit; zo worden er zeer spaarzaam nieuwe aansluitingen aangelegd voor huizen en bedrijven.

* * *

De Amerikaan Arthur Blessitt, 53, bevond zich in Suriname, als onderdeel van zijn wereldreis waarbij hij een vier meter lang kruis op de schouders draagt om zodoende de aandacht voor God te vragen. Hij wil met zijn **bedevaartstocht**, die in 1969 begon, een wereldrecord vestigen. Blessitt, die vergezeld wordt door zijn vrouw Denise Inja, heeft al 30.000 mijl achter de rug door 205 landen.

WILLEMSTAD — De Vereniging van Christenvrouwen organiseert op zondag 30 oktober van elf uur 's morgens tot drie uur 's middags haar jaarlijkse koopjesdag in jeugdclub de Tamarijn op Mahaai. De opbrengst zal tijdens het Kerstfeest geschonken worden aan enkele liefdadigheidsinstellingen.

Op deze dag zullen onder andere verkrijgbaar zijn handwerkjes, planten, boeken en diverse gerechten zoals pom, pastei, rotie, chinese kip en nog veel meer. Voor kinderen is er een grabbelton. De entree is geheel gratis.

Tante Pos in nieuw jasje

WILLEMSTAD — Het personeel van de Posterijen Nederlandse Antillen is in een nieuw jasje gestoken. Dat moet een representatief en herkenbaar uiterlijk garanderen. Het nieuwe uniform is er gekomen op initiatief van de werknemers zelf. "Een uniform is een symbool van respect, discipline en eenheid", zei minister Chance (Verkeer) bij de officiële presentatie van de nieuwe werkkleding.

AMIGOE
FAXNUMMERS:
Redactie:
674744
Advertentie:
674524

GOBIERNU DI KORSOU
Servisio di Limpiesa di Kòrsou

Hefe di Servisio di Limpiesa Kòrsou (Selikòr) ta pidi atenshon pa lo siguiente:
Di djaluna dia 24 di òktober te i ku djabièrnè 28 di òktober 1994 trùk lo pasa pa koge sushi gròf i sushi di kurá den siguiente bario:

Bario na turno:

Pabou di brùg:
-STA.HELENA -WISHI -
-MARCHENA -CAS CHIKI -

Selikòr ta duna e servisio akí GRATIS únikamente na e BARIO den e PERIODO menshoná den e anunsio akí !
Pa evitá mal komprondementu, nos ke bolbe supliká ku enfasis pa:

*** PONE SOLAMENTE SUSHI GROF I SUSHI DI KURA AFO NA UN MANERA ORGANISA.**
*** PONE SUSHI GROF I SUSHI DI KURA AFO SOLAMENTE DEN BARIONAN ANUNSIA VIA RADIO I KORANT.**
*** PONE SUSHI GROF I SUSHI DI KURA AFO DEN UN BIAHA, PUES NO PONE SUSHI AFO DESPUES KU TRUK A KABA DI PASA, ESAKI TA STAGNA TRABOU I TA DUNA IMPRESHON KU TRUK NO A PASA.**

KAMINDA E TRUK A PASA KABA E TRUK NO TA PASA MAS !

Gobièrnu di Kòrsou ta hasiendo su máksimo esfuerso pa kumpli, pero mester di koopershon di henter pueblo di Kòrsou. Demostrá sentido síviko. Pa kualke informashon, sugerensia òf keho yama Departamentu di Informashon i Keho na telefòn 614500 òf 614440.

E Hefe menshoná,
Dept. R.P. *R.J. Francisca, M.B.A.*

Voor één van onze relaties, een dienstverlenend bedrijf in de havens van Curaçao, zoeken wij een

ADMINISTRATEUR

voor haar antilliaanse cargadoorsbedrijven.

Functie-inhoud:
Deze stafemployé moet in staat zijn leiding te geven aan en verantwoordelijkheid te dragen voor de afdeling administratie met 10 medewerkers. Tot zijn taak zal eveneens behoren het zelfstandig verzorgen van de periodieke verslaggevingen, alsmede van de begrotingen en jaarstukken en daarom wordt van hem verwacht:

Profielschets:
- ❑ minimaal S.P.D.-nivo
- ❑ circa 30-35 jaar
- ❑ leidinggevende capaciteiten
- ❑ kennis van de engelse en nederlandse taal
- ❑ ervaring met geautomatiseerde systemen
- ❑ ervaring in een soortgelijke functie bij voorkeur in de cargadoors of scheepvaartsector

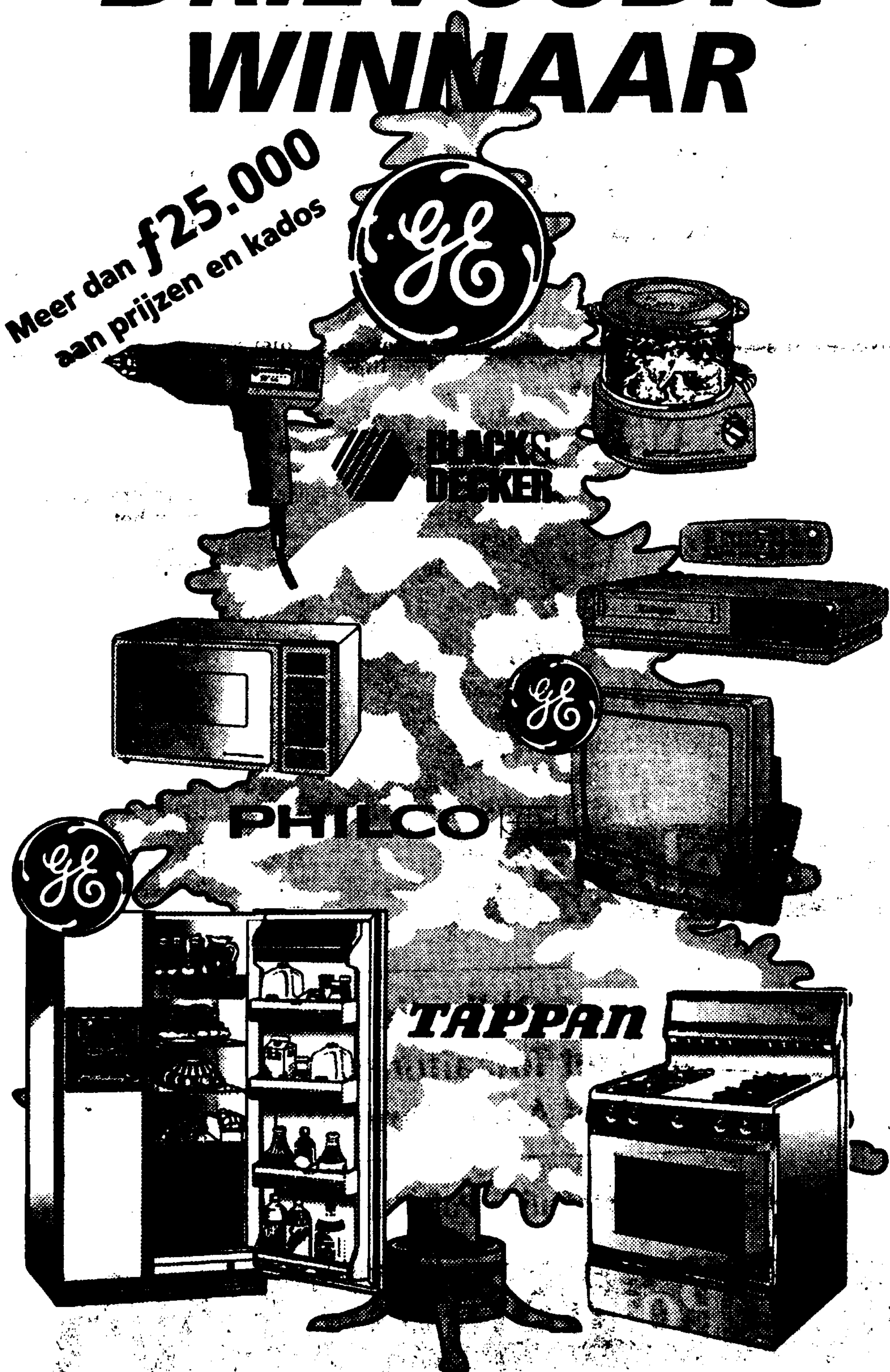
Geboden wordt:
Goede primaire en secundaire arbeidsvoorwaarden en een prettige en dynamische werksfeer, temidden van de overige activiteiten van onze relatie in haar nieuwe kantoorpand.

U kunt uw schriftelijke sollicitatie voorzien van een curriculum vitae sturen naar:

Coopers & Lybrand
T.a.v. de heer Drs. Peter Feijtel RA
P.O. Box 360
Curaçao

Coopers &Lybrand | **Solutions for Business**

U BENT DRIEVOUDIG WINNAAR

1• EINDEJAARS CAMPAGNE
Bij elk aankoop van 25 gulden krijgt U een lot om mee te dingen in het Eindejaars Campagne. Prijzen:
1e NAf 10.000,- Cash
2o TV 35" met remote
3r Ijskast "No Frost" 16 cu.ft
4o KitchenAid Profesional mixer K5SS
5o Eurotech 6 cu. ft. chest freezerCF-18

2• 30% Korting
Op alle electrische en electronische artikeln bij cash aankoop.

3• Kado voor allen
Bij alle aankopen van kwaliteits artikelen krijgt U een leuk kadootje.

Gedurende de maand December zijn wij zaterdag's de hele dag open. Kortingen worden berekend op kredietprijzen. Trekking is op 31 December 1994 te Telecuraçao.

We Bring Good Things To Life
Saliña • Punda • Sta. Maria • Tel.611833

ARE YOUR HANDS TIED...
...when it comes to getting a better job?

They might as well be if you don't have the training you need. But now it's easy to prepare for the job you want. Now you can get started toward the career you've always dreamed about in computers, business, engineering, automotive, secretarial or any of 60 good-paying jobs. Remember it's never too late to start training at home for a better career to make more money or advance in your present job.

So join the more than 10,000,000 men and women who have trained for success with ICS...at home in their spare time. You can get your Diploma or even your Degree without setting foot inside a classroom. And you can put your trust in International Correspondence Schools...starting their second century of training in more than 125 countries throughout the world. Don't let the world pass you by!

SEND FOR FREE FACTS—NO OBLIGATION

ICS SINCE 1890 **International Correspondence Schools,** Dept. GQAA4
Box 1900, Scranton, Pennsylvania 18501-1900, U.S.A.

World's Recognized Leader in Home Study Training for More Than 100 Years.

ASSOCIATE IN SPECIALIZED BUSINESS DEGREE PROGRAMS
60 Business Management
61 Accounting
80 Business Management with option in Marketing
81 Business Management with option in Finance
64 Applied Computer Science
68 Hospitality Management

ASSOCIATE IN SPECIALIZED TECHNOLOGY DEGREE PROGRAMS
87 Electronics Technology
63 Civil Engineering Tech.
62 Mechanical Engineering Tech.
65 Electrical Engineering Tech.
66 Industrial Engineering Tech.

CAREER DIPLOMA PROGRAMS
01 Computer Programming in BASIC
07 U.S. High School Diploma
02 Electronics
05 Hotel/Restaurant Management
13 Professional Secretary
35 Travel Agent
14 Air Conditioning & Refrigeration
32 Art
59 Catering/Gourmet Cooking
23 Medical Office Assistant
51 Fashion Merchandising
33 Motorcycle Repair
52 Surveying & Mapping
22 Wildlife/Forestry Conservation
47 Animal Care Specialist
260B Building Trades
16 Practical English
89 Small Engine Repair
50 Starting Your Own Business
08 Legal Assistant
69 Computer Programming in COBOL
48 Computer-Assisted Bookkeeping
27 Personal Computer Repair
42 Dressmaking & Design
87 TV/Video Repair
04 Auto Mechanics
12 Interior Decorating
18 Bookkeeping
06 Electrician
03 Child Day Care
38 Personal Computer Specialist
29 Police Sciences
10 Private Security Officer
09 Legal Secretary
55 Diesel Mechanics
94 Fitness & Nutrition
85 Drafting
260A Architecture
260C Machine Shop
41 Journalism/Short Story Writing
40 Photography
70 Computer-Assisted Small Business Mgmt.
79 Electronics Technician
91 Cartooning
25 Firearms Repair
26 Teacher Aide
30 Floral Design

Get FREE Information— MAIL ENTIRE AD TODAY
Write the number of the one career that interests you______
PLEASE PRINT
MR / MRS / MISS______ AGE______
ADDRESS______
CITY/COUNTRY______

ABONNEES

Voor de snelste afhandeling van **klachten over de bezorging** van de Amigoe kunt u rechtstreeks kontakt opnemen met:
DISTRICO N.V.

Degene die **abonnee wil worden** van het **Dagblad Amigoe** kan kontakt opnemen met
DISTRICO N.V.

DISTRICO N.V.
Centro Comercial Antilia
Tel.: 370504 of 370503

EILANDGEBIED CURAÇAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curaçao maakt bekend de heer

RAFAEL DAANTJE

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verkrij ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van **GROSSIERSVERGUNNING** voor de lokaliteiten van het per "RAFA'S AGENCY" gelegen aan de

CARACASBAAIWEG NO. 14, alhier

Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na de bekendmaking gedurende veertien dagen ter visie bij de Afde Algemene- en Juridische Zaken van het Centraal Bestuurskantoor de Theaterstraat no. 17, alhier, gedurende welk tijdvak een ieder recht heeft schriftelijk zijn bezwaren tegen het verlenen van genoe vergunningen en toestemmingen kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.
Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren wor ingebracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwa hebben ingebracht gedurende de termijn van één week na het hier genoemde tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebra bezwaren bij de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curaçao,
Het Waarnemend Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zak
Mr. S.E. Römer.

EILANDGEBIED CURAÇAO

Het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curaçao maakt bekend d heer

JOSE VIEIRA RIBEIRO

een verzoekschrift bij het Bestuurscollege heeft ingediend ter verk ingevolge de Vergunningslandsverordening (P.B. 1963 no. 28) van **HOTELVERGUNNING** voor de lokaliteiten van het perceel "HO ESTORIL" gelegen te

BREEDESTRAAT (O.) 179-181, alhier

en tevens ter verkrijging van een toestemming:
— ex artikel 47 lid 4 om een later sluitingsuur;
— ex artikel 52 om muziek te maken enz.;
— ex artikel 53 lid 1 om vrouwelijke bediening toe te laten;
in bovengenoemd perceel.
Dit verzoekschrift en de bijlagen liggen vanaf de dag na deze bekendm gedurende veertien dagen ter visie bij de Afdeling Algemene- en Juri Zaken van het Centraal Bestuurskantoor aan de Theaterstraat no. 17, gedurende welk tijdvak een ieder het recht heeft schriftelijk zijn bez tegen het verlenen van genoemde vergunningen en toestemmin kenbaar te maken bij het Bestuurscollege.
Indien naar aanleiding van deze bekendmaking bezwaren worden in bracht, kunnen zowel de verzoekers als degenen die bezwaren h ingebracht gedurende de termijn van één week na het hiervoor geno tijdvak van veertien dagen kennis nemen van de ingebrachte bezwaren de Afdeling Algemene- en Juridische Zaken.

Namens het Bestuurscollege van het Eilandgebied Curaçao,
Het Waarnemend Hoofd van de Afdeling Algemene en Juridische Zak
Mr. S.E. Römer.

OPENBARE VERKOOP

Op dinsdag 22 november 1994 des voormiddags om 9 uur zal ten kantore aan de Polarisweg 31 - 33 ten overstaan van één van de notarissen of diens plaatsvervanger van het kantoor Palm & Senior in het openbaar worden verkocht ex artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek:

een perceel grond gelegen in het Tweede District van Curaçao op "BEURS", ter grootte van 570m2, nader omschreven in meetbrief nummer 262 van 7 augustus 1979, met het daarop gebouwde plaatselijk bekend als Beurs kavel nummer 21.

De veilingsvoorwaarden liggen ter inzage op voormeld notariskantoor vanaf 8 dagen vóór de veiling en houden onder meer in dat iedere bieder gehouden is terstond een bankgarantie of andere vorm van zekerheid te stellen tot nakoming van zijn bod en de bijkomende kosten.

NOTARISKANTOOR PALM & SENIOR
Polarisweg 31 - 33
Tel.: 613199 - 613655

OPENBARE VERKOOP

Op dinsdag 22 november 1994 des voormiddags 11 uur zal ten kantore aan de Polarisweg 31 - 33 overstaan van één van de notarissen of diens plaatsv vanger van het kantoor Palm & Senior in het openb worden verkocht ex artikel 1203 van het Burger Wetboek:

een perceel grond gelegen in het Tweede Dist van Curaçao op "SALINJA ARIBA", ter groot van 955m2, kadastraal bekend als Afdeling Sectie 1S nummer 171, met het daa gebouwde plaatselijk bekend als Pallasstraat

De veilingsvoorwaarden liggen ter inzage op voorm notariskantoor vanaf 8 dagen vóór de veiling en hou onder meer in dat iedere bieder gehouden is terstond e bankgarantie of andere vorm van zekerheid te stellen nakoming van zijn bod en de bijkomende kosten.

NOTARISKANTOOR PALM & SENIOR
Polarisweg 31 - 33
Tel.: 613199 - 613655

BONAIRE AGENDA

POLITIE: 8000/
BRANDWEER: 8222/
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900/
fax 7446/
alarmnr. 14
BEJAARDENTEHUIS: 8350

****

AIDSLIJN
tel 7055 op ma. en di. van 19.00-20.00 uur.

****

OPENBARE BIBLIOTHEEK
Openingstijden voor het publiek:
Kralendijk:
ma van 14.00-18.00 uur; di. t/m do. van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; vri. van 08.00-12.00/14.00-17.30 uur.
Rincon:
wo. van 14.00-18.00 uur en vri. van 14.00-17.30 uur.

****

POSTKANTOOR
(openingstijden)
Zegelverkoop
Kralendijk (tel.: 8508): ma. t/m do. van 07.30/12.00 13.30-17.00 uur; vri. van 07.30-12.00/13.30-16.00.
Rincon (tel.: 6214): ma. t/m vri. van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur.
Geldloket
(Postwissels, Postspaarbank, Sigucheque en Giro Betaalkaart)
Kralendijk en Rincon: ma. t/m vri. van 07.30-12.00/13.00-16.00 uur.

****

SERVICE CLUBS
Lions: informatie H. van Bommel (tel. 8896).
Rotary: wo. 12.00 uur - Restaurant Beefeater.

****

BRIDGEN
(Bridgeclub **Ups and Down)**
Voor inlichtingen kan men terecht bij wedstrijdleider **F. de Wit (tel. 5398)**.

****

SLACHTHUIS LVV
(tel. 4393)
Open van ma. t/m vri. van 06.00-14.30 uur. In verband met planning van te voren aantal slachtdieren bij keurmeester melden.

****

DIERENARTS
(Kaya Lagoen 24-A, Antriol)
Spreekuren ma., wo. en vri. van 13.30-14.30 uur; spreekuur te Rincon elke do. van 17.00-17.30 uur bij Hulpbestuurskantoor.
Voor **spoedgevallen** gelieve tel. 4255 te bellen.

STICHTING DIERENASIEL BONAIRE
(**Bonaire Animal Shelter Foundation**
Laguriweg 26. Tel. 4989)
Openingstijden ma. t/m za. van 08.00-12.00/15.00-17.00 uur.

****

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK
Kaya Meimei 36(
Aanvangstijd van de dienst: **zo. om 11.30** uur.

****

KLACHTEN/BEZORGING:
Salon Ma Carolina, Blvd. J. Abraham 15, tel. 8204; na 18.00 uur: 8342).

****

De nettowinst van **Citicorp**, de grootste bankhoudstermaatschappij in de Verenigde Staten, is in het derde kwartaal van dit jaar gestegen van 528 miljoen dollar tot een recordbedrag van 894 miljoen dollar. De voorzieningen voor verliezen op leningen verminderden van 625 miljoen dollar tot 436 miljoen dollar. Over de eerste negen maanden van het jaar steeg de winst van 1,64 tot 2,32 miljard dollar bij een afneming van de voorzieningen van 2,03 tot 1,32 miljard dollar.

Mogelijk toch deelname partij Oduber

Politici verzoeken MEP deelname aan contactplan

KRALENDIJK — De politieke partij MEP van Aruba heeft niet deelgenomen aan de besprekingen van het Contactplan dat afgelopen week op Aruba plaatsvond. Daarmee heeft de partij zich in feite buiten spel gezet. De partij verdient echter een tweede kans, vindt Jopi Abraham, PDB-fractieleider in de Staten van de Nederlandse Antillen.

Samen met de politici Don Martina van de MAN, Marcel Gumbs van de DP Sint Maarten en John Lilipaly van de Nederlandse Partij van de Arbeid (PvdA), heeft Abraham een brief geschreven aan 'de beste vrienden van de MEP-fractie' in de Staten van Aruba. Daarin zegt het viertal dat zij met veel genoegen terug denken aan de ontmoeting met de MEP-statenleden waar de partij hun standpunt kenbaar maakte over de toekomst van Aruba.

Tijdens die bijeenkomst maakte de MEP ook duidelijk, waarom de partij weigerde deel te nemen aan de Contactplan-bijeenkomsten. Dat bleek een principiële keuze, die door Martina, Abraham Gumbs en Lilipaly overigens volledig gerespecteerd werd. Gelukkig was het viertal echter niet met de beslissing van de MEP. Het wegblijven van de Contactplan-bijeenkomsten betekende wel een signaal van protest, maar leidde er ook toe dat de (voortreffelijke) inbreng van de MEP uit voorgaande jaren, nu niet geleverd werd.

In hun brief aan de MEP zeggen de vier politici dat die deskundige inbreng nu gemist wordt, hetgeen mogelijk de uiteindelijke belangen van Aruba kan schaden. Vanuit dat licht bezien doen Martina, Abraham, Gumbs en Lilipaly een dringend beroep op de statenleden van de MEP hun eerder genomen besluit in heroverweging te nemen en vervolgens de resterende Contactplan-bijeenkomsten bij te wonen.

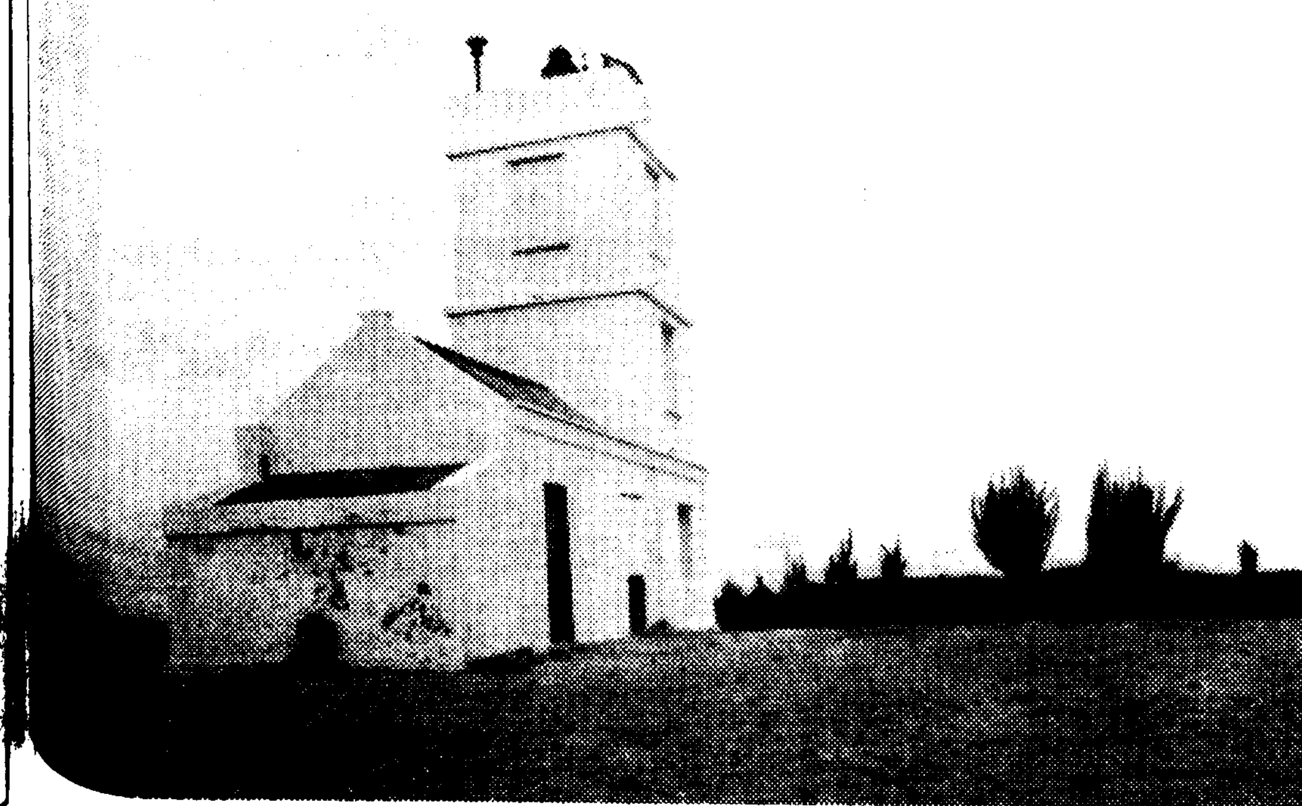
HET SCHIJNT voor commentatoren en politici erg belangrijk te zijn, welk eiland de grootste 'vaderlandsliefde' heeft. Het leverde een rechtstreekse discussie op tussen Aubrey Sealy en Nora Sneek die commentaar gaf op de uitslag.

Het schijnt dat de 'vaderlandsliefde' op St. Eustatius hoger is dan op Bonaire, want daar stemde maar 89,91% voor optie A., terwijl dit op St. Eustatius boven de 90% lag.

Percentages laten iets mooier schijnen dan de werkelijkheid is. De 89,91% die voor samengaan van de Antillen kozen, zijn berekend naar het aantal kiezers dat daadwerkelijk gestemd heeft. Gerekend naar het aantal stemgerechtigden op Bonaire heeft evenwel niet 89,91% voor samengaan gekozen, maar slechts 59,64%. Een aantal van 3007 stemgerechtigden koos namelijk niet voor optie-A.

■ *KRALENDIJK — Vandaag is het precies veertig jaar geleden dat de vuurtoren bij de plantage Washington getroffen werd door een felle blikseminslag. Dat veroorzaakte de dood van een van de vuurtorenwachters, terwijl de andere zwaar gewond werd. De overlevende was Caspar (Papa) Coffie, die momenteel in Kas di Sosiego woont. Hij kreeg bezoek van de drie gedepoteerden die de dramatische dag van veertig jaar geleden niet ongemerkt voorbij wilden laten gaan. Coffie wist aan een zekere vuurdood te ontsnappen door van de tweede verdieping naar beneden te springen. Zijn vriend en collega Ricardo Winklaar was minder gelukkig en kwam om in de felle brand. Op de foto's de 82-jarige Papa Coffie en de vuurtoren van Ser'i Bentana.*

Eenderde kiezers niet geboren op Bonaire

KRALENDIJK — Het zou het voor de statistieken waard zijn om eens na te gaan, wie eigenlijk voor optie A hebben gekozen. Van de 7450 stemgerechtigden, zijn maar 4744 kiezers op Bonaire geboren. De overige 2705 kiezers (36,31%) zijn afkomstig uit andere landen of van andere eilanden.

Van de stemgerechtigde kiezers zijn er 1420 afkomstig uit Curaçao, 348 uit Aruba en 19 van de Bovenwindse Eilanden. Er zijn 505 stemgerechtigde kiezers in Nederland geboren, 57 in Suriname, 199 in Santo Domingo en 158 in andere landen.

■ *KRALENDIJK — Het nieuwe systeem werd officieel in gebruik gesteld onder het toeziend oog van gezaghebber mr Frits Goedgedrag en staatssecretaris voor Algemene Zaken drs Harold Arends (links).*

Nederlandse oud-hoogleraar:

Dekbedden kunnen oorzaak vormen van 'wiegedood'

DEN HAAG - Het gebruik van dekbedden vergroot de kans op wiegedood bij baby's. Tot die conclusie komt oud-hoogleraar kindergeneeskunde G. de Jonge. Dekbedden zijn te warm en kunnen de eerste twee levensjaren beter worden gemeden. De Jonge schrijft dat in het Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde. In Groot-Brittannië adviseren artsen al langer om geen dekbedden te gebruiken. Daarnaast dienen baby's in een rookvrije ruimte te liggen en mogen ze niet op de buik slapen.

Volgens De Jonge zijn dekbedden niet alleen te warm, maar doorgaans ook te ruim. Daardoor kan een kind gemakkelijk onder het dek terecht komen, hetgeen de temperatuur nog verder doet oplopen. Bovendien ademt het kind dan zijn eigen uitgeademde lucht weer in. Uit onderzoek is gebleken dat kinderen die aan wiegedood zijn gestorven, opvallend vaak bezweet werden aangetroffen.

De Jonge, in Nederland gezien als onderzoeksautoriteit op het gebied van wiegedood, adviseert ouders gebruik te maken van een of twee dekens, waarbij het bed kort wordt opgemaakt. Als de deken slechts tot de schouders reikt, kan het kind minder gemakkelijk met het hoofd onder de wol terechtkomen. Een nog beter alternatief is de babyslaapzak.

Uit cijfers van het Centraal Bureau voor de Statistiek blijkt overigens dat het aantal gevallen van wiegedood in Nederland sterk is afgenomen. In 1987 - het jaar dat de buikligging werd afgeraden - stierven 170 baby's aan wiegedood. In 1989 132 en in 1993 68.

Moermansk moet in de komende tien jaar de grootste exporthaven voor olie van Rusland worden. Aanstaande weekeinde zullen de regeringen van Rusland en Noorwegen een overeenkomst ondertekenen voor de investeringen in de haven, die 21 miljard dollar vergen.

Volgens Wallage van PvdA:

Werkgevers moeten meer doen voor werkplaatsen

DEN HAAG - De PvdA vindt dat werkgevers meer moeten meewerken aan het terugdringen van de langdurige werkloosheid in Nederland. Fractieleider Wallage stelt vandaag in het *Algemeen Dagblad* dat een te lankmoedige houding van de werkgevers niet mag worden afgewenteld op degenen die een uitkering ontvangen.

Wallage plaatst zijn opmerkingen met het oog op het centraal overleg tussen het kabinet en de sociale partners dat voor vrijdag op de agenda staat. De PvdA-fractieleider uit kritiek op de zijns inziens laconieke opstelling van de werkgevers. De grootste werkgeversorganisatie VNO verklaarde dinsdag aan het centraal overleg mee te doen "als daar punten op staan die naar ons idee aardig en niet op voorhand controversieel zijn. Het moet gewoon een gedachtenwisseling zijn." Wallage is van mening dat werkgevers door een dergelijke benadering "de ernst van de situatie" miskennen.

De PvdA-voorman wil dat alle deelnemers aan het overleg van vrijdag hun verantwoordelijkheid nemen om te voorkomen dat uitkeringsgerechtigden de dupe worden. "Als het sociaal overleg niets oplevert en dus de werkloosheid te hoog blijft, moet men over twee jaar bij de PvdA niet aankomen met het verhaal dat de uitkeringen maar omlaag moeten. Daar zullen we ons tegen verzetten."

Tyfoon Teresa eist slachtoffers

Twintig vermisten na vergaan tanker

HONGKONG - Meer dan twintig opvarenden van de Maltese olietanker Thanassis A werden zaterdag vermist nadat het schip in een wervelstorm was gezonken in de Zuidchinese Zee ten westen van de Filipijnen. Zestien bemanningsleden van het 18.000 ton metende schip konden uit de ruwe zee worden gered. Dat heeft het reddingscentrum in de Britse kroonkolonie Hongkong meegedeeld.

Aan de reddingsactie namen zeven koopvaardijschepen en twee helikopters van de reddingsdienst in Hongkong deel. De Thanassis A was op weg van Rusland naar Singapore, toen het schip een noodsignaal uitzond. Of de in tweeën gebroken tanker was geladen, is niet duidelijk. Piloten zeiden nauwelijks vervuiling te hebben geconstateerd.

Dezelfde storm, de tyfoon Teresa, veroorzaakte grote schade op de Filipijnen. President Fidel Ramos riep de noodtoestand uit in Manilla waar huizen werden verwoest en bomen en elektriciteitsmasten knapten. Een groot deel van de hoofdstad zat zonder stroom en sommige wijken zonder water.

Ten noorden van Manilla moesten alleen al in één stad zeshonderd gezinnen vluchten voor modderlawines van de vulkaan de Pinatubo. Door de storm vielen volgens zeer voorlopige meldingen ten minste vier doden.

ALM-koor brengt bezoek aan Bonaire

KRALENDIJK — Zondag 23 oktober zal het koor van de ALM enkele malen optreden op Bonaire. Dat gebeurt met medewerking van Hugo Gerharts van de Bonaire Trading Company (BTC) die tevens agent is voor de ALM op Bonaire. Met de komst van het koor vult minister Chance een belofte in die hij tijdens de viering van het 30-jarig bestaan van de ALM deed.

Toen beloofde minister Chance namelijk, dat het koor ook zou optreden op de andere eilanden. Het uit ruim 20 personen bestaande koor zal in 2 buurtcentra en het bejaardenhuis optreden. De 'Tour de Bonaire' begint 's morgens om negen uur met een gezongen hoogmis in de parochiekerk van Kralendijk.

Om half elf wordt een bezoek gebracht aan het bejaardenhuis, om half twee aan het buurtcentrum in Rincon en om drie uur in het buurtcentrum Nikiboko. Het Sunset Beach hotel biedt de ALM-ers in de beachhut van het hotel een lunch aan. De BTC zorgt er ook voor, dat aan de bejaarden en in de wijkcentra versnaperingen worden uitgedeeld.

Automatisering bestuurskantoor

KRALENDIJK — Op 20 oktober 1994, een historische dag voor landsambtenaren op Bonaire, is er in het Bestuurskantoor te Kralendijk een aansluiting gerealiseerd tussen een pc en de host computer op Curaçao, gestationeerd bij het Centraal Bureau voor Registratuur en Archiefzaken (CBRA) te Fort Amsterdam.

Middels het Postregistratie en Voortgangscontrolesysteem (POVO), kunnen alle landsambtenaren nu informatie inwinnen bij het gezaghebberskantoor omtrent hun stukken die bij de centrale overheid in omloop zijn. Dit houdt onder meer in dat er niet meer naar Curaçao hoeft te worden gebeld om informatie in te winnen omtrent de verblijfplaats van een document.

Binnenkort zal het ook mogelijk zijn om toegang te verkrijgen tot het Personeelsregistratie en Informatiesysteem (Pview).

De nettowinst van het Amerikaanse farmacieconcern **Merck and co.** Is in het derde kwartaal van dit jaar gestegen van 706 miljoen dollar tot 785 miljoen dollar. De omzet schoot omhoog van 2,54 miljard dollar tot 3,79 miljard dollar. Dat was voor een groot deel toe te schrijven aan de overneming van Medco in 1993. Over de eerste negen maanden van het jaar steeg de winst van 1,49 miljard dollar tot 2,22 miljard dollar en de omzet van 7,5 miljard dollar tot 11,1 miljard dollar.

■ *KRALENDIJK — Kortgeleden is de McLaughlinbank Bonaire in een nieuw en fraai onderkomen getrokken. Opzet van de nieuwe behuizing was vooral de dienstverlening aan de klant te verbeteren. In de praktijk is gebleken, dat 'service' een onderdeel is geworden van het werk van de McLaughlinbank-werknemers en dat merkt de bank wel aan de steeds groter wordende klantenkring, zegt de manager. Inmiddels is er ook aandacht besteed aan de uniforme kleding van de bankwerknemers, die kunnen kiezen uit knielange- of enkellange rokken.*

Nieuw gebouw McLaughlin

Conclusie congres 'Hoe punitief is Nederland':

Mildheid in strafrecht-klimaat is aan het minderen

UTRECHT - Het Nederlandse strafrechtsklimaat verliest zijn uitzonderlijke mildheid. Het wordt harder. Nog even en Nederland zal ten opzichte van het buitenland geen buitenbeentje meer zijn. Dit bleek donderdag in Utrecht op het congres 'Hoe punitief is Nederland?' georganiseerd door de Nederlandse vereniging voor criminologie en het Willem Pompe instituut voor strafrechtswetenschappen.

Nederland geldt van oudsher als een land met milde straffen. Niet alleen werden in verhouding tot het buitenland weinig mensen opgesloten, ook de duur van gevangenisstraffen was korter en de bejegening van gedetineerden menselijker. Naast lof hiervoor uit het buitenland. leverde dit alles ook kritiek op. Actueel hierbij is de afwijzing van het Nederlandse softdrugbeleid door de omringende landen.

In de houding van bestuur en justitie ten aanzien van het strafrecht -tot nu toe dadergericht- is echter een kentering gekomen. "Nederland is punitiever geworden en de straffen zijn, meer dan ooit, gericht op beveiliging van de samenleving. Het zal niet lang meer duren of we lopen in de pas met andere landen", aldus dr.Mr. M. Moerings, congresvoorzitter en hoofddocent aan het Willem Pompe instituut.

Het gevangenisregime is ten opzichte van het buitenland nog steeds veel vriendelijker. De verharding uit zich vooral in de uitbreiding van het aantal maatschappelijke gedragingen dat onder het bereik van het strafrecht gaat vallen. Als voorbeeld noemt Moerings het strafbaar maken van voorbereidingshandelingen bij zware delicten. Ook het gebruik van al dan niet wettelijk toegestane opsporingsmiddelen doet het strafklimaat verharden. Inkijkoperaties (nog niet legaal) en anonieme getuigen (wel toegestaan) zijn daarvan in zijn ogen goede voorbeelden.

Financiële grenzen worden opgeheven

Europees betalingsverkeer moet sneller en goedkoper

BRUSSEL - De Europese Commissie wil wetgeving, die het internationale betalingsverkeer in de Europese Unie sneller en goedkoper maakt.

Ze zal een dringend beroep doen op de banken om de regels toe te passen voordat ze officieel van kracht zijn. De richtlijn moet namelijk eerst het fiat krijgen van de betrokken ministers van de lidstaten en daarna van het Europees Parlement. Daar kunnen enkele jaren mee gemoeid zijn.

Volgens de regeling kunnen banken niet langer dubbele kosten in rekening brengen voor grensoverschrijdend betalingsverkeer. Overboekingen mogen bovendien nog maar maximaal zes werkdagen duren, tenzij bank en cliënt andere afspraken hebben gemaakt. Bij overtreding van de richtlijn kan de cliënt, die het geld heeft overgemaakt, zijn bank aansprakelijk stellen. Die kan dan als het gaat om het falen van collega's de schade op hen verhalen. Tot nu toe liet de commissie het opheffen van de grenzen in het financiële verkeer aan de banken zelf over. Maar studies toonden aan dat de interne markt in deze sector nog te weinig is verwezenlijkt. "In sommige gevallen, met name voor het midden- en kleinbedrijf, is de situatie de afgelopen jaren zelfs verslechterd", verklaarde Europees commissaris Vanni d'Archirafi van Interne Markt en Financiële Diensten. De commissie vindt het belangrijk dat ook op dit gebied de grenzen verdwijnen en dat de Europese markt hetzelfde functioneert als een nationale markt.

Grote schaarste aan financiële specialisten

Financiële goochelaars veel te duur voor Nederlandse banken

AMSTERDAM - Voor zijn met ontslag bedreigde collega's was het nieuwtje bijzonder zuur. Terwijl bij veel effectenhuizen banen verdwenen, zag Kaveh Alamouti, een tophandelaar bij de Japanse Tokai Bank in Londen, zijn banksaldo in 1993 groeien met 38 miljoen gulden. Alamouti was daarmee de handelaar met het hoogste inkomen van de *City*.

Alamouti is niet zomaar een handelaar. Hij doet in derivaten: Afgeleide produkten van bestaande financiële instrumenten, zoals aandelen, termijn- en valutacontracten (opties, swaps, futures, FTA's, caps, floors, collors enz.).

"Glamour-boys van de dealingroom", zoals Alamouti, zijn gezegend met een wiskundeknobbel, accuratesse, stressbestendig. Zulke handelaren zijn bovenal zeldzaam. Per transactie gaan er honderden miljoenen guldens door hun handen. De verdiensten zijn navenant.

DERIVATEN

Een ervaren handelaar toucheert in Londen op jaarbasis soms meer dan een voorzitter van de raad van bestuur. Voorlopig wordt hun positie er alleen maar beter op. Want de handel in derivaten neemt een enorme vlucht.

Steeds meer banken begeven zich op deze lucratieve markt, zeker nu de rentemarges op de traditionele kredietverlening onder druk staan. Daardoor groeit de handel in derivaten onstuimig. Naar schatting bedroeg de wereldmarkt in 1993 18.000 miljard gulden. Dat is meer dan de totale omvang van de wereldeconomie.

De winstmarges zijn relatief groot. Britse en Amerikaanse banken, zoals JP Morgan, Chemical Bank en Merrill Lynch spelen internationaal de eerste viool. Nederlandse banken zitten ergens in de middenmoot. ABN AMRO, ING en Rabo willen hun activiteiten in derivaten op korte termijn verdubbelen. Verzekeraars, overheden, bedrijven en woningbouwcoorporaties doen steeds vaker een beroep op hun expertise.

ABN AMRO, veruit de agressiefste, maar niet in alle produkten de grootste derivatenbank in Nederland, wil de komende vijf jaar 150 nieuwe *traders* aantrekken. Momenteel heeft de bank er circa honderd in dienst. Bij ING zijn 55 handelaren werkzaam. Een aantal dat jaarlijks moet verdubbelen. Rabobank, momenteel goed voor achttien financiële *whiz-kids* en 36 man in de afhandeling, denkt aan eenzelfde groeitempo.

SCHAARSTE

Een prangende vraag is waar de banken die financiële specialisten vandaan moeten halen. Gerichte opleidingen zijn er niet. De meeste *traders* komen uit eigen kweek. Pas na jaren proefdraaien zijn ze rijp voor het echte werk.

De meeste specialisten zitten in Londen, het financiële hart van Europa. Er wordt van alle kanten aan hen getrokken. Ook ING Bank en ABN AMRO leuren met de geldbuidel. Tot nu toe zijn beide banken daarin weinig succesvol. Slechts zeer sporadisch waagt een Londense derivatenhandelaar de overstap.

Het verschil in salariëring en de forse geldsommen die met dergelijke transfers zijn gemoeid, vormen daarbij het voornaamste struikelblok. In Groot-Brittannië en de VS konden ervaren derivatenhandelaren vorig jaar een basissalaris tegemoet zien van 200.000 tot 400.000 gulden, zo blijkt uit een enquete onder *headhunters*. En dat is nog slechts het begin. Bonussen en emolumenten zorgden voor een opslag, die varieerde van 100 tot 400 procent.

SALARIS

Nederlandse banken stellen daar relatief weinig tegenover. Sijbrand, hoofd derivaten bij de Rabobank: "In tegenstelling tot in Londen verdienen ze bij ons geen miljoenenbedragen. Hun salaris ligt zeker niet boven dat van de voorzitter van de hoofddirectie.'

Volgens Van Wijk, tot voor kort vice-president derivaten bij Chemical Bank Londen. Van Wijk, die kan bogen op jarenlange ervaring als handelaar bij Cargill en Salomon Brothers in Londen, noemt de forse bonussen die Amerikaanse banken (Salomon Brothers, Kidder Peabody) uitkeren een aanleiding voor de stroppen, die diezelfde banken hebben geleden.

"Een *trader* wil nu eenmaal snel zoveel mogelijk deals doen. Hij ziet alleen de vette worst die hem per einde jaar wordt voorgehouden. Zit hij op verlies, dan blijft hij volhouden dat het wel weer goed komt. *That's human nature.*"

STOCKMARKET NEWS

NEW YORK	PREV	21 Oct	FRANKFURT	PREV	21 Oct	AMSTERDAM	PREV	21 Oct
DOW JONES	3911	3891	DAX INDEX	2069	2022	EOE	403 37	399 90
AM EXP	30 36	30.25	BASF	312.50	303 50	ABN-AMRO	57 70	57 20
ATT	54 25	54.50	COMMERZBK	320.30	315 00	AEGON	104 60	103 70
ALZA CORP	18 75	18 13	DAIMLER B	768 00	763 50	AHOLD	48 50	47 80
ARCHER	27 36	27 25	DEUTS BK	738 00	725 00	AKZO	203 40	202 60
BORDEN	13 50	13 50	MAN	403 50	398 00	AMEV	70 10	69 30
CITICORP	45 36	45.25	PREUSSAG	450.00	440 00	DSM	141 80	141 80
COASTAL CO	27 36	27 38	SIEMENS	622 10	613 50	ELSEVIER	18 80	18 70
COCA COLA	50 00	50 13	VW	439 00	432 20	FOKKER	14 90	15 30
CORNING IN	34 00	33 63				GIST BROC	44 90	44 40
DISNEY	38 50	38 63				HAGEMEYER	132 10	131 00
DUPONT	59 50	59 25				HEINEKEN	237 50	238 60
EAST KODAK	49 50	49 75				HOOGOVENS	76 00	75 20
EXXON	59.88	59.88	LONDON			ING	78 30	77 20
FORD	28 63	28 88				KLM	48 60	48 00
GEN ELECT	48 88	47 50	FT-100 IND	3063	3032	KNP-BT	49 60	48 60
GEN MOTORS	43 00	41 38				KON PTT NED	52 60	52 60
HEINZ	37 13	36 88	ARGYLL	2 69	2 70	NEDLLOYD	51 10	48 90
HOMESTAKE	20 50	20 25	BARCLAYS B	5 67	5 70	NUTRICIA	85 70	85 30
IBM	75 25	74 63	BASS	5 36	5.41	PHILIPS	54 10	52 60
KELLOGG	58 13	58 00	BRITISH ST	3 92	3 90	POLYGRAM	71 80	71 70
MC DONALDS	27 36	27 88	BRITISH TEL	3 09	3 08	ROBECO	113 20	112 40
MEAD	49 63	49 75	CADBURY	4 44	4 43	ROLINCO	116 00	115 30
MERCK	35 88	35 63	CABLE & W	4 07	4.09	RORENTO	82 80	82 70
MINNES MNG	56.00	55 88	GRAND MET	4 18	4 15	RODAMCO	51 50	53 50
MOBIL CORP	80 75	80 50	MARKS & SP	4.23	4 24	ROYAL DUTCH	188 50	187 80
PFIZER	72 00	73 50	REDLAND	4 71	4 69	UNILEVER	199 50	198 00
P MORRIS	61 75	61 75	TATE & LYL	4 29	4 27	VMF STORK	44.70	44 20
QUAKER	74 50	75 13				VNU	174 10	176 40
SEARS	48 25	48 00						
UP JOHN	33 50	33 13	TOKYO			TORONTO		
US SURGIC	26 00	25 63	NIKKEI DOW	19992	19899	TSE 300	4317	4285
VALERO	21 88	21 88						
			BRIDGESTON	1540	1580	ALCAN	38 00	37 50
			CANON	1780	1780	BELL	47 75	47 50
GOLD	393 30	392 80	DAI ICHI K	1760	1790	BANK OF NS	26 88	26 63
SILVER	5 44	5 32	DAIWA SEC	1400	1430	CAN PAC	22 13	21 63
CRUDE OIL	17 62	17 38	HITACHI	994	997	IMASCO	37 88	37 75
US$/YEN	97.10	97 15	HONDA MOT	1720	1730	LAIDLAW	10 75	20 50
US$/DMARK	1 49	15 00	JAPAN AIRL	735	750	MOORE	25.88	25 88
GBP/US$	1 63	1 62	NOMURA SEC	2010	2020	NORANDA	26 50	26 50
US$/NLG	1 67	1 68	NIPPON STE	387	390	PLACER DOME	32.75	32 38
ECU/US$	127 40	126 90	MAZDA	580	572	POWER CORP	18 63	18 63
CAN/US$	1 36	1 35	SONY	5870	5900	ROYAL BANK	28 75	28 38

Vendex verkoopt miljoenen aandelen Barnes and Noble

AMSTERDAM - Vendex International heeft de afgelopen dagen een pakket van 6,4 miljoen aandelen Barnes & Noble verkocht tegen een koers van 28,5 dollar. Na aftrek van kosten heeft deze transactie het warenhuisconcern 300 miljoen gulden opgeleverd.

Op de transactie heeft Vendex een aanzienlijke boekwinst gemaakt, die positief zal uitwerken op het jaarresultaat. Hoe groot deze boekwinst is, wil Vendex niet zeggen. Door de verkoop is het belang in Barnes teruggebracht van 33 tot iets minder dan 12 procent.

Aanvankelijk was Vendex van plan 4,4 miljoen aandelen Barnes te plaatsen, maar door de grote belangstelling van 'met name eerste-klasbeleggers is besloten dit aantal met twee miljoen te verhogen.

De opbrengst van de aandelenverkoop wordt aangewend voor de verdere aflossing van bankschulden. Hierdoor worden de balansverhoudingen en financiële ratio's aanzienlijk opgepoetst. Dit is vooral van belang met het oog op een toekomstige beursgang van Vendex International.

Barnes & Noble is de grootste keten van boekwinkels in de Verenigde Staten. De onderneming beleeft de laatste jaren een enorme expansie, vooral ook door de opening van superstores.

Daewoo richt zich nu op de Europese markt

HOOFDDORP - Het wordt dringen in de toch al volle showrooms. Het Zuidkoreaanse industriële conglomeraat Daewoo, onder meer actief in electronica en scheeps- en kraanbouw, gebruikt de komende Amsterdam Motor Show - voorheen Auto Rai - om zijn automodellen op het Europese vasteland te presenteren. Vanaf eind februari wil de fabrikant de rest van het volgend jaar in Nederland via vijftig dealers nog 3500 Nexia's of Espero's verkopen.

Daewoo wordt de derde Zuidkoreaanse automobielfabrikant op de Europese markt. Eerder was Hyundai al succesvol. Kia, dat werkt met technologie van Ford, maakte een aarzelende start. Daewoo, dat zich dinsdag voor de Britse markt presenteerde op de Birmingham Motor Show, werkt op basis van oude modellen van General Motors - lees de laatste variant van de Opel Kadett.

Zuid-Korea weert zich snel en sterk in de automobielproduktie. Na succesvol de scheepsindustrie en markt voor electronica te hebben bespeeld, stimuleert de overheid een verbreding van de economische basis met een vitale auto-industrie. In totaal zijn acht fabrikanten actief of hebben plannen voor produktie.

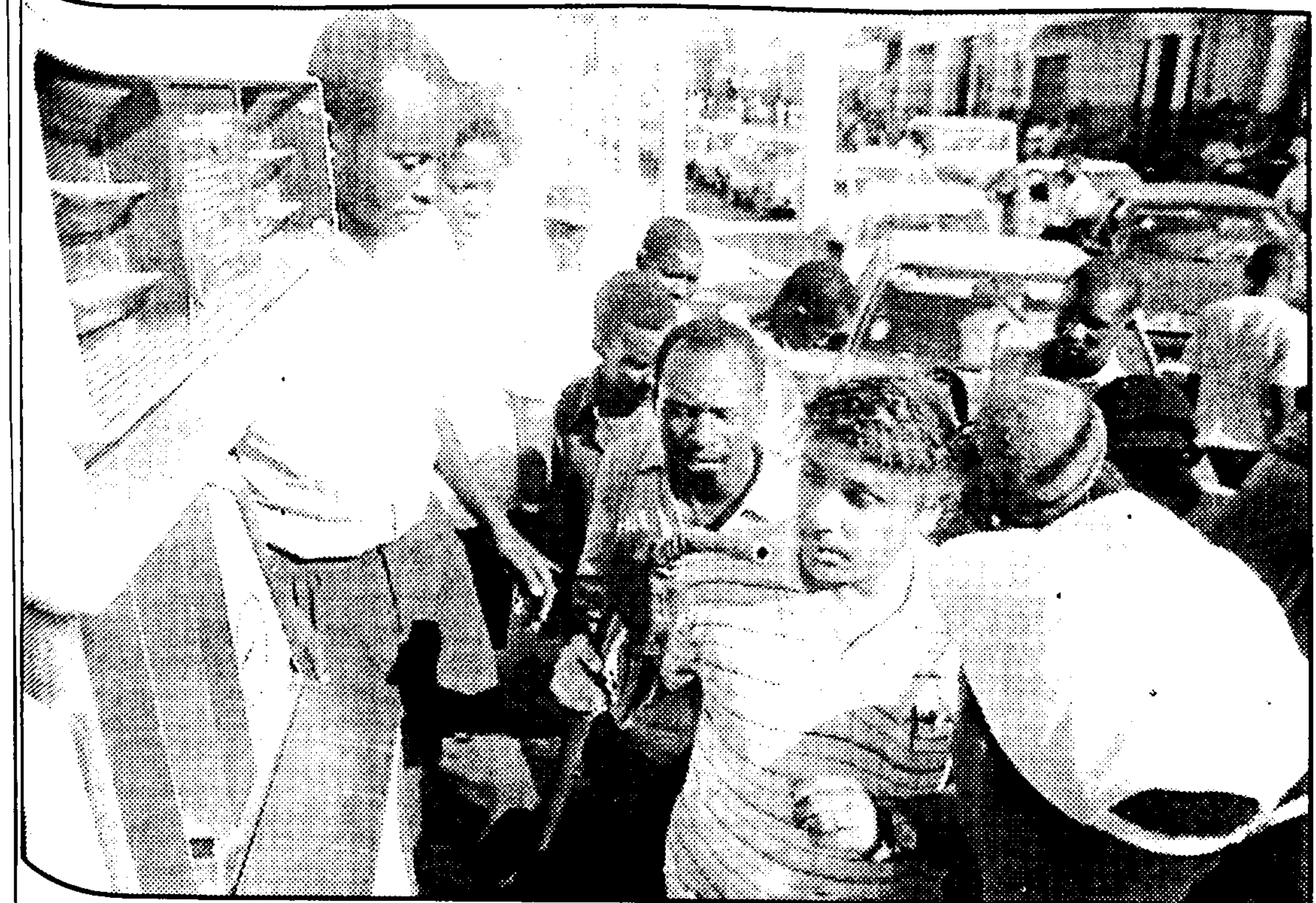
In de toekomst komt bij voorbeeld Samsung er aan. Het electronica-concern heeft oude, niet gebruikte modelconcepten van Nissan overgenomen om op niet al te lange termijn zich openende markten in China, Oost-Europa en Latijns-Amerika te bestormen. Na een eventueel politiek akkoord met Noord-Korea kan ook dat auto-arme afzetgebied soelaas bieden voor de inmiddels verzadigde thuismarkt.

Daewoo wil in 2000 jaarlijks twee miljoen auto's maken. De licentieovereenkomst met General Motors is in 1992 beëindigd. De meeste modellen zijn nog gebaseerd op Opel's, maar over enkele jaren moet de geheel zelfstandig ontwikkelde Daewoo (spreek uit: Dee-oo) van de band rollen.

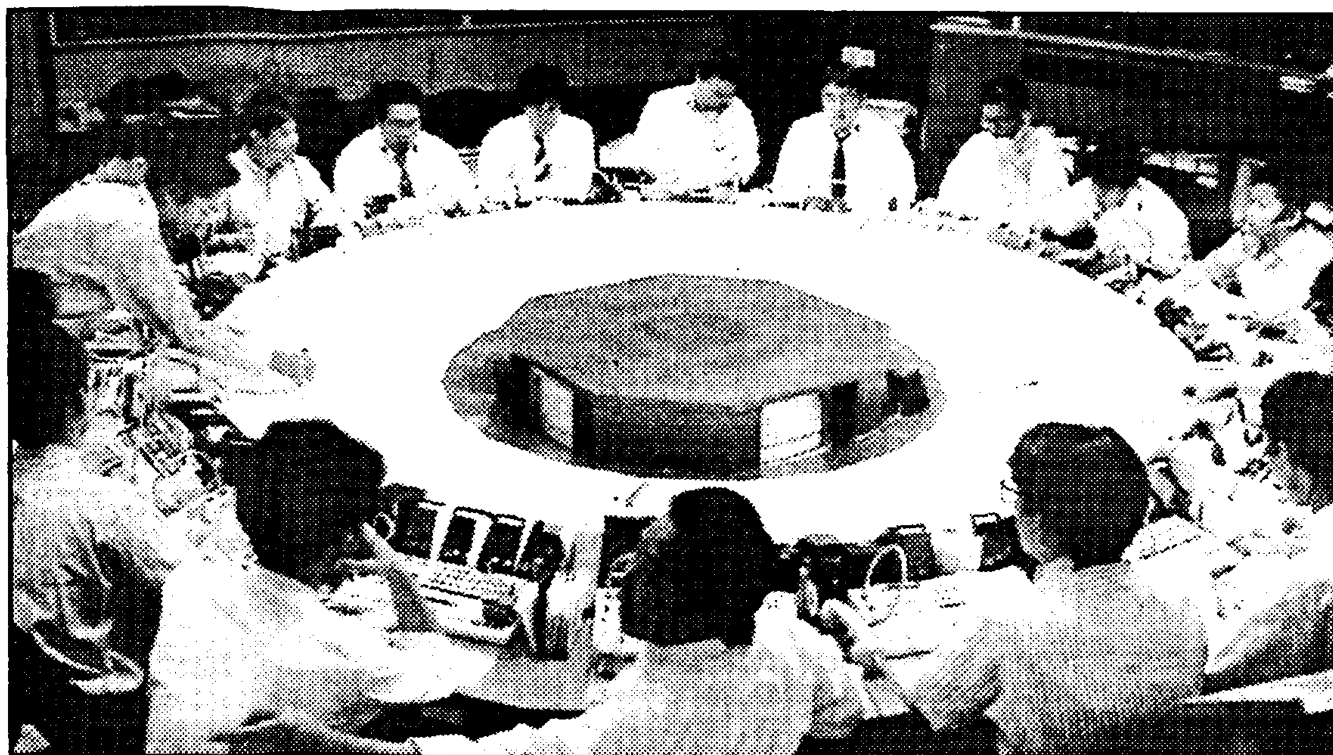
Daartoe zal het concern de komende vijf jaar Nf 9 miljard investeren in ontwikkeling en produktiecapaciteit. Dat gebeurt onder meer via de overname van het voormalige Roemeense staatsbedrijf Oltcit waar de Ceaucescuversie van de Citroën Visa werd geproduceerd.

Daarnaast zijn produktiebedrijven overgenomen of geopend in India, Oezbekistan en China. De auto's die zijn bestemd voor Europa komen rechtstreeks vanuit de fabrieken in Zuid-Korea. De Europese markt is voor de nieuweling aardig meegenomen. Maar Daewoo-topman Woo-Choong Kim verwacht in West-Europa op jaarbasis niet meer dan 100.000 auto's te verkopen.

Daewoo brengt voorlopig twee modellen op de markt: De op de laatste Kadett gebaseerde Nexia en de grotere en duurdere Espero, gericht op de onderkant van het segment waarin nu - toevallig - Opel Vectra, Ford Mondeo, Renault Laguna en Peugeot 405 de boventoon voeren. De prijzen zullen uiteenlopen van Nf 26.000 voor de goedkoopste Nexia tot Nf 40.000 voor de meest exclusieve Espero.

PORT-AU-PRINCE - Haïtianen staan in de rij voor een pompstation in Port-au-Prince. De eerste pompstations werden gisteren weer in gebruik genomen, na de opheffing van het handelsembargo van de Verenigde Naties. Voor de meeste pompstations ontstonden erg lange rijen, maar alles verliep toch ordelijk.

TOKYO - Terwijl achter op het scherm de dollar een nieuw naoorlogs dieptepunt bereikt tegenover de yen kijken Japanse handelaren op de buitenlandse valutamarkt in Tokyo bezorgd toe.

De sterke daling van de dollar verzwakt de concurrentiepositie van Japanse bedrijven tegenover de Amerikanen. De Japanse regering is dan ook terecht verontrust over deze trend. De Japanse produkten worden alsmaar duurder, terwijl Amerikaanse goederen steeds goedkoper worden.

Siemens wil produktiviteit fors verhogen

MUNCHEN - Siemens wil de produktiviteit binnen de onderneming in de komende twee tot drie jaar met 20 à 30 procent verhogen. Dat acht Sie-mens-bestuursvoorzitter Von Pierer noodzakelijk om aansluiting te houden bij de top in de markt.

De bestuursvoorzitter toonde zich tegenstander van importbelemmeringen in Duitsland voor goederen uit lage-lonenlanden. Siemens produceert zelf ook in dergelijke landen.

Inflatie in Europese Unie gedaald tot vier procent

BRUSSEL - De gemiddelde inflatie in de twaalf lidstaten van de Europese Unie is in september gedaald tot 3 procent, het laagste peil sinds meer dan zeven jaar.

Een jaar geleden stond de gemiddelde inflatie nog op 3,4 procent. In oktober 1990 bereikte de geldontwaarding een hoogtepunt tijdens de Golfcrisis met 6,3 procent. Volgens de cijfers van het Europees Bureau voor de Statistiek Eurostat staat Frankrijk met een inflatie van slechts 1,6 procent op het laagste niveau binnen de Unie, gevolgd door Denemarken, het Verenigd Koninkrijk en Luxemburg met ieder 2,2 procent.

Nederland behoort met een inflatiepeil van 2,7 procent tot de middenmoot. Alleen Italië (3,9 procent), Spanje (4,5 procent), Portugal (4,7 procent) en Griekenland (11,9 procent) komen boven het Europese gemiddelde uit.

De geldontwaarding in de vier kandidaat-lidstaten, Noorwegen; Finland, Zweden en Oostenrijk sluit naadloos aan op het Europees gemiddelde. Alleen Oostenrijk zit daar met een inflatie van 3,2 procent iets boven. Noorwegen en Finland presteren daarentegen met respectievelijk 1,8 en 1,9 procent uitstekend. Door een lichte stijging in de Verenigde Staten en de daling in de Europese Unie, gaat de inflatie in beide handelsblokken nu gelijk op. Japan doet het echter nog steeds beter met een inflatie van 1,5 procent.

MENSEN

De beroemde Amerikaanse filmster Burt Lancaster is vrijdag op 80-jarige leeftijd in Hollywood overleden na een hart-aanval. Dit heeft zijn vrouw Susie bekend gemaakt. Lancaster was aanvankelijk circusacrobaat en oogstte vele filmsuccessen met als hoogtepunt 'Elmer Gantry' in 1960 waarvoor hij een Oscar kreeg.

De afgelopen dagen werd door Samson Curaçao in samenwerking met twee Nederlandse bedrijven een succesvolle Onderwijstentoonstelling in het ITC gehouden. De expositie werd geopend door minister van Onderwijs Marta Dijkhoff. Op de foto overhandigt de directeur van Samson Wim van Wickeren een presentje aan de charmante minister.

Ssstotter maar raak

Stotteren. Iedereen denkt dat hij weet wat het is, maar bar weinig mensen weten hoe ze ermee moeten omgaan. Een tot 2 procent van de mensen stottert. De kwaal heeft drie hoofdkenmerken: De herhaling (Poe...Poe...Poe...Poes), de verlenging (Mmmmmmamma) en de blokkade (I...K). Het verschijnsel komt tussen het tweede en zesde jaar opzetten en blijft sommige mensen hun leven lang hinderen. Niet iedereen die aanleg heeft, gaat ook stotteren. Maar als er te hoge eisen aan een kind worden gesteld of als een kind teveel van zichzelf eist, is de kans op ontwikkeling van de kwaal optimaal.

"Een van de grootste *misverstanden* is dat mensen denken dat je pas rond het zevende jaar actie tegen het stotteren moet ondernemen. Er zijn zelfs nog wel huisartsen die dat zeggen. Maar ook hier geldt: Hoe eerder, hoe beter", zegt de Nederlandse stottertherapeute Esther Verwoest.

Verwoest: "De stotteraars kunnen ook hevige emoties krijgen: angst, machteloosheid, woede, verdriet. Ze worden vaak heel geraffineerd in het zoeken naar oplossingen, zoals het snel kiezen van andere woorden dan die ze eigenlijk hadden willen zeggen. Ze kunnen het ook heel ver schoppen in de wereld. Maar ze kunnen ook besluiten zo min mogelijk te zeggen. In beide gevallen hebben ze vaak bijna geen leven."

Eigenlijk moeten niet alleen de stotteraars in therapie, maar de hele samenleving. Die samenleving zorgt er immers voor dat het stotteren erger wordt. Verwoest is rigoureus. "De *ouders* van mijn patiëntjes moeten ook een cursus doen. Tien avonden lang. Willen ze niet, dan accepteer ik hun kind ook niet."

Het zal echter moeilijk blijven om een stotteraar niet op de zenuwen te werken. "Mensen reageren altijd op stotteren en dat ontgaat zeker de kinderen niet. Die zijn heel gevoelig voor non-verbale boodschappen, die aan het gezicht af te lezen zijn. Opvallend is dat er niet of nauwelijks blinde stotteraars zijn. Het is nooit onderzocht, maar je zou denken dat blinde mensen met aanleg voor stotteren de kwaal niet verder ontwikkelen doordat ze de reacties niet zien."

'Weduwe van de ontvoerder was een heldin'

De weduwe van **Bruno Hauptmann**, de man die in 1936 in de VS werd *geëxecuteerd* voor de ontvoering van en de moord op de baby van Charles Lindbergh, is vorige week overleden in Lancaster, Pennsylvania.

Anna Hauptmann, die 95 werd, is steeds blijven geloven in de onschuld van haar man. Ook tijdens de laatste jaren van haar leven deed zij pogingen hem gerehabiliteerd te krijgen. "Mevrouw Hauptmann was naar mijn mening een heldin", zei advocaat Robert Bryan, die haar 13 jaar bijstond bij procedures. De baby Charles Lindbergh jr., zoon van de beroemde piloot, werd op 1 maart 1932 - 20 maanden oud - ontvoerd uit zijn ouderlijk huis in New Jersey. Korte tijd later werd hij vermoord. Zijn lijkje werd op enkele kilometers van het huis aangetroffen. Bij Hauptmann, een timmerman van Duitse afkomst werd een deel van het losgeld gevonden en een *grafologische analyse* gaf aan dat hij het briefje met de losgeldeis had geschreven. Zijn echtgenote verklaarde tijdens het proces dat hij op het moment van de ontvoering bij haar was. Door de roem van Lindbergh, die in zijn Spirit of St. Louis als eerste solo over de Atlantische Oceaan vloog, trok het proces over de hele wereld aandacht.

Prijzen Bernard Fonds

Prins Bernhard heeft donderdag in de **Oude Kerk** in Amsterdam de zes prijzen van het Prins Bernhard Fonds uitgereikt. Burgemeester Patijn van Amsterdam en de commissaris van de koningin van Noord-Holland Van Kemenade woonden de bijeenkomst bij. Schrijfster Nelleke Noordervliet, die voor haar roman *'De naam van de vader'* is genomineerd voor de Europese Literaire Prijs 1994, las een feestrede.

De prijswinnaars zijn Wim T. Schippers (David Roëll prijs), Henry Kammer (Martinus Nijhoff prijs), het Veenkoloniaal Museum in Veendam (Museum prijs), Peter Smids (Muziek prijs), dr N. Van Sas (Prijs voor de Geesteswetenschappen) en het team van het VARA-programma 'Vroege vogels (Prijs voor Natuurbehoud).

Aan elke prijs is een bedrag van een ton verbonden. De laureaten mogen een kwart van het prijzengeld vrij besteden. De rest moet in overleg met het Fonds naar een of meer projecten op het werkterrein gaan. Dat geldt niet voor de Museum prijs.

Duim bepaalt mens

Een **anatoom** van de universiteit van de staat New York, Randall Susman, heeft vorige week in een wetenschappelijk blad gesteld, dat niet de hersenen maar de afmetingen van de duim de capaciteiten van de mens bepaalden. Voor het maken van werktuigen is de omvang van de duim veel belangrijker geweest dan die van de hersenen, volgens Susman.

Hij is tot de conclusie gekomen, dat de eerste *mensachtigen*, twee-en-een-half miljoen jaar geleden, werktuigen hebben kunnen maken dankzij de afmetingen van hun duimen.

Musical over Porter

Half november beginnen in Nederland de **audities** voor een nieuwe musical over het leven van de Amerikaanse liedjesschrijver Cole Porter (1891-1964). Willem Nijholt speelt Porter en Gerrie van der Klei zijn vrouw. Jos Thie doet de regie.

De musical *You're the top* gaat op 15 april 1995 in de Stadsschouwburg in Haarlem in première. Daarna volgt een toernee langs veertig theaters. American Songbook Productions in Hilversum is verantwoordelijk voor de musical. De producent zoekt nog drie of vier spelers/zangers voor bijrollen, roddeljournalisten, filmbazen, feestvierders, ex-vriendjes en intimi van porter.

Het idee voor de musical ontstond drie jaar geleden bij de *honderdste geboortedag* van Porter, waarvoor Cor Franc van American Songbook Productions, een herdenkingsconcert organiseerde. Daaraan werkte onder meer Willem Nijholt mee, met het Metropool Orkest. "Nijholt is de geknipte man voor zo'n rol", dacht Franc toen.

Brandweer wint prijs

Een **reddingsteam** bestaande uit vijf leden van de brandweer Oisterwijk en een lid van de ambulancedienst Midden-Brabant heeft een eervolle derde plaats behaald bij internationale reddingswedstrijden in het Amerikaanse Colorado Springs.

Het ging om de *Wereldkampioenschappen Extrication '94*. Dit zijn wedstrijden in het medisch verzorgen en bevrijden van beknelde slachtoffers bij verkeersongevallen. Uit de hele wereld 23 teams deel. De International Association of Fire Chiefs organiseert deze bijeenkomsten om kennis en ervaring uit te wisselen. Het zijn *realistische* wedstrijden met scenario's, die iedere dag op de weg plaatsvinden.

Twee thuisloze jongetjes zoeken bescherming tegen de koude wind bij een kiosk in de Oekraïense stad Sevastopol. De Europese Unie heeft gisteren een totaal van 546.000 dollar aan humanitaire hulp aan Oekraïne geschonken om de heersende cholera-epidemie te bestrijden en gaarkeukens op te zetten voor de armen.

Boze Madonna

Madonna heeft schoon genoeg van hem en gaat de **rechter** vragen een straatverbod in te stellen tegen de man die haar al een paar maanden lastig valt en zichzelf haar echtgenoot noemt. De boze popster zegt dat ene Todd Michael Lawrence al vanaf medio augustus elke dag aan de poort verschijnt van haar huis in Hollywood, aanbelt en zegt *"schat, ik ben thuis."*

Lawrence betaalde al een borgsom van 13.000 dollar.

HENRY ® **By Dick Hodgins**

HENRY'S COURSE 'TIGHTROPE WALKING MADE EASY' HAS BEEN CANCELED
HOWEVER, IT IS BEING REPLACED BY...
'THE PROPER USE OF CRUTCHES' Henry the Instructor

BONER'S ARK ® **By Addison & Frank Johnson**

(SIGH) I CAN'T UNDERSTAND DUM-DUM... ALL HE EVER WANTS TO DO IS HOLD MY HAND!!
HE WANTS TO HOLD MY HAND IN THE MORNING AND HE WANTS TO HOLD MY HAND AT NIGHT!
WHY DO YOU SUPPOSE HE DOES THAT?
MAYBE HE PLANS TO ASK FOR YOUR HAND IN MARRIAGE

BEETLE BAILEY ® **By Mort Walker**

BAILEY... LOOSE TIE... TAKE THAT DOWN, CPL. YO!
RIGHT
WHAT'S WRONG WITH MY TIE?
IT'S NOT A **KNOT**
HOW CAN YOU SAY IT'S NOT A KNOT?
EASY... **NOT A KNOT! NOT A KNOT! NOT A KNOT!...**
WHOA... SLOW DOWN... NOT A...

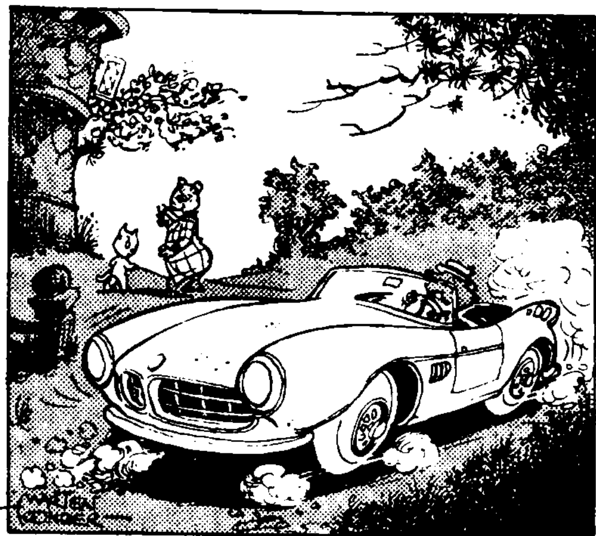
REDEYE ® **By Bill Yates & Mel Casson**

HI, PIG, HOW ARE THINGS GOING WITH YOU?
OKAY, SO DON'T SPEAK!
LET SOME NERDS GET LUCKY AND COME UP WITH A FEW BUCKS...
...AND THEY GET UPPITY!

door Marten Toonder

Heer Bommel en de wezelkennis

:4369 - "Ik begrijp u niet", zei Tom Poes.
"Hoe kunt u zoveel geld geven aan de eerste de beste bedrieger? Leert u het dan nooit?"
Deze woorden troffen heer Ollie onaangenaam, dat valt te begrijpen.
"Je bent brutaal!" zo riep hij uit. "Ik heb in mijn volle leven al heel wat meer geleerd, dan jij ooit doen zult. Deze heer is geen bedrieger; hij is de graaf Van Wezel en hij heeft zojuist al zijn bezittingen aan mij overgemaakt. Een hoogstaand, edel karakter en bovendien is hij mijn neef. Ik heb het zelf op zijn papieren zien staan."
"Hm", zei Tom Poes. "Wat voor papieren? Wat voor bezittingen? Dat ventje had het alleen maar op uw geld voorzien. U ziet hem nooit meer terug."
Een ogenblik was heer Bommel sprakeloos over zóveel eigenzinnigheid. Hij betrad het gazon om frisse lucht te krijgen en begon toen in brede trekken de papieren van Edelhart van Wezel te beschrijven. Hij stond geruime tijd stil bij de zegels, de stempels, de handtekeningen en de gelaatstrekken van de oude graaf - en hij begon juist de familiebezittingen te schilderen toen hij gestoord werd door motorgeronk.
Het was de heer Van Wezel zelf, die kwam voorrijden in een roomkleurige sportwagen.
"Stap in, neef!" riep hij opgeruimd. "Ik zal je naar de grafelijke goederen rijden, zodat je kennis kunt maken met je nieuwe bezittingen."
Tom Poes bleef met open mond staan, maar heer Ollie klaarde geheel op.
"Je ziet het, jonge vriend", sprak hij. "Daar sta je nu met je wantrouwen. Laat dit een les voor je zijn!"
En daarop stapte hij glimlachend in het voertuig zonder te vragen of Tom Poes soms meeging..........

AGENDA

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS WIJKVERPLEGING 'PRINSES MARGRIET'
Maria 17. tel. 682344/682947, 2/682574. Kantooruren: 07.00- uur.
zuster na 17.00 uur tel. 1.
nisch spreekuur in ieder wijk- w dagelijks van08.00-08.30/ 15.00 uur
ze Halman Otrobanda: tel. 288; spreekuur: wo. van 09.00- 00 uur.
. Maria 17: tel. 682344; eekuur: do. van 09.00-11.00 r.
kgebouw Bonam: tel. 371865; eekuur: di. van 09.00-11.00 Sokudi: tel. 367824.
ntro Mediko Montagne Abao: 673711; spreekuur: wo. van 00-11.00 uur.
a Fensu 9 (Koraal Specht): tel. 577; spreekuur: do. van 09.00- 00 uur.
kgebouw Suffisant: tel. 687707; eekuur: do. van 09.00-11.00 r.
ijkgebouw Sta. Rosa: tel. 628; spreekuur: di. van 09.00- 00 uur.
opspreekuur voor zuigelingen- kleuterzorg: vr. van 08.00- 00 uur. Hoek Vondel-/Nilda Pin- raat; tel. 373582.

CHTING NEUTRALE WIJKVERPLEGING
r Gosieweg 15. Tel. 692231/ 2. open van 07.00-17.00 uur.
Bandabou: Silberie Kavel 16; open 00-16.00 uur. Tel. 649422.
oeder vanaf 21 oktober 17.00 uur oktober 07.00 uur tel. 682248 of 10-1179.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO
egatweg Noord 43. Tel. / 692510. Fax: 691683; voor over prenatale zorg en zorg de en na de bevalling.
iebureau zuigelingen: elke do.van 8.00 uur.
iebureau peuters: elke di. van 4.45 uur.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABOU
n 35, tel. 648077/648387; open t/m vr. van 07.00-17.00 uur. ter tel. 641217.

ARTSEN

VERENIGING VAN TANDARTSEN
ende Aria van 12.00-13.00 . Koolhaas, Fokkerweg 5. Tel. Voor spoedgevallen 378867.

NEESKUNDIGE DIENST

S- EN 2DE DISTRICT
r 1994 vanaf 07.00 uur tot er 1994 om 07.00 uur: errera, Spreekkamer Sta. Tel. 679951/673920; spreek- -12.00/17.00-18.00 uur; spoed- 674279 b.g.g. 689266 of 689337. voor patiënten van de volgende oe, Da Costa Gomez, Nassy- Nassy, Tseng, Ten Holt-Suiters, n, Doran, Guerrero-Bakmeyer, Braam).

S- EN 2DE DISTRICT
21 oktober1994 vanaf 17.00 uur tot 24 oktober 1994 om 07.00 uur:
Dokter Dunker, Spreekkamer: Dokterskamer Muizenberg. Tel. 692349; spreekuren: 11.00-12.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen 691021 b.g.g. 689266 of 689337. (dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Swart, Gollo, Roose, Braakman-Bonder, De Rouw-Picus, Davelaar, Elhage. Pablo, Nivillac, Rosales-Concession en De Vos)

DERDE DISTRICT BANDABAO
21 oktober 1994 vanaf 17.00 uur tot 24 oktober 1994 om 07.00 uur:
Dokter Lucasius, Gezondheidscentrum Barber. Tel. 641658 of 641605; spreekuren: 10.00-11.00/17.00-18.00 uur; spoedgevallen 692483 b.g.g. 689266 of 689337. (dit geldt voor patiënten van de volgende artsen: Schellens, Sommer, Lucasius en Tweed).

■ Patiënten van hier niet genoemde artsen wordt aangeraden in *spoedgevallen* de eigen arts te bellen en te informeren wie voor deze de dienst waarneemt. Het verdient te allen tijde aanbeveling een huisarts te kiezen die in avonden en weekeinden bereikbaarheid geregeld heeft. Vraag er naar bij uw eerstvolgend bezoek!

DOKTER E.A. WINKLAAR
(particuliere patiënen)
Cas Coraweg 130. Tel. 371418; spreekuren za. en zo. van 11.00-12.00/17.00-18.00 uur.

APOTHEKEN

WEEKEINDEDIENST
ZATERDAG 22
Otrobanda: Union, Breedestraat 137. Tel.: 623575.
Punda: Banda Ariba, Herst 31. Tel.: 676822/676828.
ZONDAG 23
Otrobanda: Otrobanda, Winkelcentrum Colon. Tel.: 695833-34-35.
Punda: Dominguito, Caracasbaaiweg 127. Tel.: 617988.

DIVERSEN

BELANGRIJKE NUMMERS
(voor noodgevallen)

Ambulance:	112
Politie:	114
Brandweer:	114
Hospitaal:	624900
Aidslijn:	128
Kodela:	135
Artsendienst Bandabou:	641658
SOS-lijn (psych. hulp):	127
RCC (nood op zee):	637911
Dierenasiel:	654300
Dierenartsdienst:	614000
Thorax Centrum:	689917
Med. Centrum Blaauw: (24 uur bereikbaar)	695505/ 695547

VERLOF BEGRAFENIS
(afgifte van 13.00-14.00 uur)
zaterdag 22 oktober:
H. Andrade, Schelpwijk Kaya 89.
zondag 23 oktober:
S. Jonnie Kleinmoedig, Angelaweg 7[illegible]

STICHTING VERANTWOORD OUDERSCHAP
(Fundashon Famia Planea).
Assistentie geboorteregeling:
Kliniek Bitterstraat 1-A (tel. 611323): dagelijks open van 08.00-12.00/14.00-17.00 uur; dokter aanwezig op ma. en vr. van 14.00-16.00; di. t/m do. van 08.00-11.00 uur.
Kliniek Kas Chikitu (zuigelingenconsultatiebureau): open op wo. van 13.00-15.00 uur.

KERKDIENSTEN

KLOOSTER ALVERNA (Gouv. van Lansbergeweg): zo. 10.00 uur hoogmis (Ned).
BARBER (H. Joseph): za. 19.00 uur; zo. 08.00 en 09.00 uur.
BRIEVENGAT: za. 18.30 uur; zo. 10.00 en 18.00 uur.
BUENA VISTA (Birgen Milagrosa): za. 18.30 uur; zo. 09.00 en 11.30 uur.
CHARO (O.L. Vrouw van Coromoto): za. 19.00 uur; zo. 08.00, 11.00 (Spaans), 17.00 en 19.00 uur.
GROOT KWARTIER (O.L. Vrouw van Berg Carmel): za. 19.30 uur; zo. 09.00 en 18.00 uur.
JANDORET (O.L. Vrouw van Goede Raad): zo. 10.00 en 19.00 uur.
HULPKERK BOCA SAMI: za. 18.00 uur; zo. 09.00 uur.
[illegible] (H. Johannes): zo. 10.00 uur.
JANWE (H. Hart van Jezus): za. 19.00 uur; zo. 08.30, 12.00 en 19.00 uur (Ned).
KORAAL SPECHT (Goede Herder): za. 19.00 uur; zo. 11.00 en 18.00 uur.
MONASTERIO 'MAMA DI DIOS' (Scherpenheuvel): ma. t/m za. 08.00 uur; zo. 10.30 uur.
MONTAÑA (H. Dominicus): zo. 06.15, 08.30 en 19.00 uur.
OTROBANDA:
Santa Ana: zo. 08.00 en 19.00 uur.
Santa Famia: zo. 08.00, 09.00, 11.00 (Engels) en 19.00 uur.
PIETERMAAI (kathedraal): za. 19.00 uur; zo. 08.00, 09.00 en 19.00 uur.
SANTA MARIA: za. 18.30 uur; zo. 07.00, 09.00 en 18.30 uur.
SANTA ROSA: za. 18.30 uur; zo. 07.30, 09.00 en 18.30 uur.
SAN WILLIBRORDO: za. 19.00 uur; zo. 10.00 uur.
SERU GRANDI (Fuik): zo. 17.00 uur.
SOTO: za. 19.00 uur; zo. 09.00 uur.
STEENRIJK (O.L. Vrouw van Altagracia): za. 07.00 en 19.00 uur; zo. 08.00, 10.00 (charismatica) en 18.00 uur.
SUFFISANT (O.L. Vrouw van Fatima): za. 18.00 uur; zo. 09.00 en 18.00 uur.
SERU FORTUNA: za. 18.30 uur; zo. 10.00 uur.
TERA CORA: zo. 18.00 UUR.
WESTPUNT (H. Petrus): za. 19.00 uur; zo. 09.30 uur.
WISHI (H. Teresita): za. 18.30 uur; zo. 08.00 en 18.00 uur.
ZUID BONAM (H. Judas Thadeus): za. 18.30 uur; zo. 08.30 en 17.30 uur.

EVANGELISCHE BROEDER GEMEENTE
MORAVIAN CHURCH
(Goeroeboeroeweg, Mundo Nobo)
za. 19.00 uur zangdienst.
zo. 09.30 uur preekdienst.
(Emmy Berthold kleuterschool, Suffisant)
zo. 18.00 uur Papiamentse dienst.

GEREFORMEERDE KERK
Groot Kwartier
08.30 uur dienst.
16.30 uur dienst.
Muizenberg/Stenenkoraal
10.00 uur dienst.
Buena Vista
10.15 uur dienst.
19.00 uur samenkomst.
Santa Rosa
10.00 uur dienst.
19.00 uur samenkomst.

VERENIGDE PROTESTANTSE GEMEENTE VAN CURAÇAO
Ebenezer Church
(Oranjestraat 111)
09.30 uur Mrs. Y. Isidora.
Fortkerk
(Fort Amsterdam)
09.30 uur ds. O.G. Haasnoot.
Emmakerk
(Rio Canario)
09,30 uur ds. P. v.d. Waal.

VOLLE EVANGELIE GEMEENTE YUBIA BENDITA
zo. om 10.00 uur dienst (tevens crèche en zondagsschool) - Weg naar Bullenbaai z/n. (tel.: 681922).

NIEUW-APOSTOLISCHE KERK
Aanvangstijd van de dienst: zo. om 16.00 uur - Kaya G Mahuma 439.

BAKHUIS MINISTRIES
zo. om 10.00 uur dienst - Landhuis Mount Pleasant.
****

WEGA DI NUMBER
5148
3105
5890

TELECURAÇAO (kanaal 8/6)
ZATERDAG: 17.00 Telefiesta (met tante Irma); 18.00 Tempoe pa Dios; 18.05 Megatop-50; 18.50 Our Environment; 19.00 Rescue 911; 20.00 Telenotisia; 20.30 Harold Lloyd; 21.00 Wega di Number Kòrsou; 21.05 Show di Job; 22.00 All You Need is Love; 23.15 Estreno: *Overruled*; 24.45 Sluiting.

ZONDAG: 09.00 Sala di Konsierto; 10.00 Sena di Señor; 10.45 48 Hours; 11.30 Zorro; 12.00 Djadumingu Deportivo: *Guia di Deporte* (Rein Persaud); 12.30 Studio Sport: PSV vs Ajax; 15.00 Columbus: The Age of Discovery; 16.10 B.O.C.S.; 16.45 Man drechi di Dios; 17.00 Reisgids; Veronica goes to America; 17.55 Wega di Number Kòrsou; 18.00 Di Bishita Ku.....; 19.00 Tele-Suerte; 20.00 Telenotisia; 20.30 Shete Dia; 21.00 Rikesa Universal (presentator Mavis Albertina); 22.00 Resúmen Regatta 1994; 24.00 Sluiting. (wijzigingen voorbehouden!)

TV-11 (kanaal 11)
ZATERDAG: 18.00 Cartoons; 18.00 On Pit Road; 18.30 Motorweek; 19.00 Europe Semanal; 19.30 Patcho Chiliti; 20.00 Lo Mejor de Lo Mejor; 21.00 World Today; 22.00 Sine den bo Kas; 23.30 Prime News.

ZONDAG: 16.00 Cartoons; 18.00 Wrestling; 19.30 Science & Technology; 20.00 Future Watch; 20.30 Ku Bista Riba (presentator Reyna Joe); 21.00 Videoclips; 22.00 Sine den bo Kas; 23.30 Prime News.

TELEARUBA (kanaal 13)
ZATERDAG: 12.00 Cartoons; 13.00 Captain Planet; 13.23 Made by Hand; 13.33 Ghostbusters; 14.00 Scooby Doo; 14.23 Heatcliff & Marmaduke; 14.46 Disney Movie: ftf5ft7ft5Beauty and the Beast; 19.10 Style with Elsa Klensch; 19.30 Three's Company; 20.00 Nos ku Nos; 21.00 CNN News; 21.20 Combat; 22.00 Movie: *Nest of Singing Birds*; 23.45 Sports Tonight; 24.45 Sluiting.

ZONDAG: 12.00 Cartoons; 13.00 Ripiti y Gana; 13.30 Religious Program: *The Holy Rosary*; 14.30 Movie: *The Red Spider*; 16.00 Studio Sport; 17.20 Grand Prix Final Athletics; 18.16 Drag Race; 19.01 Movie: *Airborn*; 20.31 CNN News; 20.55 Week in Review; 21.40 Health Week; 22.00 Show-Time; 23.00 Beverly Hill Buntsz; 23.23 Sports Tonight; 24.23 Sluiting.

CINE (kanaal 83)
ZATERDAG: 18.15 Movie: *Night Visions*; 20.00 Movie: *Still Smokin'*; 21.30 Movie: *CrissCross*; 23.30 Movie: *Night Visions*.

ZONDAG: 18.00 Movie: *Max Dugan Returns*; 20.00 Movie: *Shadow of a Doubt*; 21.45 Movie: *Almost an Angel*; 23.30 Movie: *Fahrenheit 451*.

TBS (kanaal 89)
ZATERDAG: 18.05 WCW Saturday Night; 20.05 Movie: *In the Heat of the Night*; 22.05 Movie: *V.I. Warshawski*.

ZONDAG: 19.00 Movie: *Murder is Easy*; 21.00 National Geographic Explorer; 23.00 Network Earth; 23.30 Paid Program.

ABC (kanaal 77)
ZATERDAG: 19.00 World Series; 22.00 Commish; 23.00 News; 23.30 Movie.

ZONDAG: 19.00 World Series; 22.00 To Be Announced; 23.00 News; 23.35 Movie.

CBS (kanaal 75)
ZATERDAG: 19.00 Extra; 20.00 Dr. Quinn, Medicine Woman; 21.00 5 [illegible]; 21.30 [illegible]; 22.00 Walker, Texas Ranger; 23.00 News; 23.30 Andy Griffith.

ZONDAG: 19.00 60 Minutes; 20.00 Murder, She Wrote; 21.00 Movie: *Ghost*; 23.00 CBS News; 23.30 Andy Griffith.

NBC (kanaal 85)
ZATERDAG: 19.00 Crusaders; 20.00 Wilder; 20.30 Empty Nest; 21.00 Sweet Justice; 22.00 Sisters; 23.00 News; 23.30 Saturday Night Live.

ZONDAG: 19.00 To Be Announced; 20.00 Seaquest DSV; 21.00 Movie: *Family Album* (Part 1 of 2); 23.00 News; 23.30 Extra.

AE (kanaal 73)
ZATERDAG: 19.00 Home Again; 19.30 Home Again; 20.00 Movie; 22.00 Best of Comic Relief; 23.00 Comedy on the Road.

ZONDAG: 19.00 Ancient Mysteries; 20.00 Movie: *Money for Nothing*; 22.00 Civil War Journal; 23.00 Caroline's Comedy Hour.

LIFE (kanaal 91)
ZATERDAG: 19.00 Movie: *World's Oldest Living Bridesmaid*; 21.00 Name of Love; 21.30 Girls Night Out; 22.30 Ooh La La; 23.00 Unsolved Mysteries.

ZONDAG: 18.00 Movie: *This Child is Mine*; 20.00 Movie: *A Killer Among Us*; 22.00 Commish; 23.00 Clapprood Live; 23.30 Marraige.

AMIGOE Colofon

The Specialist:

Stone en Stallone in sensuele thriller

WILLEMSTAD — Explosievenfilms doen het goed tegenwoordig. Hollywood kan er niet genoeg van krijgen en wat vandaag in Hollywood geproduceerd wordt, is morgen al op het witte doek te zien bij Paradise Movies. Na *Speed* en *Blown Away* vertoont Paradise Movies vanavond *The Specialist*; een ijzersterke, sensuele thriller met een gepensioneerde explosievenexpert(!), een prachtige zwoele vrouw en een meedogenloze maffia-familie. Hun verleden en toekomst raken met elkaar verviochten in een suspenseverhaal vol wraak, obsessies en verraad. The Specialist heeft in de hoofdrollen Sylvester Stallone en Sharon Stone.

Al sinds de moord op haar ouders zint May Munro (Sharon Stone) op wraak. May kent de moordenaars persoonlijk en, verleidelijk als ze is, weet ze te infiltreren in de levensgevaarlijke familie onder leiding van Rod Steiger en zijn zoon Eric Roberts. Hoewel ze met haar verleidingskunsten, 'good looks' en leugens een eind komt, ontbreekt het haar aan echte vuurkracht. Daarom roept ze de hulp in van Ray Quick, een gepensioneerde explosievenexpert. De maffia-familie huurt James Woods in, die niet alleen veel weet over May's duistere verleden maar ook, veel belangrijker, de expartner is van Ray Quick. In een geladen sfeer van sensualiteit en oogverblindende explosies moet Sly Stallone zijn Sharon Stone zien te redden. Maar dat is gemakkelijker gezegd dan gedaan want Sharon fantaseert er maar wat op los, zodat de scheidslijn tussen werkelijkheid en bedrog steeds onduidelijker wordt.

The Specialist is geregisseerd door Luis Llosa (Sniper). Het werken met supersterren van het kaliber Stone en Stallone opent voor hem perspectief op een lange succesvolle carrière. Natuurlijk is de echte hoofdrol weggelegd voor de explosies. Producent Jerry Weintraub: De actie-scènes waren bijzonder gevaarlijk. Daarom zijn ze zeer nauwgezet gepland en uitgevoerd. We vertellen een verhaal rond een aantal complexe personages en hebben de stunts en explosies zo gebruikt dat ze ons meer over de karakters vertellen. The Specialist is daardoor een opwindende combinatie van spanning, mystiek, romantiek en actie, gevangen in de prachtige beelden van South Beach, Miami, Florida.

J.W.T.

Jobo

43 — Er heeft in vroeger tijden een soort *duel* bestaan. Twee partijen die onenigheid met elkander hadden, stuurden ieder afzonderlijk een afgezant, die in een stokkenspel tegen elkander uitkwamen. Wie de grootste wonde toebracht, was de winnaar.

44 — *Kloosterzuster* worden is wel een eer vóór een familie, maar heeft een riskante zijde. Misschien houdt de nieuwe zuster het niet uit en verlaat het klooster. Dat acht men helemaal niet redelijk - een schande. "Ik wil graag naar het klooster..... maar dan blijven."

45 — De fysiotherapie van Tom die met een zeilboot op Bonaire voer, om ieder greintje *angst voor de zee* uit de ziel van zijn zoontje te verwijderen, was dat hij hem aan een touw vastgebonden midden op de zee in het water gooide.

46 — "In 1813 werd een Spanjaard vanwege diefstal en valsmunterij gecondineerd met een strop om de hals onder de *galg* te staan, daarna strengelijk gegezeld en gebrandmerkt te worden".

47 — Voor *priesters* heeft men altijd wel eerbied getoond, doch ook enige angst. "Wie aan een priester komt, komt aan God." Aan hem worden soms geheime krachten toegeschreven: ñan ta plegabo, ze kunnen je op hun manier straffen.

OPENBARE VERKOOP

Op dinsdag 22 november 1994 des voormiddags om 10 uur zal ten kantore aan de Polarisweg 31 - 33 ten overstaan van één van de notarissen of diens plaatsvervanger van het kantoor Palm & Senior in het openbaar worden verkocht ex artikel 1203 van het Burgerlijk Wetboek:

een perceel grond gelegen in het Tweede District van Curaçao op "CAS GRANDI", bekend als kavel nummer 117, ter grootte van 945m2, nader omschreven in meetbrief nummer 465 van 22 juni 1984, met het daarop gebouwde.

De veilingsvoorwaarden liggen ter inzage op voormeld notariskantoor vanaf 8 dagen vóór de veiling en houden onder meer in dat iedere bieder gehouden is terstond een bankgarantie of andere vorm van zekerheid te stellen tot nakoming van zijn bod en de bijkomende kosten.

NOTARISKANTOOR PALM & SENIOR
Polarisweg 31 - 33
Tel.: 613199 - 613655.

Hierbij maken wij het overlijden bekend van

TJOK-A-FAT ALEXANDER RICHENEL

Namens Mevr. de weduwe Reina Daniels - Hollum
Kinderen Leslie Daniels en Rachel Lourens
Wharnold Daniels - Shirley Emanuels
Henky en Diane Daniels-Rosario
Ronald en Glenda Ortela-Daniels
Leendert en Woody Hollum
Jan Hollum

Broers en Zusters
Helena Cumings (Guyana)
Mathilda Lo-A-Sjoe (Nederland)
Reinier Daniels (Suriname)
Leo Daniels (Suriname)
Nelly en Morris Duzant

Kleinkinderen
Lesmally, Dennis, Angelique, Brian, Randell, Gaylord, Lisaira, Ginella, Brydan.

Namens haar neven en nichten
Eddie, Johnny, Stanley, Ruben, Thea Simoons
Isaac, Miriam, Martha, Daniel, George, Patricia Duzant
Herbert Daniels en familie (Nederland)
Irma Daniels (Suriname)
Marie MacDonald (Suriname)
Vera Daniels (Suriname)
Orwina Uiterwerf (Suriname)

Overige familieleden, vrienden en kennissen
Edith en Wendell Herdigein
Frank Stöger, George Cheng, Rafael Yung, Don Martina, Ronny Rens, Florian Heymans, Bernadina, Maria, Janze, Fransisco, Ortela, Rosario, Hicks, Lourens, Leito

De teraardebestelling vindt plaats dinsdag 25 okt. 1994 om 4.00 vertrekkende vanuit El Tributo, Otrobanda naar de begraafplaats te Bottelier.
Gelegenheid tot condoleren vanaf 12.00 uur.

Gelieve geen rouwbeklag aan huis.

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:
Half tot zwaar bewolkt met in de namiddag opklaringen en vrijwel droog. In de nacht en morgenochtend tijdelijk zwaar bewolkt met kans op enkele buien, mogelijk vergezeld van onweer.
Overwegend zwakke, af en toe matige wind, uit uiteenlopende richtingen (tussen twee en 12 knopen).

WEEROVERZICHT:
Onder invloed van de storing in de hogere luchtlagen, wordt aanhoudend vochtige lucht over de Benedenwindse eilanden aangevoerd. Hierdoor kunnen ook in de komende 24 uur enkele buien tot ontwikkeling komen.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 L.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
Aruba	onweer	30	24	32.7
Bonaire	zwaar bewolkt	30	26	2.7
Curaçao	zwaar bewolkt	31	24	26.4
Atlanta	geheel bewolkt	27	19	8.9
Caracas	onweer op afst	29	--	0.0
Kingston	licht bewolkt	--	--	0.0
Miami	licht bewolkt	30	22	0.0
New York	zwaar bewolkt	21	12	0.0
Port-of-Spain	zwaar bewolkt	30	23	sp

EXECUTORIALE VERKOOP

Op verzoek van de ontvanger van het Eilandgebied Curaçao, zal op dinsdag 25 oktober 1994 om 10.00 uur worden overgegaan tot de EXECUTORIALE VERKOOP van enige in beslag genomen roerende goederen
Te koop zijn: kantoorinventaris/drukkerij inventaris een aantal personal computers compleet
1 printer "Hewlet Packard"
1 faxmachine merk "Cannon"
verschillende metalen filekasten en buro's, bureaustoelen, archiefkasten
1 fotocopieer apparaat "Xerox"
1 Televisietoestel merk "Sonny"
2 Diffusion transfer processor P 2500 "Nuarc"
1 Vergrotings apparaat "Durst" C35
1 afdrukapparaat/belichtingsapparaat (offset) merk "Nuarc" MB L-87 016, 2 airco's-windowtype, 1 grote kast met aanrecht
1 Scaner apparaat merk "Realistic" EN WAT VERDER TE KOOP ZAL WORDEN AANGEBODEN

De verkoop vindt plaats aan de Pater Euwensweg z/n (Het Isla Verde gebouw) alwaar de goederen twee uur vóór de verkoop te bezichtigen zijn

Enkele voorwaarden: Verkoop à contant, zonder opgeld en volgens plaatselijk gebruik.

De deurwaarder
Etienne L.G. Doran.